

Orosz T Csaba

Lehattünk volna Istenek

Komor ébredés volt. Az előző napi parti Tivadarnál túltett minden eddigi névnapnak nevezett bacchanálián. Ugyanazok a fáradt gyűrött lányok, a nagyképű, túlzó barátok, élükön az ünnevelt Tivivel aki, most is az alkohol felkent papjának bizonyult. Zoltán komoly macskajajjal ébredt.. Szétnézett a dült szobán és, mint annyiszor most sem tudta, hogyan érkezett haza. – Bor Zoltán, élt harmincegy évet. Eddig. – Ez a gondolat erőt adott a felkeléshez, a könnyű zuhanyhoz és a gyógyító kávé elkészítéséhez. Mire lerogyott a számítógéphez, már dél is elmúlt – dolgozni kellene – gondolta, de a matematika világa most olyan távol volt tőle, mint az Antarktisz.

Programozó matematikusként dolgozott egy nagynevű szoftvermogulnál. 1992. sem az áttörés éve volt. Izabella után ez az év sem bizonyult jobbnak, mint az előző harminc. A nyúlós áprilisi idő sem előlegezte meg az igazi tavaszt. Zoltán fáradtan nézte a gép fényteli villanásait a világhálón – ilyen reggelen ez is fanyar csoda –, és kattintott.

- * -

Sebes gyorsan rohant a megvadult konda felé. A sebzett toportyán már három napja oldalgott a falka körül. Nem csoda, hogy elaludt, hiszen ilyen nyári időt Szent György napja előtt még a vén Öcsöd apó sem látott. Pedig ő sokat élt, mert a boldog emlékezetű Béla úr palotás vitézének, Komornak volt a fegyverhordozója. Sebes hagyta a kósza gondolatokat és a farkas villogó fogaira figyelt. Soha nem harcolt még csikasszal, de ez itt különösen Istentelennek tetszett. Hujjogva kerítette az állatot jobbról, hátha reá figyel és nem a rémült disznókra. De a farkas mindenre el volt szánva, mert már három napja nem evett és csak a kondából kiszorított csíkos hátú malacra figyelt. Sebes élete a kondától függött, mert a számtartó hírtelen ember volt, akinek nem számított egy suttyó kölyök élete a drága malac ellenében. A

görbe pásztorbot suhogva repült az ordas felé és... célt tévesztett. A farkas feldühödve fordult a fiú felé. Sebes megdermedt az állat szeméből sugárzó gonosz, féktelen erőtlől. Összehúzta magát, hogy az állat veszedelmes karmaitól legalább a szeme világát védje, és rég halott édesanyjához kezdett imádkozni. A farkas tizenöt lépés távolságból támadni kezdett. Mikor három méterre volt, összehúzta magát és ugrani készült. Sebes leszámolt a világgal, leszámolt tizenöt éve minden keserű, de mégis oly izgatón szép nyarával, havas, de nyugodt téli estéivel és az egész nyomorult fájó kis életével.

Lehajtott fejfel várta a csapást, amikor az erdőből harci kürt ostorcsapásszerű hangja dörrent. Lovagi páncélba öltözött vitéz tört ki a sűrűből és nehéz páncélba bujtatott lovával szinte legázolta a megdőbbent csikaszt. Sebes nem tudta kitől ijedjen meg jobban. A királyi vitéztől vagy az immár lába elé holt fenevadtól. A vitéz visszafordította a lovát, ami semmi jelét nem adta annak, hogy észrevette volna a lába alá kerülő vadállatot. Sebesnek hirtelen eszébe villant az esti tüzeknél hallott legendás besenyő ménes híre, melynek minden csikaja tíz falut ért. Az országban nincs paripa, amely a veszett farkassal szembe fordult volna, csak a híres Tomaj nembeli Dénes úr besenyő, tüzes paripái. A monda szerint az ősi Tonuzoba besenyő vezér napkeletről hozott óriás lovainak vére csörgedez minden koromfekete csikóban. Mire a lovac Sebeshez ért a fiú már a porban térdelt szakadt kalpagjával a kezében és hálakönnyes szemmel nézett fel a csodálatosan csillogó látomásra. A lovac levette a sisakját és jóízű hahotára fakadt a remegő gyerek láttán.

– Állj fel fiú és mondd meg, kinek a földjén járok?

– Uriás apát úr földje uram – felelte Sebes, de a lovac csak fél füllel figyelt a válaszra, mert közben szemeivel a pompás vadat vizsgálgatta.

– Milyen lehetett a bundája télen, ha most is ilyen

gyönyörű? – morogta félhangosan. – Fejedelmeknek való bunda készülhet belőle. – Értesz-e a nyúzáshoz fiú? – kérdezte.

– Érték uram, de a magamfajtnak nincs nyúzóvasa hozzá – dadogta Sebes.

A lovag újra felnevetett és saját ékkövekkel díszített misetőrét dobta a fiú elé.

– Hétfordultával visszatérek, ha a bőr jól sikerült a tört megtarthatod.

Sebes szeme tágra nyílt a döbbenettől, hisz eddigi életében jószót is alig kapott, nemhogy ilyen világraszóló fizetséget ily csekély munkáért.

– Dddee uram – nyögte.

– Ehhh – legyintett a lovag – mondd, hol talállok tértemben?

– Eme pár patics kunyhó itt Écs, én lennék Borka fia Sebes, az écsi kanász uram, de gondolnám a falu, kikérdez majd, hogy honnan ez az úri gyilok, meg hogy ki irtotta ki eme férget a világból? Mit feleljek uram?

– Mondd, azt hogy Tomaj nembéli Dénes úr, Béla hercegúr lovászmestere parancsolta, hogy járj el szavaim szerint. Gyia...!

– Bízatsz uram – mondta immár csak maga elé Sebes – ilyen prém nem lesz még egy a vármegyében.

1222. áprilisára megérett a helyzet Magyarországon. A III. Béla király által örökül hagyott ország a nagyhatalmú bárók vezetésével összeomlani látszott. András király gyenge, erélytelen uralma pazarló, álmodozó törvényei mind a bárók hatalmát növelte a kisnemesekkel és a parasztsággal, sőt még a törvényes uralkodóval szemben is. A sikertelen szentföldi háború a halicsi kicsapások mind-mind a királyi befolyást gyöngítették. A nagyhatalmú Apod fia Dénes és Barc fia Miklós voltak az ország urai. Béla herceg és a nikeai hercegnő Laszkarisz Mária házasságát szétszakította a királyi önkény és

Apod fis Dénes politikai döntése. Az országot a bárók kamaraispánságokra osztották, és még kegyetlenebb eszközökkel kezdték el behajtani az adókat a király nevében, a maguk hasznára. Mindennaposak voltak az akasztások a csonkítások és a kisebb birtokok bekebelezései. Így jött el 1222. április 24. Szent György napja az ország történetében egyedülálló előrehozott törvényt nap.

Perzselően sütött a tavaszi nap a Fehérvár melletti széles mezőn. A királyi sátor mellett álló sok száz ember kisbirtokosok, szerviensek, parasztok és Béla herceg lenn álló követei között mintha egy pillanatra megállt volna a levegő. Mintha az összegyűlt panaszosok közül senki nem értette volna azt, ami itt elhangzott. De ez a csönd csak egy pillanatig tartott, mintegy felvezetője volt az ezután következő dörgedelmes éljenzésnek. András király hunyorogva nézett szét a hullámozó tömegben, majd szépvonású arcán mosoly ömlött szét. Soha ennyire nem érezte, hogy szeretik, hogy egy kegyes döntése ily igaz uralkodóvá teheti. Még mindig mosolyogva nézett körül, amikor meglátta az emelvényen ülő bárók arcát. Mosolya lassan széttöredezett. Úgy tűnt a méltóságok arcát nem a kellemes napsütés festette pirosra, hanem a lángoló düh, amely majd szétfeszítette az urak mellét. A kancellár még mindig a magasba tartotta a tekercset melyen jól láthatóan tündökölt az arany királyi pecsét: az ARANYBULLA.

Tomaj Dénes az első sor szélén állt. Arcán ott fénylett egy gúnyos mosoly, mely a király előző arcjátéka után került hosszú orra alá. Dénes igazolva látta a herceg szavait:

– Apám gyenge. Nagyra volt hivatott de anyámmal együtt belőle is kiöltek egy darabot a gyilkos bárók. Bánk sötét kardja az ország ereit is elmetszette. Amíg ez ország felett a bárók uralkodnak s nem a jog és a királyi törvény, addig nem ismerhetem el apám Istentől és szent Istvántól származó jogát a trónra.

Dénes ezekkel, a gondolatokkal lassan araszolt hátra a lelkes tömegben. Vitézei és fegyvertársa Túrje Dénes – Béla másik fiatal, ősnemes híve – vigyázva kísérte a "Besenyő hercegnek" nevezett ifjút, ki a herceg legodaadóbb híve s egyben tanácsadója volt.

Sebes elgondolkozva sétált a falu felé. Maga előtt hajtotta a kondát, és a gyönyörű tőr ékköveit nézegette. A farkas testét bőven befedte levéllel, hogy a szegénylegények meg ne neszeljék az értékes prémet. Az est leszálltával visszatér, és a világító Hold Apó áldott fényénél elkészíti a furcsa vitéz trófeáját, ahogy azt a vén Öcsöd apótól tanulta öt nyárral ezelőtt. A falu szélső házában már feltűnt, hogy a poros kis aprónép inkább húzódik tőle, mintsem, mint máskor elészaladnának játékosan csúfolódva. Az estre készülők családok rettegő ámulással nézték a törrel játszó büszke Sebest. Csak mikor az öreg Öcsöd apó kunyhójához ért és az öreg sem bicegett elé, nézett körül.

– Apó – kiáltotta –, tán mándruc tört a házra?

A hangos szóra az öreg is előbújt a házból rémült szemekkel.

– Távozz gonosz, el innen! – kiáltotta az idős ember, de erre már Sebes is beugrott a fonott kerítésen.

– Csilaj, öreg! Tán ittál vagy mi? – mordult rá a fiú. – Sebes vagyok, nem ismer sz meg?

– Látni, látlak – dohogott a vénember –, de vajh' tényleg Te vagy-e?

Aztán, miután megtapogatta a fiút, mesélte csak el az öreg, hogy a falu másik végén a kis füzesben játszó gyerekeket támadta meg a farkas. A kiskapun kiugró apó riasztotta meg, egy csorba favillával hadonászva és hangosan ordítva, míg az istentelen féreg jobbnak látta odébbállani. Később az asszonyok látták a pataknál az uradalmi makkos felé rohanni veszettül. Sebes késését pedig azzal magyarázták, hogy biztos

a toportyán karmai közé került. Ezért volt olyan riadalom váratlan felbukkanásán. Sebes elmesélte az öregnek különös kalandját és megmutatta a féltett tört.

Mire túl volt az elbeszélésen a nap már vörös palástba öltöztette a tájat. Sebes elindult a makkosba, hogy mire a hold feljő és elfoglalja égi trónusát, elkezdhesse a farkas levetköztetését.

- * -

Zoltán nehezen lendült bele a munkába, mert a fáradtság alvást ígérő csábulata minduntalan ránehezedett a szemeire. Már fél tíz is elmúlt mire felocsúdott kába monotóniájából – gyorsan eljött az est – gondolta és ásítózva kilépett a rendszerből.

– Piritós és kávé – fanyalgott –, már négy hónapja állandó vacsora. Mióta Izabella elment nem volt főtt étel az asztalon.

Elővette az utóbbi idők állandó olvasmányát A MAGYAR TÖRTÉNELMI KRONOLÓGIA a 13. századra vonatkozó részét. Zoltán már rögeszmévé fajuló érdeklődését a magyar történelem e korszaka iránt. Elolvasott minden a témával kapcsolatos regényt, megjelent írást, valamint az internet összes hozzáférhető anyagát. Valahogy vonzódott a korhoz, mindig az olvasmányaiban érezte otthon magát. És tudta, ha van reinkarnáció, akkor ő csakis ebben a korban élhetett.

– Valami itt nagyon beszorult – mormogta. – Pedig ez egy szabad bejárású fájl.

Zoltán nem értette a helyzetet. Máskor is száguldozott már a virtuális sztráda történelmi leágazásaiban, de ezzel a makacsul feltörhetetlen kóddal még nem találkozott.

– Ha nem, hát nem – mondta, és ezzel végzett a mai munkával.

Éjszaka... Nyúlós álombilincstől lefogva Zoltán nehezen vergődött ágyán. Egy furcsa üzenetszerű képsor. Egy halk misztikus hang kínoztá álmában. A képek a fővárost ábrázolták. Egy megszokott és egy valaha látott vagy képzelt

formában. Szabályos időközönként váltották egymást miközben a szuggesztív hang, őrtítő lassúsággal, ezt suttogta:

– Már közel jártál nincs sok időd. Te lehetsz a kiválasztott, Neked megadatnak a korok a lehetőségek, keress, cselekedj...

Zoltán remegve ébredt a lázas álomból. Minden szóra, minden képre tisztán emlékezett, pedig ez álmai kilencven százalékában nem fordult elő a buli, a kávék, a fáradtság – nyugtatta magát, majd egy cigi után visszafeküdt. De az álom makacs volt és az éjszaka hátralévő részében is Zoltán mellén ült. Ettől eltekintve pihenten ébredt és a reggelit már a gép mellett tömte magába. A nap kisütött a buli fáradalmi már a múlté, egyszerűen remek napnak indult.

Úgy döntött délelőtt kimegy Szentendrre, onnan busszal Visegrádra kirándul. Hogy a munkáról se feledkezzen meg, a hátizsákba pakolta a laptopját a két új szupererős akkuval. Néminemű szendvics és egy erős vadásztör, valamint terepszínű gyakorló és az ejtőernyős korából maradt erős ugrócsizma egészítette ki a felszerelését. A zöld baretjét már túlzásnak tartotta feltenni.

– Úgy nézek ki, mint a gyakorlaton lévő kopaszok – vigyorodott el a tükörbe nézve. Ugyanakkor sajgó szívvel gondolt a felderítő századra, amely hét évig a családja, barátja, munkahelye volt. Amitől nagyon nehezen vált meg a baleset után.

Zoltán a Honvédség elit alakulatában szolgált őrnagy századparancsnokként, amikor egy bakonyi éjszakai gyakorlat során viharba kerültek a hegyen. Egy rosszul rögzített fatönksor a csúszós talajon elszabadult és elsodorta az alatta kúszó Zoltánt, és csak bajtársai gyors mentésének köszönheti életét. Kilenc hónap kórházi kezelés után további szolgálatra alkalmatlannak nyilvánították, majd nyugdíjazták. Ekkor vette hasznát különleges matematikai képességeinek és ezirányú másoddiplomájának. Lábában egy darab platinával, még a

kórházban megkezdte a felkészülést tudatosan választott új munkájára.

– Végre a vár! – mondta hangosan a fellegvár bejáratánál. A szokatlanul jó idő ellenére csak kevesen lézengtek a vár környékén. Zoltán nem busszal, hanem a hegyi ösvényen mászott fel a várhoz, ami a kemény tél után elég ronda állapotban volt, de ez a kihívás csak fokozta kedvét a hirtelen jött kalandra. Régi jó vendégnek számított a várban, így már jó ideje megengedte neki az igazgató, hogy a panorámában gyönyörködve dolgozhasson egy fenti szobában, ha már ki akart szabadulni a pesti forgókerékből.

Mellesleg Zoltán ezért a szívességért ingyen felügyelte a vár számítógépeit és hasznos programokat írt számukra. De ha egy kemény tél után segíteni kellett a rend helyreállításában, azt a kétkezi munkát is szívesen fogadta, mert szeretett az ódon kövek között dolgozni, így felfedezni a vár építészetének apróbb titkait. Most is az emeleti szobában fújta ki magát a nyitott ablak mellett ülve egyedül, és a látványtól sokadjára elbűvölve.

Később belépett a vár számítógép rendszerébe, majd a világhálóra. Egy apróbb hibát akart kijavítani a vár internetes honlapján, amikor hirtelen elévillant a tegnapi esti bezárt fájl. Most tiszta fejjel jókedvűen nekilátott feltörni a kódot, amikor furcsa, nehezen magyarázható dolog történt. Később nem emlékezett, hogy felnyitotta-e a fájlt, csak arra, hogy a megoldást megtalálta, amikor hirtelen kitágultak a szoba falai, élesen, de ferdén látta a környező tájat körös-körül ott, ahol eddig a szoba falai álltak. Ezután pörögni kezdett a saját tengelye körül, egyre fokozódó sebességgel. Ájulása előtt utolsó kép, amit látott – érthetetlenül –, saját rémült arca volt...

- * -

1232. gyönyörű búzaérlelő augusztusa volt. Béla herceg apja akarata ellenére, immár Erdély teljes jogú, önálló uralkodója.

András király Magyarországa a főurak összeszorított markában vergődik. Túl vagyunk a nádor és a kamaraispán egyházi kiközösítésén a pápa által, amit – legnagyobb meglepetésre – Béla herceg erélyes tiltakozására az egyház visszavont. Apodfi Dénes ezt a lépést – hibásan – a herceg behódolásaként fogta fel és András is a két párt leendő megbékélését látta e lépésben. És ebben a viszonylagos békében születik meg a Gesta Hungarorum, Anonymus mester máig egyedülálló a honfoglalást leíró hősi eposza.

Máté sokáig téblábolt a Visegrádi váracska lábánál elterülő kis településen. Még a híres Duna kanyargó habjait is megnézte, bár nem értette, hogy ez a folyó miben különbözik a szeretett Marostól. Ideje az volt, mert a három domonkos barát, akit Béla királyfi parancsára idáig szekerezett, már jó ideje várakoztak az itt tartózkodó Pápai Legátus hívására, és azok csak három nap után engedték őket színük elé járulni. Pedig vezetőjük, Ottó fráter még Ricardus domonkos rendfőnök ajánlólevelét is magával hozta. Így Máténak egészen ma délig sok ráérő ideje volt, és az egyik poroszlótól kockán elnyert ezüstdénár jóvoltából még a dömösi borokat is megismerhette. Túl sokat azonban nem ihatott, mert Simon várispán még odahaza a lelkére kötötte, hogy visszafelé, ha szekeren – a barátokon kívül – különös dolgot talál, akkor csukja be a szemét és fülét, és az élete árán is hozza el azt Béla úrnak.

Ezzel a gondolattal baktatott fel a várhegy oldalán. Mikor a szekérhez ért, egy furcsa öltözetű, ám szemlátomást ájult urat látott a szekeren lévő szalmán feküdni. A szekér mellett a három fráter állt tanakodva és a különös alakot méregetve.

– Béla úr rendelése – morrant a papok felé Máté, adva a titokzatos, mire a három barát vállat vonva felszállt, majd kiadták a parancsot Esztergom felé, ahol már várta őket Róbert esztergomi érsek, egy titokzatos utazás tervén fellelkesülve. Csak a visegrádi kincstárnok bosszankodott a

legjobban, mert a szédült kocsis nem rakta fel a Bélának szánt titkos ládákat.

Zoltán csak nagyon nehezen tért magához. Hirtelen azt hitte, hogy még mindig azon a gyakorlaton van, és csak most emelték le róla a megcsúszott fákat. Aztán egyszerre beugrott minden, a vár, a szoba, az Internet és a pörgő, forgó, szédült látomás.

– Elájultam – gondolta –, de hogy kerültem le a hegyről? – kérdezte magától. – Lehoztak, miután rosszul lettem – és fektében a várat nézte. Majd villámcsapásként jött a felismerés.

– EZ A VÁR, NEM AZ A VÁR! Akkor meg hol a fenében vagyok? – akarta mondani immár bosszúsan, de meglepetésére egy szót sem tudott kinyögni. Hirtelen felült mikor a másik sokk érte, sehol egy autó az úton, de még út sincs igazán. A Duna szemre sem ott folyik, ahol eddig és ami a legborzasztóbb, hogy ez a vár az is, meg nem is, szinte nem is vár, hanem egy kis váracs, vagy még inkább apró erődtítmény.

Ekkor egy kéz nehezedett a vállára.

– Pihenj még uram, nagy sebet kaphattál, ha így el tudtál ájulni – szólt egy hang.

Zoltán igazából nem is értette először a szavakat. Olyan volt mintha ősi könyvek másolatát olvasná az internetről, vagy valami régi írást próbálna megfejteni a könyvtárban. Válaszolni akart, elmondani, hogy nem érte őt baleset, jól van, csak nem tudja, hogy hol van és, hogy tegyék ki a legközelebbi faluban, ahonnan majd telefonál Tivinek, hogy jöjjön érte, de nem jött ki hang a száján, holott az erőlködéstől még a könnye is kicsordult. Inkább engedett a szelíd erőszaknak és hagyta magát visszafektetni a szalmára.

– Alszom, alszom, és megint hülyéket álmodom – nyugtatta magát és megpróbálta eszerint szemlélni a dolgokat. – Lássuk

csak. Adva van egy szekér szalmával, egy álombéli táj, három papforma ősember meg egy dudorászó kocsis. Ez vagy a vég vagy a reinkarnáció, vagy ilyen a mélykóma. Mindenesetre akármi is ez, megpróbállok mindent megfigyelni, csak ne lennék néma.

Ottó elmélázva figyelte a különös idegent.

– Nagy úr lehetett valaha – gondolta –, hiszen milyen tiszta értelmes a szeme, puha a keze és furcsa külországi ruhát visel. – Szomjas vagy uram? – kérdezte, mire az idegen furcsán előkelően bólintott. – Bort kérsz-e avagy vizet? – Az idegen a folyó felé mutatott, amiből Ottó rájött, hogy vizet kér.

Ottó felemelte az idegen úr fejét és pár csepp vizet öntött a szájába, mire az idegen elfintorodott.

– Mégiscsak bort kellett, volna adnom – gondolta Ottó és kérdőn megemelte a borostömlőt. – Inkább bort? – a vendég fáradtan legyintett. Később izgatottan felült és mutogatni kezdett, az írás jelét mutatta a tenyerén.

– Tényleg nagyúr, ha írni is tud – állapította meg –, hát még, ha meg is tudja fizetni az íróhártyákat. – és előkotort egy apró darab hártyát, majd egy tollal a nemes felé nyújtotta. Zoltán nézte egy ideig az írókészséget, majd elvigyorodva a kalamárisba, mártotta a hegyezett lúdtollat.

„Hol vagyok?” – írta és kérdőn a pap felé nyújtotta a bőrt. Ottó átvette, megnézte és megállapította, hogy az nem latinul van írva.

– Talán arab – mutatta meg a másik fráternek a hártyát és a döbbenettől összeszűkülött a szeme. A betűk összeolvasva és kiejtve értelmes magyar mondatot alkottak. Ottó ilyet még nem látott, hogy valaki értékes írástudását értéktelen magyar mondatokra fordítsa.

– Ki vagy Te uram? – kérdezte, mire Zoltán megint a hártya felé hajolt.

„Bor Zoltán vagyok.”

Ottó felszisszent a válasz olvastán. – Bor nemzettség és még

zoltán is! – Ottó ismerte a hatalmas Bor nemzettség hírért és tudta, hogy az a királytól különös kegy, ha valaki "zoltán", azaz a keleti gyepük őrző parancsnoka lehet. Ezt a tisztséget csak nagyon erős nemzettségek különleges fiai viselhették, akik kitűntek katonai tudásukkal. Ottó, ahogy ülő helyzete és papi mivolta megengedte, mélyen meghajolt.

– Üdvözöllek nagyúr, Te most Béla herceg parancsára Erdély felé tartasz Esztergom érintésével.

Zoltán hangos nevetésben tört volna ki, ha ki tudott volna adni egy árva hangot is, mert megértette, hogy ez csak Tivadar jól sikerült tréfája lehet. A viccmester elkábította valamilyen ártalmatlan anyaggal – gyógyszerész lévén –, és most egy jól megrendezett humoros csapda kellős közepén ül.

Ekkor látta meg a lepencei hegyoldalt. Ami eddig tudat alatt zavarta, az a kis hétvégi házak hiánya volt és most jobban megnézve egyet sem látott. Látott viszont a szőlősorok között szorgoskodó sok száz darócruhás embert, amit végül is Tivi nem igazán tudott volna összehozni. Még mindig valami tréfában bízva ránézett a pap arcára majd kusza betűkkel ez írta. „Milyen évet írunk?” – Ottó az írást nézve kérdezte:

– Az Úr mostlévő esztendejére vagy kíváncsi?

Zoltán türelmetlenül bólintott

– 1232.-t írunk, szent István havában járunk – mondta Ottó és csodálkozva látta, hogy a fiatal lovag újra az ájulás jótékony kódéba burkolózik.

Gyulafehérvár díszben állt. A király az (erdélyi) a közeli dombtetőn állt a hozzá hasonlóan fiatal urak gyűrűjében. Kedvtelve nézegette a köszöntésére felsorakozott székely lovasokat. Közvetlenül mellette állt Bagomér, székely ispán. A székelyek hamar befogadták a nagyhangú, borissza, de arany szívű, havasi medve termetű ispánt. Béla lelovagolt a kis lovakon ülő harcedzett katonákhoz.

Amikor a székelyek meglátták, hogy Béla herceg feléjük

indul, óriási hujjogásban törtek ki. Amint odaért eléjük, felállt a nyeregben és így kiáltott:

– Székely harcosok, ti Csaba vezér népe, figyeljete szavaimra! Hosszú idő óta éltek itt a vad Erdély uraiként, állandó csatában minden környező nemzettel. Magyar király csak, ha a só adóját akarta, akkor fordult felétek. De most székelyek esküdjete, esküdjete fel nekem Bélának, a székelyek első királyának, és ígérem, a székely nemzet határaink hű őrzőjeként, királyi jogokkal fog rendelkezni, és szívemnek legkedvesebb népe lesz mindörökké. S ha valamely sötét felleg a nagy Magyarország határát fogja fenyegetni, akkor a magyarok a székelyekkel testvérként, védik meg ezt az országot, vagy testvérként halunk meg. Esküdjete...

És több ezer torokból harsant egyszerre:

– Esküsünk!... – Több ezer kard suhogva rebbent az ég felé és oly hosszú idő óta először, a magyar nemesi és a székely harcos szív egyszerre dobant. A nagy érzés egyszerre feszítette a szíveket és ez a túlcserdülő érzelm egyetlen hatalmas kiáltásban robbant ki:

– Éljen Béla király!!

Béla komoly arcán apró mosoly jelent meg, majd kardját visszadugva királyi jobbát tartotta a magasba és így lovagolt végig az éljenző sokaság előtt. Mikor visszatért az izgatottan beszélgető urak közé, így szólt Bagomér ispánhoz.

– Harci játékot mutass nekünk ispán! – Bagomér felemelte a karját és ízes székely nyelven elbődült.

– Üsd rá! – erre az ördögös lovasok mintha egyszerre fordultak volna meg, és pokoli vágásban eltűntek a környező dombok között. Mire a király és kísérete felocsúdott volna a hirtelen eltűnés okozta meglepetésből, a gyors székely elővédek már mögéjük kerülve a hátukba feszítették íjaikat. Béla már évekkal ezelőtt felismerte, hogy egy esetleges nomád támadás esetén csak a honfoglaló ősi harcmodor lehet

eredményes. A Budán székelő király és kényes francia lovagjai mindig is lenézték, és barbárnak tartották ezt az úgynevezett "nem európai" harcmodort. De a sorozatos kun beütések rádöbbsentették az okosabban szemlélődőket, hogy a nehéz vas fegyverzetre alapuló nyugati harcmodor mit sem ér a gyorsvágójú, hátrafordulva nyilazó, könnyű bőrpáncélos nomád lovasok ellen.

A döbbsent urak alig tudták visszafogni lovaikat a mellettük elzúduló, ríkoltozó ördögfattyak miatt, mikor Béla lova hirtelen felágaskodott. A király jó lovas lévén a nyeregben maradt, de már nem tudta megfékezni a megvadult állatot. A ló örült iramban rohant a folyó felé és félő volt, hogy a királyt elragadja a rohanó víz, ha a ló beleveti magát a habok közé. Ekkor a megdermedt kíséret tagjai közül kiobbant egy lovas és vad vágóban megindult a király után. A folyót övező cserjés előtt érte utol, hirtelen a király lova elé vetődött, megragadva annak hasi szíját, húzatta magát egy darabig, nem törődve a testét tépő kövekkel. Az állat megzavarodott a hasára akaszzkodó koloncól, tétovázva lassított, majd megállt. A király kísérete csak most ért a helyszínre és egyszerre akarták leemelni az erőfeszítéstől még mindig remegő királyt. Ám Béla elhárította a segítő kezeket és a lóról leugorva letérdelt mellé. A ló alatt a vakmerő fiú még csak most tért magához, tagjait óvatosan próbálgatva. Láthatóan több helyen belehasított az éles kő, de ő ezt észre sem vette. Mikor meglátta, hogy Béla a ló hasa alatt őt nézi, lassan felállt, de csak azért, hogy a lovat megkerülve újra térdre ereszkedjen a király előtt. Béla merőn nézte a vérző fiút, majd megszólalt

– Ki vagy fiú?

– Sebes a nevem, királyom – mondta alig hallhatóan.

– Ki az urad?

– Én, uram – szólalt meg hangosan Tomaj Dénes. – Tíz éve került hozzám Pannonhalma környékéről, azóta szolgaféléből csatlóssá lett, sőt a halicsi kicsapáskor nagy harci érdemeket

szerzett. Két évig felséged testvéröccsénél is szolgált várvédő vitézként Halicsban.

– Mától testőreim hadnagya vagy Sebes, és az apát úr utólagos engedelmével szülőfalud ura.

Sebes nem jutott szóhoz, egy hosszú percre csak nézte a királyt, majd kérdően nézett Tomaj Dénesre. Az ifjú nemes szelíden bólintott és a kezével intett a zavart fiúnak. Sebes erre alig tudott megszólalni.

– Uram király, holtomig hű szolgád leszek, s még azon túl is sarjaimban mindörökké méltón szolgállok.

A király bólintott majd a lovát kezdte el vizsgálni. Tomaj Dénes így szólt a fiúhoz, az igaz emberek nagylelkűségével.

– Sebes, az egész ország hálával tartozik neked, s már látom hogy jól tettem annak idején, hogy felfogadtalak. Fogadj el tőlem is egy csekély ajándékot e nagy tettért. Mihelyt a király elenged, hogy új falud dolgai után nézz, lemegy Tomajba és választasz egy csődört meg két csikót a besenyő ménesemből.

Sebes szinte rémülten nézett az előtte álló urakra és nem értette, hogy mivel érdemelte ki ezt a nagy kegyet. Hiszen a csatlósok között megszokott játék volt a ló illetén való megfékezése. Igaz ugyan, hogy mostani tette a király iránti féltésből fakadt, de bármelyik társáért is megtette volna.

Tomaj Dénes szavára a többi nagyúr sem akart lemaradni az ajándékozásban és szinte százával repült Sebes felé a sok ezüst dénár, melyek között jócskán akadt aranyforint is. De Sebes csak a királyt nézte nagy barna szemeivel. Mit bánta ő a sok pénzt, és szinte nem is hallotta csatlóستársai üdvözlését. Béla még egyszer visszanézett az újdonsült kisbirtokosra és újra megszólalt.

– Köszönöm. – Lovára ült és elvágtatott a vár irányába.

Sebes még hosszan nézett a távolodó király után. Mire körülnézett maga körül már csak Tomaj Dénest látta ott a lovával bajmólódva. Ahogy sebei engedték leborult elé és megköszönte jóságát.

– Fejedelmi ajándék ez uram, nem való hozzám.

Tomaj Dénes csak mosolyogva ingatta a fejét.

– Talán bizony a besenyő herceg kevesebbet ér, mint akármelyik fejedelmecske? – kiáltotta jókedvűen és ő is a király után vágatott.

Zoltán mikor másodjára tért magához, sötét éjszaka volt. A csillagok már elfoglalták helyüket a mennybolton. Ha a szekér rázása nem emlékezteti rá, akkor csak egy rossz álomnak gondolhatta volna az egész históriát. De a szekér makacsul vitte tovább. Valamilyen hegyre mehettek fel, mert a szekér egy kissé megdőlt az úton. Az elgyötört fiú már nagyon szomjas volt és lázas álma ellenére fáradt. Most maga nyúlt a szekérderekba a borostömlőért és inni próbált. Egy segítő kéz nyúlt a feje alá és szájához igazította a tömlőt. Zoltán fáradtan bólintott és megpróbált felülni. Mikor ez sikerült körülnézett és, hogy egy fáklyákkal kivilágított nagy várba értek. Ott látta, hogy a titokzatos idegen milyen szemekkel néz körbe, segítség gyanánt így szólt.

– Esztergom várában vagyunk, uram, gondolom Te is találkozni, akarsz az érsekkel. – A vendég habozó arcát látva félreértette a helyzetet, és így folytatta. – Ne aggódj a poros útruhád miatt, a palotában majd gondoskodunk méltó öltözetéről.

Az érsek szikár ember volt, arcából sugárzott a jóindulat. Zoltán először utánozni akarta a frátereket az ájtatos kézcsókkal, de az érsek rémült pillantással elkapta a kezét és megölelte a szemlátomást fáradt embert.

– Megtisztelsz uram, hogy itt fogadhatlak, de látom gyötört állapotodat, és ezért arra kérlek, estebédig pihenj le hálótermedben. Addig én eligazítom ezen frátereket egy fontos dologban és repesve várom, hogy ha csak levelezve is, de beszélhessünk.

Amikor magára hagyták a kézilabdapályának is beillő

helyiségben, Zoltán elgondolkozva leült a hatalmas ágy szélére.

Tehát igaz – töprengett –, mégis igaz a korok közötti időutazás?

Racionális matematikus elméje nem hihette el ezt a magyarázatot, de miután sokadjára próbált felébredni ebből az álomból, rájött, hogy ez mind vele történik és nem egy sci-fi regényt, olvas. Elhatározta, hogy ezentúl – még ha engedi is a hangja – csendben marad és megpróbálja túlélni ezt a hihetetlen kalandot.

A vacsoráig pergő idő nyugodtan telt. Megpróbált aludni, de a fáradtság nem hagyta, inkább különös sorsáról gondolkodott. Mélyen, a szíve legrejtettebb zugában bevallotta magának, hogy ha már így történt, még élvezi is ezt a furcsa szituációt. – Lássuk, mire megy egy huszadik századi elme ebben a században.

A vacsora ünnepélyes külsőségek közt kezdődött. Zoltánt két apród kísérte a helyére. Tétován állt egy darabig az asztal előtt, de mikor észrevette, hogy az érsek az ő leültére vár feltalálta magát, és először helyet mutatott a szent embernek. Láthatólag jól tette, mert az érsek miután helyet foglalt, kérő mozdulattal mutatott a mellette lévő székre. Zoltán leült, a többi résztvevő is követte a példáját. Mire elfogytak a fogások Zoltánnal már forgott a világ. Pirítóson és kávéon élő szervezete tiltakozott a tizenkét fogásos vacsora ellen. Ilyen nehéz bort még életében nem ivott, bár az utóbbi időben volt része némi alkoholban. A táncosok elbűvölték könnyed mozgásukkal, és még a híresen aszkéta életet élő érsek is kedvtelve nézegette a röpke fiatalság gyönyörű harmóniáját. Később, amikor a vendégek már el-elhagyták a kijelölt helyeiket és megindult a tánc, az érsek lopva intett a magába feledkező Zoltánnak, az egyik ablakmélyedésbe invitálva.

– Uram, ha Béla úr azért küldött, amit a fráterek által leírt titkos tekercsekben közölt velem, akkor csak a te

közreműködéssel lehet létrehozni évszázados álmunkat.

Zoltán nem igazán értette, miről van szó, de Róbert érsek lázasan folytatta.

– A nagy magyar álom, az őshaza felkutatása és véreink hazatelepítése még senkinek sem sikerült. De most hírek jöttek a Volga felső folyásától, hogy élnek ott magyarok. Ottó fráter és két társa most elindulnak az őshaza felé. Uram, Béla azt üzente, hogy olyan dolgot küld, ami segítségemre lesz, hogy elindíthassam e három embert. Segíts hát, hogyan fogjunk hozzá.

Zoltánban bennakadt a lélegzet ennek hallatán. Hiszen mindent tudott a történelemből, amit erről a nagy vállalkozásról tudni lehetett, de azt, amit csak fantasztikus könyvekben olvasott annyiszor és, amit eddig azokban el tudott fogadni, azt az egyet most nem tudta eldönteni: írásban elmondhatja-e a jövőt, beleavatkozhat-e a történelembe, vajon lehet-e Istent játszania? A kérdés mázsás farönkként nehezedett a vállára. Hirtelen megborzongott és úgy érezte, hogy még nem jött el az ő ideje. Amíg a hangja vissza nem tér, addig írásban nem tehet semmit, legfeljebb néhány gyakorlati tanácsot adhat. Zoltán tudta, hogy nem ez a három ember fogja megtalálni az őshazában élőket, de azt is tudta, hogy ennek a három bátor embernek köszönhetően kapja majd a jövő az első valós híreket róluk, és az ő nyomdokaikon indul el egy csoport, akik majd sikerrel járnak. Sajnos már ők is későn... És azt is tudta, hogy e három emberből csak egy tér haza, ő is csak meghalni.

Rámosolygott az érsekre és mutatta, hogy leírná a választ. Róbert felugrott és szinte vonszolta magával vendégét a kódexmásoló szobába. Ott aztán az egyik állvány mellé állította Zoltánt, és kezébe nyomta a hegyezett lúdtollat, majd egy tiszta hártyát vett elő és várakozóan nézett a fiúra.

„Először is érsek úr, adass nekik kalmár portékát” – írta Zoltán.

– Azt mondták ugyan a fráterek, hogy érdekes módon írsz uram, látom is a szavak értelmét, csak azt nem értem, miért tegyük ezt? – Szólt az érsek miután összehúzott szemmel hosszasan tanulmányozta az írást.

„Azért, mert hosszú az út és olyan tartományokon vezethet, keresztül, ahol nem tisztelik a kereszt szentségét és annak papjait, viszont a kalmárnépet mindenhol szívesen látják. Aztán meg az út során hasznát is vehetik az árunak”. – magyarázta Zoltán.

– Okos ember vagy Bor nembéli Zoltán, arra kérlek, hogy mielőtt továbbutaztok Béla udvarába, írd le néhány fontos tanácsod és beszéljess velem, hisz oly ritkán jár erre világlátott ember.

Három nappal ezután Zoltán útban volt Béla udvara felé. A három fráter az érseknél maradt, hogy fel tudják szerelni őket a nagy utazás előtt. Zoltánt gyötörte a bűntudat, hogy talán meg kellett volna mondani nekik az igazat, de tudta, úgysem hinnének neki. Utoljára jól megszorongatta a kedves fráterek kezét, amit ők nagyban furcsállottak, de már ismerték a habókosnak tartott fiatalúr furcsaságait. Zoltán miután hiába próbált a kocsissal szóba elegyedni, jobb híján az ismeretlennek tűnő tájat nézte. Egyszerűen hihetetlen volt, hogy ő ezt a területet, a saját korában, térkép nélkül ismerte.

Elindulásukat követő estén Zoltán furcsa dologra lett figyelmes. Úgy észlelte, mintha a sűrűben valaki követné őket. Hosszú ideig mereven figyelte a környező tájat, de hiába hallgatózott nem talált semmi feltűnőt a közeledő zajokban. Azután mikor végre kényelmesen elvackolta magát, mint az ítélet, úgy szakadt rájuk a támadás...

Sebes büszkén lovagolt a kis csapat élén. Béla úr visszatérvén a várba azonnal megíratta az adománylevelet, majd egy másikat Uriás apátnak, melyben egy másik falut jelöl ki neki

kárpótlásul a Sebesnek adományozott helyett. Akkoriban, ha a király vagy a herceg nem királyi birtokból adományozott, akkor általában az előző tulajdonost egy nagyobb királyi résszel kárpótolták. Tomaj Dénes úr ráadásul még tizenkét fegyverest is adatott Sebes mellé, hogy a hosszú út és a birtok átvétele zavartalan legyen.

Béla már másnap elengedte a fiatal kisbirtokost Écsre azzal a paranccsal, hogy míg sebei be nem gyógyulnak vagy valami váratlan dolog nem adódik, addig intézze el új birtoka ügyeit. És mivel a király megmentése pénzárokban is gazdaggá tette, így kis kíséretét is elláthatta új úti ruhával, és a maga számára is készíttetett két rend cifra öltözetet. Tíz éve nem járt már otthon és kevés volt a remény, arra hogy öreg nevelőjét, a vén Öcsöd apót még életben találja, de azért szeretett volna megfelelő pompával bevonulni Écsre.

Csak egy dolog aggasztotta, mégpedig az, hogy vajon mit kezd újdonsült pütkösdi királyságával a falujában, abban a faluban ahol őt csak kanászként ismerték. Aztán meg ott az apát úr, aki tudvalevőleg igen haragos és indulatos ember, mit szól vajon a királyi pátenchez, amit végeredményben az erdélyi király a magyar trónörökös íratott, és nem András, a tényleges uralkodó. De Sebes azt is tudta, hogy az apát nem igazán szívleli a királyt az udvarában hatalmaskodó urak miatt.

Nem mintha Uriás apát úrnak az ország herdálása miatt lett volna neheztelése a királyi udvarra, sokkal inkább, mert pannonthalma birtokai határosak voltak a bárók birtokaival és ebből fakadóan napirenden volt az örökös torzsalkodás. Sebes emígyen elmélkedett, amikor a váci rév előtt különös csetepatéra lett figyelmes.

Furcsa ruhás magas férfi állt egy szekér tetején és farkasszemet nézett a körbe lovagló és istentelenül röhögő tíztizenkét marcona támadóval. Mellette a bakon kocsisforma ember jajgatott. Mikor Sebes jobban megnézte, látta, hogy a

kocsis hasából tört dárda nyele áll ki. Az egészben az volt a furcsa hogy a szekéren álló férfi egyáltalán nem látszott remegni a félelemtől, sőt mintha gúnyos félmosoly játszadozott volna az ajkán. Jobb kezében a kocsis lóhajtó karikását forgatta, lassan míg bal kezében különös recézett tört tartott. Sebes már az első pillanatban rokonszenvet érzett a bátor fiatalember iránt, de igazán csak akkor döbrent meg, amikor közelebb érve felfedezte, hogy a szekér oldalán Béla herceg címere lóg. Sebes ekkor már nem gondolkozott, csak a címert látta és azt, hogy Béla herceg valamely udvari emberét veszélyezteti ez a gyülelevész népség. Kirántotta a kardját és megelőzve embereit pusztító dühvel rontott az ostromlókra. Mire emberei utolérték már túl volt két haramia levágásán.

Az idegen is kivette a részét a harcból, amikor meglátta a felmentő sereget, kihasználva a támadók zavarát, derekasan dolgozni kezdett a karikással. Szempillantás alatt négy martalócot ütött ki a nyeregből, majd mikor azok felálltak furcsa módon a lábát használva, ide-oda ugrálva és ördögi módon elkerülve a kardokat, leterítette azokat.

Zoltán – mert hisz ő volt a bátor idegen – még egy csapást is elhárított Sebes feje felől, kését mesteri módon eldobva. A megérkező csatlósok a többi menekülő gazember után indultak, Sebes rájuk kiáltott hogy hagyják futni őket.

Ezután mindketten a megdöfött kocsis felé indultak. Sebes ért oda hamarabb és odahajolt a szenvedő arcához, mert látta hogy az sürgősen mondani akar valamit.

– Vigyázz a fiatalúrra, uram – hörögte. – Béla úr embere, a herceg már várja. Bor nembéli Zoltán ő, aki fontos küldetésben van. Sebet kapott és most néma, de mindent megért és írni is tud. Külföldről jött... – suttogta elhalóan a kocsis.

Ekkor már Zoltán is odaért és hallotta a haldokló utolsó mondatait. Sebes megpróbálta mozdítani a törött dárdanyelet, de Zoltán a vállára tette a kezét és ujjával jelezte, hogy bizony

kár kínozni szegényt, mert féllábbal már úgyis odaát van. Mintegy szavait igazolandó a haldokló hosszú sóhajjal kiszenvedett. Ekkor Sebes megfordult és meghajolva így szólt

– Köszönöm nagyuram, hogy elhárítottad a nekem szánt csapást, hű szolgád leszek... – mondta, de ekkor a nemes úr szokatlan dolgot művelt, megfogta Sebes kezét úgy, hogy csak a tenyerük ért össze és erősen megszorította azt, közben szájával szavakat formált.

Sebes elhűlve nézte a szokatlan kézfogást, de hamar megértette, hogy az idegen így, és nem hallható szavaival mély háláját akarja kifejezni. Elmosolyodott, de rögtön utána zavarba is jött, mert, hogy szabad-e neki ekkora úrra mosolyogni? Amikor látta a nemes úr szívből jövő mosolyát, ő is újra elvigyorodott. Ezután óvatosan kivonta a kezét a szorításból és így szólt.

– Kövess uram, faggassuk ki eme csirkefogót, hogy kinek az embere.

Odamentek a földön ülő emberhez.

– Ki vagy disznó fattya? – dörrent rá Sebes a rémült martalócra és miután az nem válaszolt Sebes csak ennyit mondott:

– Tüzet alá! – Ezután érdeklődve vizsgálgatni kezdte a számára idegen anyagú tört, melyet a fogoly mellől emelt fel.

Zoltán megdöbbent, amikor hallotta, hogy megmentője milyen parancsot ad társainak. Először ösztönösen tiltakozni akart a számára brutális és elfogadhatatlan eljárás ellen. Már épp megfogta volna az előtte álló vitéz vállát, amikor eszébe villant, hogy hol is van. Lassan leengedte a kezét, és szomorúan nézte a kínvallatás előkészületeit.

„Túlságosan huszadik századian gondolkodom ebben a vad világban. Vajon akkor is így gondolkodnék, ha sebet kaptam volna tőle? Valószínűleg nem” – gondolta magában.

Zoltán most először örült, annak hogy nem tud beszélni – ahogy remélte, csak átmenetileg –, hiszen nem csak a

beszédtechnikája hatott volna különösnek ebben a környezetben, hanem meggondolatlan és ebben a korban talán sok mindenben tudatlan kijelentései is veszélybe sodorhatták volna. Még azt sem tudta, mit fog tenni ezután, hiszen a kocstól és az érsektől hallott tévedést lehetetlen lett volna megmagyarázni 1232-ben. Azt sem tudta, hogyan fog visszajutni a saját korába, avagy visszajut-e egyáltalán. Valahol legbelül mégis érezte, hogy az ő sorsát valami felsőbbrendű hatalom irányítja, és az valószínűleg tudja, mit akar. Azonkívül úgy tűnt, hogy az aggodás a legrosszabb, amit tehet, ezért inkább megpróbált a feléje forduló Sebesre figyelni, hiszen így is nagy erőfeszítésre volt szüksége, hogy megértse ezt az ősi magyar nyelvet.

Sebest láthatóan teljesen lekötötte az érdekes fegyver vizsgálata. Arab vagy török törnek gondolta, mert látott már hasonlót a szentföldről hazaérkező lovagoknál a Halicsi udvarban. Mikor észrevette, hogy Zoltán őt nézi, zavartan felé nyújtotta a tört. Zoltán a kezével elhárító mozdulatot tett és felugrott a szekérre, amelyről egy csillogó színű kétpántos zsákot vett le. Kinyitotta és egy különös fekete tokot nyújtott le az értetlen vitéznek. Mikor Sebes megértette, hogy az a tör hüvelye és az idegen úr ezt neki szánja, elakadt a szava és csak a fejét ingatta nagy csodálkozásában. Zoltán hangtalanul elnevette magát és odalépve a vitézhez maga, akasztotta annak övére a tört.

– Mit szólna a laptophoz? – kuncogott magában és határozott mozdulattal összerántotta a hátizsák kötelét. Sebes szinte elérezkenyedett. Tomaj Dénesen kívül még senki, soha nem adott neki semmit önzetlenül. Csatlós korában is csak az volt az övé, amit két kezével vagy vitézségével megszerzett. Szemébe nézett a nevető nagyúrnak, aki egy bólintással a tudtára adta, hogy nincs szükség köszönő szavakra.

Az emberek közben elkészültek a nyomorult útonálló fára húzásával a kezénél fogva, és talpa alatt már szították a tüzet.

A haramia miután rájött, hogy őt itt tényleg megégetik, ész nélkül beszélni kezdett. Elmondta, hogy ő Barcfi Miklós tárnokmester embere és, hogy már Visegrád óta követik a szekeret. A tárnokmester azt mondta, hogy a szekéren aranydukátokkal teli láda lesz, amit Béla herceg úr küld Esztergomba, valamely örült vállalkozás elindítására. Már Visegrád után el kellett volna rabolni a szekeret, de a szőlőben dolgozó emberekre az érsek katonái felügyeltek és miattuk el kellett kerülni a hegyet. Addigra pedig a szekér már messze járt. Csak Vác előtt találkoztak újra, mert nem tudták, hogy a szekér három napot Esztergomban marad, így mindenfelé keresték.

Zoltán csak most ébredt rá, hogy mekkora veszélyben voltak és micsoda hálával tartozik megmentőjének, akinek még a nevét sem tudta. Sebest viszont az döbbsentette meg, hogy mekkora besúgó hálózata lehet a tárnokmesternek, ha még Béla udvarában is vannak kémei. Hiszen napra pontosan tudták, hogy mikor és hova érkezik Béla küldeménye, és hogy milyen célból kell. Utálkozva nézett a remegő fogolyra.

– Döfjétek le ezt a kutyát! –, de ekkor Zoltán odalépett és Sebesre nézve nemet intett a fejével, közben a fogolyra mutatott. Sebes értetlenül meredt Zoltánra.

– De uram, hiszen eme kutya játszva a véredet ontotta volna.

Zoltán még egyszer nemet intett, Sebes megvonta a vállát és azt gondolta, hogy ez a nemes úr amilyen jól harcol, olyan lágy szívű, vagy talán fogadalmat tett. Megfordult és utasítást adott:

– Engedjétek el ezt a sátánfit! – Majd Zoltánra sandítva hozzátette –, de gatyában. – Ezután visszafordulva Zoltánhoz.

– Engedd meg uram, hogy visszakísérjünk a herceg udvarába, hiszen így kíséret nélkül nem vagy biztonságban.

Sebes nehezen, de gondolkodás nélkül hozta meg ezt a döntést, így elhalasztódik várva-várt bevonulása a falujába de, mint Béla udvarában mindenki, ő is feltétlen

engedelmisséggel tartozott az ifjú hercegnek és az ő ügyeit mindennél előbbre valónak tartotta. Zoltán hálásan nézte a fiút és csak a kezével intett, hogy rendben.

– Szekérrel jössz uram, vagy inkább lóra ülnél? – Zoltán elgondolkodott, de végül a szekér felé intett. Sebes egyik vitéze ezután hozzákötötte a lovát a szekérhez és felült a bakra.

Illendően eltemették a kocsist, majd Gyulafehérvár felé indultak. Az úton Zoltánnak nem sok ideje maradt a töprengésre, mert Sebes végig a szekér mellett lovagolt és sokat magyarázott Zoltánnak a tájról és az elmaradó kis településekről, hiszen úgy tudta, hogy a Bor nemzetség birtokai a Dunántúlon vannak és a sebesült lovag, hátha nem ismeri ezt az országrészt. Ő is csak a gyakori jövés-menés miatt ismerte a vidéket, mert Dénes úrral gyakran mentek erre Tomaj és Gyulafehérvár között. Zoltán élvezte ezeket, a beszélgetéseket, mert egyrészt Sebes jó előadó volt, másrészt pedig a hosszú út során szinte tökéletesen megtanulta a kor kifejezéseit és beszédstílusát. Annál is inkább jól jött ez a nyelvóra, mert észrevette, hogyha nagyon akarja halkan, ki tud mondani néhány szót. Ezt is csak éjszakánként merte próbálgatni, hiszen a némaság eddig tökéletes álcája volt hiányos helyi ismereteinek...

Mivel Sebes olvasni nem tudott, így Zoltán mutogatással tudott csak válaszolni, ami néha komikus helyzeteket teremtett, mert vannak szavak, amit elég körülményes elmutogatni, mint például a külföld. Hosszú időbe és rengeteg nevetésbe került, míg Sebes megértette, hogy Zoltán külszországban tanult ezidáig és ezért nincs tisztában az itthoni helyzettel. De mikor megértette, annál többet mesélt Magyarország életéről.

Furcsa kapcsolat alakult ki a nagyúrnak hitt Zoltán és a kanászfíúból lett kisbirtokos között. Sebes nagyon jófejű ember volt és nyitott szemmel járt a világban. Tapasztalatai,

amit tízévi szolgálat alatt szerzett, éretté tették, és a világról alkotott képe egészen más volt, mint az átlagembernek. Titkos vágya volt hogy egyszer megtanul olvasni, bár arra álmában sem gondolhatott, hogy valaha egy könyv birtokosa legyen, mert egy könyv tíz falut is megért akkoriban.

Egyszer csak ott állt előttük Gyulafehérvár. 1232. augusztus huszadika volt, Szent István születésnapja.

Béla herceg bosszúsan járkált a huzatos lovagteremben. Kemény, akaratos ember lévén nem szenvedhette, ha valaki gyengeségből hosszas huzavonára készítette. Még akkor sem, ha az a gyenge ember a magyar király, és méginkább nem, ha történetesen az a saját apja is. A fertály órája futár által hozott levél böszítette így fel a herceget. A levélben az állt, hogy a pápai legátus vezetője, Jakab praenestei püspök, a pápa személyes üzenetével már egy hónapja az országban tartózkodik, de András király még nem méltóztatott fogadni őket. Azok után, hogy a szentatya nemrég oldotta fel az országra zuhant egyházi átkot, Béla nem értette, apja miért viselkedik így. Azt tudta, hogy András azért ódzkodik a követet fogadni, mert a pápa igen keményen lépett fel az Aranybulla egyes részei ellen.

Azt nehezményezték ugyanis, hogy kikerült az egyház kezéből a sókereskedelem, és más jelentős előjogokat is elvesztettek az egyezmény által. Béla, aki egyébként kiválónak tartotta az Aranybullát, és ismerte már Róma mindenbe beleavatkozó politikáját, hiányolta e nemes okiratból a magyar egyház befolyását. Úgy gondolta, hogy az egyházi befolyás mindennemű csorbítása a királyi hatalom szétforgácsolását eredményezi. Másrészt pedig úgy vélte, hogy vannak ennél fontosabb dolgok, is mint például Frigyes stájer herceg szokatlan katonai felvonulása a nyugati gyepon.

De a király alszik. Béla úgy érezte, hogy a követek elhanyagolása megint kivívja az egyház felzúdulását. Ez csak

a nádornak, Apodfi Dénesnek kedvez. Azonkívül egy másik üzenet is jött, melyben a visegrádi kincstárnok tudatja, hogy a vállalkozásra szánt pénz nem jutott el Esztergomba. Ebben az volt a legfurcsább hogy nem ellopták a pénzt, hanem egyszerűen otthagyták Visegrádon. Pedig Máté ezidáig a legmegbízhatóbb kocsisa volt Béla udvarának.

Halk kopogás hallatszott az ajtón. Ezt a szokást is Béla vezette be, mert nem szerette, ha rátörnek.

– Lépj be – szólt hangosan. Következő pillanatban Simon ispán lépett be az ajtón. A nagydarab, testes ember olyan félénken nézett Bélára, hogy az egyből elnevette magát. Tudta az udvarban mindenki, hogy ha a herceg dühös, akkor nem ajánlatos a közelében lenni. Nem mintha Béla hirtelen haragjában kiabált volna, épp ellenkezőleg, hideg gúnnyal mindig ott bántotta meg azt, aki ilyenkor az útjába került, ahol éppen a legjobban fájt, és soha nem kért bocsánatot. Minderre csak nagyon ritkán került sor, annál is inkább, mert mint már tudjuk, ilyenkor úgysem zavarták. Ezért lépett be úgy az ispán, aki a harcmeszőkön őrzöngő havasi medvére hasonlított, mint egy szende veréb.

– Hát ennyire elviselhetetlen vagyok haragomban? – nevetett herceg.

– Szó, ami szó – dörmögte az ispán. – Furmányosan tudod néha lehordani az embert, ütlek helyett szavakkal uram, már ha nem haragszol meg a szóért.

A herceg mosolyogva bólintott.

– Nekem fáj ez utána Simon a legjobban, mert ismerem hideg dühömet, de hogy még Te is így megilletődj vén medve, azt nem hittem volna. Hiszen Te neveltél azután, a szörnyű nap után, Te vagy az igazi apám, öreg tanítómesterem – komolyodott el. – Te tettél félénk gyerekből acélférfivá.

Erre a szóra még a nagy erejű ispánnak is elhomályosult a tekintete, mert a herceg büntetni is tudott a szavaival, de simogatni is.

- Mondd, hát mért jöttél ily sietve jó öreg?
- Megérkezett testörzőid ifjú hadnagya uram.
- Sebes? – ámult el Béla. – Hiszen, két hete sincs, hogy haza küldtem, vajon miért tért meg ilyen hamar? Küldd hozzám!
- Amikor a fiatal vitéz belépett a terembe, Béla látta az arcán, hogy valami rendkívüli dolog történt. Térdre akart ereszkedni a herceg előtt, de az megfogta a vállát.
- Hagyd most ezt, mi hírt hoztál? – kérdezte izgatottan.
- A váci révnél Barcfi martalócai rácsaptak a szekeredre uram.
- A fráterek élnek? – vágott a szavába Béla.
- Nem volt azon egy fia pap sem uram, ellenben a kocsisodat, ama Mátét megölték, de a nemesúrnak nem történt baja:
- Miféle nemes úr?
- Hát a Bor nembéli Zoltán uram, a néma. Amolyan deákformának gondolnám, de úgy harcol, mint egy hiúz.
- Hogyan kerül valaki a Bor nemzetségből az én szekeremre? – tűnődött magában Béla. – És hol vannak a fráterek? Kísérjétek fel! – adta ki a parancsot hangosan, és egy perc múlva Zoltán ott állt az előtt az ember előtt, aki miatt oly sokat tanulmányozta ezt a korszakot. Negyedik Béla előtt, akit később egész Európa az Országépítő néven fog emlegetni.

Zoltán nem tudta felfogni, hogy hol van. Előtte keveredett a múlt és a jelen, az igaz és a hamis, a tudás és a tudatlanság. Összeterlódtak a korok, keveredett az idő. Álmaiban sokszor elképzelte hogy találkozik azzal az emberrel, aki újjáélesztette a magyarságot, de most a megindultság miatt azt is elfelejtette, hogy mit illik tenni egy ekkora úr előtt. Csak bámult és állt mereven. Béla is zavarban volt, hiszen az ország egyik legmeghatározóbb nagybirtokosa, vagy legalábbis annak rokona állt előtte, mint aki nyársat nyelt és még arra

sem érdemesíti a magyar trón várományosát, hogy meghajoljon előtte. Ez a fajta felségsértés még ismeretlen volt az ifjú herceg előtt, hiszen ekkora arcátlanságra még Apod fia Dénes sem lett volna képes. Végül Béla szólalt meg

– Üdvözlünk udvarunkban gyepünk védője.

Zoltán csak ekkor kapott észbe. Villámgyorsan féltérde ereszkedett és segélykérően pillantott Sebesre. Sebes felnézett és merészen megszólalt.

– Királyom nézd el e nemes vitéz furcsaságait, hiszen most kapott nehéz sebet, mielőtt hazatért. Én már megértem magam vele, és ha úgy kívánod, átadom gondolatait számodra – és behúzta a nyakát, mert kotnyeles beszólásáért számított a királyi haragra.

De Bélát most jobban érdekelte a furcsa idegen, mintsem hogy testőrhadnagya közbeszólásával törődött volna. Így hát bölintott Sebesnek, hogy tolmácsoljon. Zoltán a herceg intésére felállt. Mikor kiegyenesedett önkéntelenül is kemény büszke pózt öltött. Béla elismerően nézett a szoborszerűen álló alakra és azt gondolta, hogyha ilyen nemesekből állna az ország, nem kellene kettészakadnia a királyságnak.

Zoltán az írás jelét mutatta a kezén, amiből Béla megértette, hogy az idegen szólni kíván. Mutatta Zoltánnak, hogy hol talál pergament. Zoltán odalépett és ideges mozdulatokkal írni kezdett. „Uram bocsásd meg faragatlanságomat, de már hosszú idő telt el mióta otthagytam az apai birtokot útra keltem és a párizsi, majd a római universitason szívtam magamba a tudományokat. Esdve kérek, hogy ne a haragvó arcoddal nézz felém, hanem messze földön híres igazságos pillantásaid egyikére méltass.” – Közben arra gondolt, hogy ez a tiráda talán hasonlít valamelyest az ekkor használatos bocsánatkéréshez.

Valóban, amikor a herceg arcára nézett, aki hősieen próbálta kibogozni a magyar szavak értelmét, úgy érezte, hogy az első csatát megnyerte, és amikor Béla megértette az

írományt, fennhangon felolvasta, hogy Zoltán is lássa, érti azt. Akkor még Sebes szemében is elismerő fényt látott villanni.

Béla elmosolyodott és biztatóan megveregette a fiatal nemes karját.

– Nagytiszteletű mágiszter, hidd el, nem haragszom, csak meglepődtem, hogy valaki a Ti nemzettségeitekből megjelenik udvaromban. De amit e hártýára róttál, az megmutatta, hogy nem tudhatod, hogy mi folyik ezen országban. És mert tudós elméddel már segítetted Róbert érseket, ki atyai jó barátom, így szívesen látlak itt.

Zoltán elképedve ezt írta: „Béla úr, honnan tudja felséges személyed azt, ami Esztrigán várában történt számos nappal ezelőtt?”

A herceg somolyogva felelt.

– Mondhatnám azt is, hogy én mindent tudok, ami ezen országban történik, de sajnos ez nem igaz. Igaz viszont az a levél, ami kicsit késve érkezett ugyan az érsektől, aki ráneszelve a hamisságra Barcfi uram részéről lóhalálában küldöncöt szalajtott, és e futár jövetele előtt érkezett. Ama levélben pedig könyörög, hogy mentsem meg az életed, mivel neki hasznos tanácsokkal szolgáltál, és úgy gondolta a jó pap, hogy talán még nekem is segítségemre lehetsz némely problémás ügyekben.

Zoltán először fejet hajtott majd csak ennyit írt.

„Uram rendelkezze velem.”

A herceg elolvasta és így felelt.

– Bor nembéli Zoltán, ha igaz szívedre felesküszöl rám és elfelejted átkos nemzettséged, kik ez ország ellen vannak akkor hitemre, mondom udvarom megbecsült embere leszel és, ha vitézséged is akkora, mint tudásod, első lehetsz nagyjaim között.

Zoltán rájött, itt nincs választás, de ez a fordulat amúgy is kedve szerint való volt. Így tiszta szívvel, de néma szájjal a herceg felé fordult és suttogta: – Esküszöm!

Béla felindulva e néma esküvés szenvedélyességén baráti jobbát nyújtotta a kipirult fiúnak azután így szólt:

– Gyertek hát velem mágiszter és Te is jó testőrhadnagyom, a hátsó kertben várakozik rám híveim nagy része a székely kapitányokkal, estebédnél nincs alkalmasabb az ismerkedésre. És Te Bor nembéli Zoltán összecsaphatod elméd szikrázó kardját főlovászmesteremmel, Tomaj Dénessel, aki híres az okos emberek, a tudományok valamint a művészetek iránti rajongásáról. Ami téged illet hadnagyom, Bagomér ispán bizonyára élvezettel hallgatja majd ama kis csetepaté igaz történetét.

Barcfi Miklós sötét farkasmosollyal nézte végig saját legényei megkorbácsolását. Mikor a sikertelen váci rajtaütés után hazaténferegtek a pilisi vadászkastélyba, Barcfi sajátkezüleg döfte le a martalócok vezérét. A többiek pedig örülhettek, hogy megúszták hús korbácsütéssel. A tárnokmester nem tűrte a sikertelenséget.

– Azt hazudták ezek az ebfattyak, hogy két ördögfiók volt azon a szekéren és varázslattal csatlósokat teremtett a semmiből, meg, hogy az egyik, amolyan deákféle csak egy nyomorult karikással meg a puszta kezével védte magát a kardoktól – dörmögte maga elé, majd így kiáltott. – Hívjátok elém Lóránt mestert, de tüstént!

Néhány pillanat múlva különös figura érkezett a dühöngő nagyúr elé. Lóránt mester egy félelmetes, sebhelyes arcú, félkarú, acéltekintetű, hatalmas ember volt. Féktelen gyilkos természetét néha még maga Barcfi sem tudta megfékezni. Fél kezével még egy dühöngő bikát is leütött, és gonoszságban, cselvetésben még a pokolbéli ördögöt is felülmúlta. Ő volt Barcfi Miklós, aki II. András főtárnokmestere volt, testőrzője, valamint hadainak kapitánya.

– Jól figyelj rám Lóránt, most tudtam meg hogy Béla pénze Visegrádon maradt. A herceg hamarosan érte küld de okulva

ezen ökrök balfogásából, bizonynal erős kísérettel. Menj hát azonnal és fürkészeiddel tudd meg, hogy mikor indulnak és melyik úton. Azután egy alkalmas helyen szabadítsd meg őket jókora terhüktől, és lóhalálában vitesd Budára Apodfi Dénes úr udvarházába. Megértetted?! – dörrent Miklós úr a fapofával álldogáló kapitányra.

– Értem hát, én ne érteném? Csak azt mondd meg uram, mi lesz ebből az én részem? – kérdezte Lóránt mester a legnagyobb nyugalommal.

– Hinnie, te akasztófára való világcsúfja, hát nem lopsz eleget az adószedéskor, még engem is megsarcolnál? – ordította a nagyúr.

– Higgadj le Miklós úr, tudod jól, hogy nélkülem nem boldogulsz, meg aztán a jó öreg Lóránt mester tudja egynéhány titkodat és ez engem ugyanolyan nagyúrrá tesz, mint téged. Arról pedig ne is álmodj, hogy eltetesz láb alól, mert sereged nagyobbik fele csak rám hallgat, és a veszett kun testőrség is csak addig tartja eléd a kardját, amíg én irányítom őket. Így, hát inkább fizess meg alázatos szolgálodat érdemei szerint, és ne haragudj ostoba szavaiért.

Tudta ezt Miklós úr már régóta, de azért mindig felháborította ennek a félkarú toportyánnak a pofátlansága. Lóránt mester lesietett az udvarra, körülnézett és elbődült:

– Miksa! Hol vagy te boszorkányfi? Gyere elő, mert ha én kereslek meg, parázson táncoltatlak napestig!

– Itt vagyok nagyjó uram, csak ne ordíts, mert ha beveresedik a fejed, megint napokig kúrálhatlak, hogy ne csapjon meg a guta.

– Hallgass, te akasztófamadár, azonnal összeszeded minden átkozott orvosságnak tartott mérgeket, üvegcséket azután szólsz a várispánnak, hogy ezeket veled együtt rakja egy csukott batárra és indítsa el Visegrád irányába. Mi majd utolérünk benneteket időben, és akkor megmondom mi lesz a dolgod, most pedig takarodj te féreg! – rivallt rá a púpos,

sátánian vigyorgó törpére Lóránt és undorodva nézett a kezét dörzsölgető nyomorékra. Majd összerázkódott és nehéz léptekkel elindult a zsoldosok szálláshelye felé.

– Féreg én? Meglásd jó Lóránt úr, még eljön az idő, amikor görcsökben fetrengve könyörögsz az ellenméregért. Akkor vajon ki lesz a féreg?.

Lóránt mester gyönyörködve nézett végig a felsorakozott, majd félszáz dalián. Ezek voltak Barcfi Miklós elit katonái. Mind kipróbált, száz harcot látott zsoldos, mind Lóránt saját tanítványa és mind kegyelmet nem ismerő gyilkos fajzat.

– Fiaim – szólt dörgő hangon a mester –, újra kicsapunk egy portyára némely aranycsikóval gazdagítván Miklós úr és a magunk ládafiát. Ez azonban egy kicsit más lesz, mint a többi, mert most az erdélyi király, Béla katonáival kell megküzdenünk, és az ő csahos székely kutyáival. De láttuk mi már egymást, és nem ijedünk meg mindenféle jöttment hercegecskétől. Előre küldünk néhányat a veszett kun testőrségből, felderítvén nekünk a terepet és jelentésük után indulunk. Készülődjetek!!

Egy óra múltán már úton volt a had. A jelentés alapján tiszta volt az út Visegrádig, és senki nem háborgatta őket a Duna ezüst szalagja mentén való útjukon.

Tomaj Dénes elégedett volt. Végre egy felvilágosult magyar nemes az egész udvarban. Pedig szerette ő a többi bikanyakú fiatalurat is, akik körülvették Bélát. De beszélgetni velük a harcon és a széptevésen kívül másról nemigen lehetett. Bor nembéli Zoltán érdekes írásmódjával, mely a betűket nem latin, hanem a magyar valóságában ábrázolja, teljesen lenyűgözte a besenyő herceget. Tomaj Dénes talán az ország leghaladóbb szellemű, legműveltebb nemese volt. Többek közt egyetlen nagyúrként komoly pénzeket áldozott különböző művészeti alkotások vásárlására, mint például egy római korból származó aranyozott ezüstkehely, amelyből csak

ő ihatott, és amit a bajtársai haszontalan dolognak tartottak.

Zoltánt, mikor Béla bevezette a társaságba, amolyan apja ellen lázadó uracskának tartotta, amiből számosan időztek a herceg udvarában. De a beszélgetés során, ahol Zoltán csak mutogatott, mert az evőházban nem volt pergamen, észrevette, hogy a fiatal nemes szeme egyre többet felejtődik a szép ivókelyhen. Akkor rákérdezett, hogy mit néz annyira rajta. Zoltán mutatta, hogy írni szeretne. Átmentek a fáklyákkal kivilágított kerengőn és a kancellária termében. Dénes előkészített egy szépművű hártát Zoltánnak, majd kíváncsian várta, hogy mit kezd vele. Talán ő lepődött meg a legjobban, mikor látta hogy az idegen írni kezd. Mögé állt és megdöbbsent attól, amit látott. Az idegen úr csodálatosan tiszta, minden cirkalmazástól mentes, szabályos betűkkel írt, de magyarul. Pengeéles elméjével azonnal össze tudta olvasni a betűket magyar szavakká, és azon csodálkozott, hogy ez a mód még soha senkinek nem jutott eszébe. Mikor kellően kicsodálkozta magát, csak akkor nézte meg mi a szavak értelme. Zoltán ezt írta:

– Dénes úr, a kehely, amiből iszol, csodálatos ötvösmunkájával és szépségével szinte vonzza a szemet. Római korinak gondolom, és ha nem tévedek sok aranycsikódba, kerülhetett.

Dénes két dologra is rájött. Az egyik az volt hogy Zoltán nagy tudású ember fiatal kora ellenére, és az is, hogy a mai árakhoz semmit sem ért. A lakoma végeztével Béla magához hívatta Sebest.

– Figyelj rám, jó vitézem már bizonyítottad, hogy hű vagy hozzám és megszolgáltad a királyi kegyet, én mégis most egy nehéz és veszedelmes feladatra küldelek. El kell hoznod Visegrádról az ottmaradt aranykincset, és el kell juttatnod Róbert érseknek Esztergomba. De ebben a feladatban az a nehéz, hogy nem vihetsz magaddal számos kíséretet, mert ez a kutya Barcfi biztosan erre számol és lecsap minden nagyobb

kíséretű karavánra. Székely katonáim most a gyepűket járják, mert sok a mozgolódás arrafelé és ez a maradék gyulai helyőrség nem lenne elég egy nagyobb csapatra. Ha pedig a hozzám hű urakat megvárnám, addigra a király rátenné a kezét a két vasalt ládára. Ezek nélkül pedig veszendőbe menne egy régi álmunk, és a gyulai Mária templom építését sem tudnám időben elkezdni. Tehát álruhába, deáknak vagy fráternek öltözz fel jó Sebes, és csak két embert vigyél magaddal egy egyszerű címer nélküli szekéren. Ha sikerrel Esztergomba értél, akkor az érsek rendelkezik a pénzzel, és én komoly csapatot küldök, amely addigra itt összegyűlik, hogy a maradékot bizton hazaszállítsák. Siess, mert az utak az esőtől nemsokára járhatatlanok lesznek Bihorban, és az érseknek még tél előtt kell a pénz nagyszerű tervünk végrehajtásához. Megértetted e szavam? – kérdezte végül Béla.

– Megtisztelsz uram a bizalmaddal és repes a szívem, ha bármi módon szolgálhatlak téged. Szavaid megértettem és a'szerint cselekszem. Csak engedd meg uram, hogy az útra magammal vigyem Bor nembéli Zoltánt, hiszen azt már láttam, hogy helyén van a szíve, és ha néma is, mi jól megértjük egymást.

– Úgy legyen – folytatta Béla –, ez jó próba lesz, hogy bizonyítsa esküjét, de ki légyen a harmadik?

– Én királyom! – szólt az eddig a sarokban szótlanul álldogáló Tomaj Dénes. – Az én tudásomat nem nélkülözheti egy ilyen vállalkozás.

– De rád itt van szükség – ellenkezett a király.

– Hiszen emlékszel uram, mikor visszaraboltuk a felséges asszonyt ott is az én ravaszságom segített.

– Hát jó – hajlott az évrre Béla –, menj hát Te is, de ha valami bajotok lesz, ne kerüljetek a szemem elé –, de nem titkolt aggodás volt a hangjában.

Zoltán mikor megtudta a kalandos vállalkozás hírét és benne

kijelölt helyét, nagyon megörült. Végre férfiként is hasznát vehetik ebben a korban. Annak külön örült, hogy akit itt legjobban ismert, és akiben a legjobban megbízott, az a két férfi lesz az útitársa. Tomaj Dénes történelemformáló szerepével tisztában volt olvasmányáiból, Béla után őt tisztelte a legjobban, és íme, most az ő oldalán indulhat el egy új, csodálatos kalandra. Zoltán arra nem is gondolt, hogy egy ilyen vállalkozás veszélyes is lehet, és hogy akár a fogát is otthagynak. Elragadta a hev és ennek a kornak lendülete. Mint aki mindig is itt élt, úgy rohant volna akárhová Béla parancsára.

Hajnalhasadtával útnak indultak. Sebes leplezetlenül, szinte ordítva röhögött, amikor meglátta a fráternek öltözött Zoltán ügyetlenkedését az idegen, szürös csuhában. Gyorsan elhallgatott azonban, mert amikor ő akart felugrani a szekér bakjára, a csuháját megkötő kötélen beakadt a kerék küllőjébe és az elegánsnak szánt ugrást a szekér elé fogott lovak között fejezte be. Ezen még a komoly Dénes úr is jót derült és Zoltán sem tudta visszafogni kárörvendő vigyorát.

Végre felkászálódott a szekérre és Sebes a lovak közé vágott, és a deáknak öltözött Tomaj Dénes meglátta a hegyek mögött felkelő csodálatosan szikrázó ősi napkorongot. Mire Vácra értek, már utolsókat rugta a vénasszonyok nyara. A fák már hullatták lombjukat, és jól esett esténként a tűz mellett ülni. Az útjuk eseménytelenül zajlott. A három ember három különböző módon élte meg, hogy ezidő alatt barátokká formálta őket az út és az eljövendő nagy tervek megbeszélése.

Zoltánnak természetes volt az összetartozás, hiszen az ő korában ez mindennapos dolog és a katonaságnál megismerte a bajtársiasság érzését. Dénes pedig hiába volt az ország egyik legnagyobb bárója, kalandos lovagi természete és óriási tudása legyőzte benne a fenntartást és formáságot, és boldogan adta át magát a közös kaland egységgé formáló erejének. Talán Sebesnek volt a legnehezebb dolga, hisz az a

két név, akivel most együtt utazott azelőtt az istenek nevei között foglalt helyet, és most lám, közösen mennek harcba. Sebes származásából fakadó gátlásait feloldotta a két nagyúr közvetlen viselkedése, és tiszta szívvel fogadta be azok barátságát. Így keltek át a Dunán Vácnál, és minden gond nélkül bejutottak Visegrádba

Lóránt mester fölöttébb bosszús volt. Már egy álló hónapja élt legényeivel a visegrádi erdőben, mint egy rablóbanda. Immár a tizedik karavánt támadták meg de, egyik sem a várva-várt eredményt hozta. Ráadásul az érsek katonáival is összetűztek néhányszor, akik neszét véve a sorozatos támadásoknak, rajtaütöttek a táborukon. Lóránt mester szerencséjére a saját harcosai, az öreg veteránok sokkal jobban fel voltak készítve a harcra, mint az érsek zsoldosai, és így nem szenvedtek számottevő veszteséget. Ezen felül az a róka Barcfi is kétnaponta küldözgeti a futárokat új hírekért. A kun felderítőknek csak az a dolguk, hogy a városba belépő bármilyen csapatról tegyenek jelentést, míg a mester fürkészei a kifelé indulókat vigyázták. Éppen most érkezett vissza egy fürkész, de láthatóan nem hozott semmi hírt, mert elég lassan kóválygott oda jelenteni.

– Na mi van? – kérdezte foghegyről Lóránt mikor végre odaért.

– Semmi uram, csak két fráter meg egy deák jött ki a várból egy rozoga szekéren. Még kocsisuk sem volt, az egyik pap hajtott a bakon.

– Na ma sem lesz szerencsénk – gondolta a mester miközben intett a kezével, hogy a legény elmehet. Ekkor a közelben szundikáló méregkeverő Miksa felugrott, mint aki darázs-fészekbe ült és össze-vissza ordítani kezdett.

– A deák... a deák! Hát nem értitek? A deák...! – csapkodott kezével izgalomában a púpos.

– Mit ordítózol itt te majom? – kérdezte Lóránt mester,

mikor hirtelen neki is beugrott Barcfi szava egy deákforma harcosról, aki megcsúfolta a katonáit a váci révnél, és aki Béla embere volt.

– Volt láda azon a szekéren, te tulok? – üvöltött a megszeppent emberre.

– Kettő is uram, de amolyan ütött-kopott útiládaféle.

– Ó te ökör – mondta Lóránt és futtában vágta orrba az értetlen legényt.

– Lóra, lóra mindenki, igyekezzetek sólymaim, megy a zsákmány, elrepül...

A harcedzett katonák már az első kiállásra felugrottak és a lovaikhoz rohantak. Mire mind lóra szállt, Lóránt mester már előttük járt egy nyíllövésnyire. A csapat alig tudta utolérni egy negyedóra alatt. Miután beérték, már meg is látták a távolban a poroszkáló szekeret. A martalócok diadalüvöltésben törtek ki, mire a szekér láthatóan gyorsulni kezdett. De a kis előny hamar elfogyott és az üldözők már a szekér mögött csattogtatták fogaikat.

Tomaj Dénes deákruhája bő köpenye alól előrántott egy íjat és gyors egymásutánban küldözgetni kezdte hátra a halálos vesszőket. Mintha feléledt volna benne a besenyők ősi vezére Tonuzoba, úgy osztogatta nyilaival a gyilkos köszöntőket. Az első pár lövés eszeveszett kavarodást okozott az üldözők soraiban, mivel nagy volt a hőség, még a könnyű bőrpáncélok sem viselték, így minden lövés talált. Ráadásul a támadók között nem volt divatos fegyver az íj, mivel már elfelejtette a magyar az ennek lovon való használatát, emiatt nem tudtak visszalőni. De hamar felocsúdtak a megdöbbenésből, és veszett kopóként kezdték újra az üldözést. Dénes, miután elfogyott az összes nyila kardot rántott és mivel csak ő ült lovon, visszafordult és egyedül rontott az üldözőkre. Előtte még odakiáltott a társainak, hogy a király parancsát feltétlenül teljesítsék.

Zoltán szorongva nézett a gyilkosokra rontó Dénes után, de

segíteni nem tudott neki. Még annyit látott hogy az üldözők, elővédje szétválík az őrző látomás előtt, de hogy mi történt ezután, azt már nem látta, mert az út elkanyarodott egy kis tölgyerdő mellett.

Ezután az események már olyan gyorsan követték egymást, hogy később Zoltán csak a fejére, zúduló kopjanyélre emlékezett, majd, mint már történetünkben annyiszor, újra jótékony ájulásba zuhant. Arra tért magához, hogy nagyon szomjas.

– Víz – suttogta halkán –, víz.

Valaki néhány csepp vizet öntött a szájába.

– Egészen jól tett neked uram a fejedre mért ütés, hiszen visszatért a szavad.

Zoltán Sebes hangjára kinyitotta a szemét.

– Valóban tudok újra beszélni – mondta –, de a kezem nem mozog.

– Azért mert az egyik kezed oda van kötve a szekér oldalához, a másikon meg rajta fekszel.

Zoltán felnézett, nagy nehezen felült. Körülnézett és a lemenő nap fényében a támadóik hosszú sorát látta a szekér előtt és után. A mögöttük baktató szekéren örömmel fedezte fel Tomaj Dénes feketeköpenyes alakját feküdni. Mikor jobban megnézte, látta, hogy a rádobott köpeny véres és két darabra van hasítva.

– Dénes meghalt? – döbrent meg.

– Talán mégél – mondta Sebes –, mikor a szekérre rakták még mozgott és beszélt is, de a fején csúnya vágás éktelenkedik. Az a törpe ott megismerte az ábrázatját és ezért nem ütötték agyon. Válságot fognak érte kérni a hercegtől. Rólunk, mivel nem volt nálunk fegyver, azt hiszik, hogy felkérezkedtünk a szekérre Visegrádon, mint kolduló barátok és addig nem engednek szabadon, míg biztonságba nem érnek – sorolta Sebes.

– Talán ez lesz Dénes utolsó esélye – suttogta Zoltán,

miközben befordultak a pilisi vadászkastélyba.

Barcfi mosolyogva nézte a porban fekvő véres alakot. – hiszen ez a nagyképű Tomaj ivadék – gondolta. – Ó, hányszor, de hányszor látta már álmaiban ezt a képet, mikor az ország leggazdagabb bárója a porban csúszik előtte.

– Szóval ő volt az a híres deák, aki úgy helyben hagyta az embereimet a váci révnél? – mondta hangosan. – Jobb álruhát is találhatott volna Béla a kedvenc kutyájának. – röhögte. – Miksa! – ordított a lovag – a fejeddel felelsz azért, hogy ez a sárkánykölyök megérje a hét végét.

– Mindent megteszek gazdám, de akkor rakasd a cellám mellé, és erős őrizettel gondoskodj róla, hogy még Lóránt mester se háborgasson ez idő alatt..

– Úgy lesz, hiszen ez a kutya legalább kétezer aranyat ér.

Miklós úr figyelme most a két fráter felé fordult.

– Mit kerestetek a szekéren szentfazekak?

– Felkéredzkedtünk uram még Bihorban, és eme deák az útért cserébe velünk hajtatta a szekerét, mikor a kocsisa megbetegedett.

– Figyeljete ide szent emberek – fogta nyájasabbra a szót Miklós úr. – Ismeritek-e, ennek a kutyának az igazi nevét?

– Mi csak Balsa deák néven szólítottuk – mondta Zoltán.

– Akkor hát tudjátok meg, hogy eme gazember Csege fia Baló, a híres rablóvezér, kinek fejére kegyes urunk, András tíz aranytallért tűzött ki - mondta Barcfi és örömmel látta a papok arcán megjelenő csodálkozással teli félelmet. – Így hát kedves fráterek fogjátok eme két aranyat, amit a kolostorotok perjelének küldök, és távozzatok innen sietve, amíg meg nem gondolom magam. De azt még elmondom búcsúzóul, hogy senkinek ne szóljatok arról, amit itt láttatok, mert az egész csapatot el akarom fogni, mielőtt szétszélednének vezérük vesztének hírére.

Sebes és Zoltán sietve mentek ki a kapun és csak nagysokára

mertek megszólalni.

– Most mit teszünk, uram? – kérdezte Sebes. – Mire visszatérünk Esztergomba, talán vége lesz Dénes úrnak, nem beszélve az aranyról, amit a vállalkozásra küldött Béla herceg. Ha még pár napot késünk, mind a véres kezű nádor kezébe kerül, egy része meg bizonyára a tékozló királyi bálókra. Mondj valami okosat Zoltán úr, mert én csak a hadhoz értek, de a fortélyhoz kevés az én eszem.

Zoltán figyelmesen nézett körül, és hirtelen beugrott a közeli bokorba, magával sodorva Sebest. Nem sokkal azután, hogy elült a bokrok mozgása, egy csapat rongyokba öltözött, de erősen felfegyverzett gyalogos férfi haladt el előttük. Hajviseletük és szabdalt ábrázatuk a honfoglaló ősökre emlékeztette Zoltánt.

– Kik ezek? – suttogta, ahogy a csapat elhaladt előttük. De miután választ nem kapott hátranézett, és a látványtól fölöttébb elcsodálkozott. Sebes a bokor hátsó részébe bújva hányta magára a keresztet és közben valamilyen fohászt mormolt. A csatába bátran rohanó vitéz most rémült kisfiúra hasonlított és remegett, mint a kocsonya. Mire végre válaszolni tudott, már egy ferályóra is eltelt.

– Ezek uram, az ördögnél is rosszabb fajzatok. Boldogasszony oltalmazza azt a szerencsétlen halandót, aki találkozik velük.

– De mégis kicsodák ezek és miért vagy úgy berezelve? – kérdezte izgatottan Zoltán.

– Pokolbéli fajzatok ezek Zoltán úr. Én is csak egyszer láttam egyet, akkor is csak karón ülve. Ezek a nagy vándorló Árpád úr sámánjainak a leszármazottai. Hacsak nem ők maguk, akiket István úr bezáratott ide nem messze, a Holdvilág völgyébe, rögtön a nagyhatalmú Koppány vezér felnégyelése után. Akik nem voltak hajlandók a völgyben maradni, azokat mind beszóratta a Rám szakadékba. Ezek a sátánfajzatok azután István halálát követően erős sereget

alkottak. Azt beszélük, hogy bárkivel hajlandóak szövetkezni bármely ocsmány dologban, végső céljuk a régi pogány hit feltámasztása. De még a délvidéki bogumilok sem mernek velük kezdeni, mert túlvilági erejük van. Ezt mondják róluk, uram.

– Vajon mit keresnek ezek a tárnokmester udvarában? – töprengett Zoltán, miközben egy halvány terv kezdett megfogalmazódni az agyában.

A pilisi vadászkastély legfelső tornyán lobogó kék karvalyos zászló büszkén hirdette, hogy a vár ura itthon tartózkodik. A hátsó szárnyban ülő fekete hajú lány borzadva nézte a félelmetes pogány had bevonulását. Különös leány volt. Kezéért már grófok, nemesek, sőt a hírek szerint még maga Kálmán herceg is esedezett. De a lánynak egy szerelme maradt huszonegy éves „öreg” korára, az orvoslás és a gyógyító füvek megismerése. A lányt Barcfi Izabellának hívták. Anyja halála után ő lett a vár úrnője, mivel Miklós úr sohasem vett maga mellé új asszonyt, mivel Izabella ellátta a vár körüli teendőket. Ha pedig néha a tárnokmesternek szerelmes ölelésre volt szüksége, mely cselédlány mert volna ellenállni a nagy Barcfi Miklósnak? Miklós úrnak egyetlen gyermeke volt Izabella és ezért talán szívének legsebezhetőbb pontja is.

A különös leány hamar vajákos hírébe keveredett a főurak között, de a vár népe mindig szeretettel és tisztelettel nézett fel rá, mert minden betegnek önzetlenül a segítségére sietett. Mikor apja nagynéha megrótt a furcsa viselkedéséért és emlékeztette, hogy már András király szemében is csak egy csinos kis boszorkány, Izabella csak annyit mondott:

– De strigis vero qual non sunt nulla questo fiat – vagyis – Boszorkányokról pedig, mivel nincsenek, említés se essék...

Az udvarba özönlő félelmetes sereg vezére egy ősz hajú öregember volt, kinek szabdalt ábrázata, bikanyaka,

varkocsba font haja hirdette, hogy viselője számtalan kemény csatát vívott már a vállait nyomó hosszú évek során.

– Hívatál, tárnokmester – dörrent az öreg hangja a néma csöndben. – Valkó vagyok! Koppány úr első sámánjainak leszármazottja. Te már ismered a hírünk, bármire hajlandóak vagyunk, amivel bosszút tudunk állani a farkasfi Árpád házon, mivel még fülünkben cseng lemészárolt ősapáink üvöltése a gyilkos Rám szakadékból.

Még a Barcfi mellett álló kegyetlen Lóránt mester is megroggyant az iszonyú felségsértő szavak hallatán. Barcfi egyetlen mozdulattal lerázta válláról a súlyos mondatokat, elmosolyodott és intett az öregnek, hogy kövesse.

Izabella a hátsó kerten keresztül leszaladt Miksa kamrájához, mert talán a púpos meg tudja mondani, hogy mit keresnek itt a vad sámánok. Amikor a méregkeverő kamrájához ért, hangos nyögést és érthetetlen beszédet hallott bentől. Azt hitte Miksát verték össze újra a veszett kun testőrök, ezért hirtelen benyitott. A sarokba dobott szalmán egy húszas évei végén járó deákot látott, akinek a koponyája szinte szétnyílt a hevenyészett kötés alatt. Izabella nem gondolkodott sokáig, azonnal a törpe gyógyfüves ládájához ugrott, és gyors kézzel sebre való gyógyírt készített. Óvatosan lefejtette a véres kötetést, forró vízzel kimosta a deák fejsebét, majd egy tiszta kendővel a sebre borította a gyógyírt. A beteg láthatóan megkönnyebbült és mély láztalan álomba merült.

Ekkor felhangzott kint Miksa sipító hangja:

– Kit engedtetek a cellámba békafattyak? – toporzékolt a sámánokat bámuló őrség felé. – Félig nyitva az ajtóm, ha eltűnt valamim, a fejeteket üttetem – ordította a röhögő kunok felé, majd belépett és dühtől kitágult szeme hirtelen alázatossá hunyászkodott. – Te vagy az úrnóm, szépséges hermelinem? Nem a te szemednek való eme pár fetrengése – váltott hangot, miközben, mint egy kutya úrnője lábaihoz kúszott.

– Állj fel kedves Miksám, miért nem szóltál, hogy súlyos

beteget gyógyítasz?

– Hosszú sora van annak úrnőm, de alkalmasint elbeszélem, de most rohannom kell az úrhoz, mert levelet diktál és az írődeák a tegnapi csetepatéban odaveszett.

– Csak egyet árulj el jó szolgám! Mit keres a várunkban ez a pokolbéli csapat?

– Nemsokára visszatérek, és mindent sorjában elmondok. Ha gondolod, várj meg itt, hiszen e szerencsétlen már láthatóan attól jobban van, ha Te a közelében vagy.

Izabella leült és a ládához támasztott lantot ölébe vette, halkan játszani kezdett. Régi altatódalt dúdolt hozzá, amit még dajkájától hallott:

*Aludj szép virágszál
Árpád apánk vére
Szép Turul madárnak
Gyöngyös nemzetsége
Ajtony, Koppány, Gyula
Ősi vitézsége
Szálljon két karodnak
Minden intésébe
Terveid vezérlje
István csillagzattja
Az nagy Árpád háznak
Minden hősi múltja
Dicsőségben éljen
Minden sarjadt néped
Bölcs szüléje lészen
Egy hős magyar vitéznek...*

Zoltán merengve nézte a lassan megnyugvó, tagbaszakadt Sebest. Azután mikor egy halovány mosoly kezdett Zoltán

arcán derengeni, a frissensült kisbirtokos is megkönnyebbült kissé és reménykedve nézte a magas férfit.

– Mondd jó Sebes a várnak mely részén, szoktak tanácskozni az urak? – kérdezte Zoltán. – Hiszen te már jártál ebben a várban Kálmán herceggel, ha jól tudom.

Sebes elgondolkozott.

– Ha jól emlékszem uram, akkor ama völgyet láttuk az ablakmélyedésből, amelyik ott terül el – mutatott Sebes a vár déli oldalára.

Ezután a két botcsinálta szerzetes átosont a mutatott oldalra és onnan vizsgálták a vár oldalát. Ezen az oldalon a kastély ősi sziklára épült, amelyen kb. huszonöt méter magasan kezdődött a vár alapja. A kérdéses ablak innen lentől cirka harminc méter magasan volt és a szokatlan melegben csak félig behajtva.

Zoltán röviden ismertette tervét.

– A várfok őrsége félóránként halad el fenn, ez idő alatt felmászok a falon, behelyezek egy mágikus szerkezetet az ablakmélyedésbe, ami azután elárulja nekünk, hogy mit terveznek Barcfiék. Sebes enyhén kétkedve nézett Zoltánra és így szólt

– Még ha fel is jutsz jó uram kötél nélkül, nem hinném, hogy létezik olyan varázslat, ami meghosszabbítja a fülünket.

Zoltán hálásan gondolt vissza kamaszkora kedvelt szórakozására a falmászásra. Apjával minden hétvégén, Aggteleken vagy Lillafüreden másztak sziklát, de jól ismerte a Dunakanyar veszélyesebb sziklafalait is. Ez itt kiváló fal volt a mászáshoz, tele használható kiszögelésekkel, repedésekkel. Ami a mágikus szerkezetet illeti, mindig tudta, hogy a Tivadartól kapott diktafon egyszer jó segítségére lesz. Kivárták, míg az őrszem elhalad a várfokon és felvéve hátizsákját elindult a falon. Amikor Sebes meglátta Zoltán boszorkányos mászó technikáját, önkéntelenül is keresztet vetett és borzadva figyelte a szinte semmibe kapaszkodó fiút.

Zoltán elégedetten nyugtázta hogy a régi fogások ma is nagy biztonsággal működnek. Igaz ugyan a keze már nem olyan kérges, mint egykor – amit főleg az ujjai sínylettek meg –, de az ugróbakancs, mint mindig, most is jó segítőtársnak bizonyult. Tíz perc alatt feljutott majd miután meggyőződött, arról, hogy a benti hangok jól kihangzanak, elhelyezte a diktafont és óvatosan lemászott. Ezután nyugodtan leheveredett a fűbe a fák alatt és az izgatottan toporgó Sebesre ügyet sem vetve mély álomba merült. Másfél óra múlva Sebes megrázta Zoltán vállát

– Ébredj uram, eme férgek most hagyják el a kastélyt.

Zoltán felült és mind a ketten behúzódtak a bokrok takarásába. Végignézték a félelmetes sereg elvonulását. Mikor a várfalon elment az őrszem Zoltán újra megtette az utat a falon. A diktafon két órás kazettája még pergett, mikor Zoltán kiemelte az ablakból. Kikapcsolta és gyorsan lemászott, mert már vöröslött az ég alja az alkonyatban. Mikor leért megmutatta Sebesnek a fekete varázsdobozt. Sebes, mivel még nem látott ilyet, első látásra érdekes bár haszontalan jószágnak ítélte a kisméretű eszközt. Viszont amikor Zoltán visszatekerte és a diktafon megszólalt, a fiút csak hosszas rábeszélés után lehetett lecsalogatni a vén gesztenyefáról, amire ez az egyébként halálmegvető harcos ijedtében felmászott. Hosszú időbe tellett, mire Sebes úgy, ahogy elfogadta, hogy ez a dolog nem boszorkánypraktika, hanem valami olyan, ami a messzi országokban élő emberek életét teszi könnyebbé. Zoltán most először kényszerült használni a huszadik századi technikát és ő lepődött meg a legjobban a tizenharmadik századi ember fogékonyságán, mert mikor Sebes elhitte, hogy ez nem boszorkányság, hatalmas gyorsasággal tanulta meg annak kezelését. A lejátszott szalag még Zoltán kemény katonai elméjének is rettenetes volt.

Mint kiderült, a megszerzett aranydukátokon a már beteg és öreg András királyt akarta félreállítani a kegyetlen Apod fia

Dénes és Barc fia Miklós. A terv az volt, hogy a rettegett sámánok látszatlázadást szítanak az országban, amit a király pénz és elegendő katona híján nem tud majd elfojtani. A sámánok részleges uralmát a köznép nagyon megsínyli és amikor a felszabadító sereg Apodfival az élen leveri a színlelt lázadást, ő válik az ország legnépszerűbb bárójává. Ezután a király megmérgezése már kicsiny feladat, és mivel Béla messze van, a főrendek kijelölik Kálmán herceget az ország új királyává. És mert Kálmán imádott felesége a szép Salomé Apodfi szerzeménye volt, az udvarban Kálmán király hamar Dénes úr bábójává válhat. Bélának pedig csekély katonai ereje lévén nem sok beleszólása lesz a dolgok menetébe.

Balga, kicsinyes emberek – gondolta Zoltán – a hatalom megszerzése elvette az eszüket a globális események figyelésétől. Az országon belül csinálnak maguknak gondot, közben a veszedelem kívülről támad. Pedig már kelet felől özönlenek a jelek. Talán csak Béla herceg érez ebből valamit, az Árpád háziak csálhatatlan királyi szimatával. De az ő jelenlegi hatalma kevés bármilyen országos vállalkozáshoz. Viszont csak ő tehet valamit az ördögi terv megakadályozásának érdekében.

– Valami keveset mi is tehetünk – mondta Zoltán Sebesnek.
– Egyben Dénest is megmenthetjük.

Sebes bólintott.

– Ha még él... – tette hozzá komoran.

Amikor Béla hírül vette, hogy a visegrádi összecsapásban elfogták a küldöttjeit és talán legkedvesebb barátját meg is ölték, szinte örjöngött tehetetlenségében. Később aztán lehiggadt és tervezni kezdte a további lépéseket. Abban biztos volt, hogy Barcfi letagadná még a gyanút is, amivel őt illetnék és karóba húzatna néhány szerencsétlen szegénylegényt tettesként. Azt is tudta, hogy az aranydukátok már régen Apodfi Dénes kincstárában vannak. Viszont egy dolog nem hagyta nyugodni, mégpedig az, hogy amennyiben Dénes él,

akkor mindent meg kell tenni az ő kiszabadítása érdekében.

Nem nagyon bízott új emberében, Bor nembéli Zoltánban, de tudta hogy Sebes mindent el fog követni a besenyő herceg kiszabadításáért. Fürkészői (az akkori idők legeredményesebb kémhálózata) már két nappal az esemény után tudatták Bélával a történeteket. Ez csak úgy volt lehetséges, hogy a kémek egymást váltva szó szerint lóhalálában vitték a hírt. Béla hívatta Bagomér ispánt.

– Bagomér – szólt még mindig dühösen Béla. – Vegyél magad mellé egy kopjás székely századot, és sürgősen menjetek az átkozott Barcfi pilisi rókalyukába. Ott csellel vagy harccal, vagy akár arannyal váltsátok ki Dénest a rabságból. Ha pedig már nem élne, akkor füstöld ki a rókát a gödörből, és lóhoz kötözve hurcold elém!

– De uram – nyögte Bagomér elsápadva -, hiszen őt királyi Pátens védi.

– Nem érdekel – dörrent Béla. – Ha kell, mátol új rend lesz ezen országban. – És sötét szemei szinte izzottak a palota félhomályában.

Az ispán meghajolt és kifelé indult mikor Béla még utána szólt:

– Vácnál egyesülj az öreg Tomaj hadaival, aki már tudja a parancsom, és ne feledd: Szemet szemért.

A sátáni tervnek volt egy olyan pontja, ami Zoltánék szempontjából kecségtetőnek látszott Dénes kiszabadításának érdekében. Azt beszélték ugyanis, hogy a sámánok csoportjából két harcos reggel visszatér a kastélyba, mert ha Barcfi üzeni óhajt a vezérnek, akkor csak ők tudják, hogy merre találják a vad hordát. Ezzel a sátánpofával volt terve Zoltánnak, de egyelőre még Sebesnek sem mondta el, hogy mit akar. Mert ismerte társa babonás félelmét a sámánoktól.

Az éjszaka eseménytelenül telt, Zoltán mindvégig ébren volt és átrágta magát terve minden apró részletén. Mikor pirkadni kezdett felkeltette Sebest és arra kérte, hogy másszon fel az út

mentén lévő lombos fára és jelezze neki, ha jönni látja a két sámánt.

Sebes gyanakodva nézte Zoltánt, hogy nem akar-e valami örülséget tenni, de ő megnyugtatta, hogy csak közelebből akarja őket szemügyre venni. Egy fél óra elteltével Zoltán az ébredező csóka csettegését hallotta a feje fölül. Erre Sebes legnagyobb rémületére szép nyugodtan kiállt az útra kámzsáját jól a szemébe húzva, imádságra kulcsolt kézzel, hangosan a következő varázserejű imát mormolta

– Apa cuka funda luka funda kává kamanduka...

A két sámán előbb meghökkent a hangosan imádkozó pap láttán, aztán szemükben ördögi fény villant és vigyorogva közelítettek az álfráterhez.

– Mit ordítasz itt te pócegér? – kérdezte az egyik, miközben fenyegetően kivonta a kardját. – Talán bizony torkodon akadt a fakéreg, te kérődző disznó? – szólt a másik, meglökve a háttal álló Zoltánt. Zoltán látványosan elterült, nagy röhögésre késztetve ezzel a két gazembert. Sebes keze ökölbe szorult fenn a fán, de mikor Zoltán feltápászkodott, egy pillanatra felnézett Sebes búvóhelyére, nyugalom és derű áradt a szemeiből. Megfordult és így szólt:

– Csak a reggeli imáimat mondtam, mondjátok ti is utánam szeretett testvéreim „Ab cug fundaluk funda kává kamanduk”...

– Testvéred neked az erdei veszett róka, de tudod mit? itt helyben, nem ütlek agyon, de elviszlek ide a várba bolondnak. Na lódulj, te szentgörény!

– Megyek én nagy jó uram, hogyne mennék, csak az előbb, mikor méltóztattál hátba vágni, kiesett kezemből a két aranytallér, ami a kolostorom minden vagyona, és hirtelen nem találom itt a porban – nyávogta Zoltán az ijedt emberek vékonyka hangján. Olyan jól csinálta hogy még Sebes is kis híján felnyihogott a fa tetején, hiszen csak most értette meg, hogy mit akar elérni a fiú.

– Na menj, csak arrébb, majd mi megkeressük azt a két tallért, mert nekünk úgyis nagyobb szükségünk van rá, mint neked.

Ahogy lehajoltak a porba, Zoltán a két tenyere élével irtózatosszerű csapást mért egyszerre a két tarkóra. Mint a zsákok úgy dőltek el a kincskeresők. Zoltán vidáman lépett oda fához és a fekvőket figyelve felszólt.

– Most már lejöhetsz jó Sebes, ez a két fattyú egy darabig ártalmatlan lesz.

Ugyanekkor hirtelen ösztöntől vezérelve a földre bukott. Sohasem tudta megmagyarázni ezt a mozdulatot, de ennek köszönhetette, hogy az eldobott tör csak a karja hátsó részébe fúródott, nem pedig a hátába, egyenesen a szívébe. Megfordult és közvetlenül előtte egy harmadik sámán állt, szabályját csapásra emelve. Csak sérült kezét tudta felemelni, miközben arra gondolt, milyen felesleges mozdulat is ez. Ekkor a háta mögül, mint a támadó havasi párduc, Sebes úszott át a feje fölött a levegőben. A megdöbbszent haramiának nem volt ideje befejezni a csapást, hiszen Sebes töre hangtalanul állt bele a torkába, ráadásul még a megtermett vitéz is a nyakába szakadt. Sebes ezután felugrott és a haldoklóval mit sem törődve, Zoltánhoz sietett. Most Zoltánon volt a meglepetés sora, hiszen tudta, hogy a kor legvitézebb harcosa sem mert volna szembeszállni ezekkel az élő ördögnek tartott sámánokkal. Sebest csak a testvéri szeretet és a nagy kétségbeesés vihette rá erre a maga nemében páratlan akcióra. Zoltánnak elszorult a torka ennyi önzetlen önfeláldozás láttán. Ép kezével megszorította Sebes vállát.

– Ezentúl minden egyebem mellett az életem is a tiéd Sebes, hiszen immár másodjára mentetted meg. Soha nem hálálhatom meg ezt neked. Ha valaha is hazatérünk ebből a kalandból, boldog lennék, ha a testvérednek nevezhetném magam.

Sebes szeme elkerekedett, még hogy ő a kanászfiú, egy ilyen nagyúr testvére lehet? Akármilyen jó viszony alakult is ki köztük az út során, soha még azt sem remélhette, hogy barátok lehetnének, nemhogy testvérek. Mélyen felkavarta a gondolat hogy Zoltán talán komolyan gondolta a dolgot, de így válaszolt.

– Még szidni is fogsz uram, midőn kiszedem a karodból eme tört, nemhogy szóba állnál velem.

– Ne nevezz többé engem uradnak Sebes, ezentúl Zoltánnak hívj, ami pedig a tört illeti, nem félek a fájdalomtól, hiszen a testvérem kezéből azt is könnyebb elviselni.

Izabella énekét megakasztotta a sebesült férfi szemeinek hirtelen felpattanása. Dénes körülnézvén a szobában azt hitte, hogy bekerült a mennyek országába. Szép madonna arcú leány, lantot pengetve énekelt, miközben a szoba falai egyenletesen forogtak körülötte.

– Ki vagy te gyönyörű jelenés? – kérdezte.

– Barcfi Izabella vagyok, és téged deák uram, szörnyű fejsebbel hoztak várunkba, ahol sajnos úgy hiszem, apám fogja vagy.

Dénest megrohanták az emlékek, a pilisi csata, a küldetés, Zoltán és Sebes.

– Mi történt a fráterekkel?

– Ó azokat kegyesen elbocsátotta apám, miután megérkeztek a várba.

– És ez mikor volt kedves megmentőm? Hiszen csak te lehetsz, aki megmentett a sötét haláltól, leányasszony.

– Való igaz deák uram hogy csúnya fejsebed volt, de csak a magad erejének köszönheted hogy még életben vagy.

– Mondd úrnöm, miért hívsz te engem deáknak?

– Látod jó vitéz, már arcod formájáról és kezed finomságáról kitaláltam, hogy nem lehetsz te egyszerű deák, de ruhád alapján nem gondolhattam másra.

Dénes csak ekkor fogta fel, hogy hol van. Csak most döbbsent rá, hogy ősi ellensége, a Barcfi család kezébe került. Ezért így szólt:

– Igazad van szép úrnőm, valóban egy szegény, de becsületes nemesi család sarja vagyok, és fogalmam sincs, hogy a nagyhírű Barcfi dinasztiának miben lehetek a segítségére.

– Azt hiszem jó vitéz – gondolkodott el Izabella –, érkezésed óta rengeteg sötét dolog történt e várban. Úgy gondolom, szeretett apám is belekeveredett egy istentelen ármányba.

Arról mesélhetnék – gondolta Dénes, de hangosan nem szólt, nehogy még jobban felkavarja az ártatlan lány lelkét.

Eközben a kastély hídjánál megszólalt egy ércesen zengő harci kúrt. A kapuőr miután kinézett leeresztette a hidat a két sámánnak, ahogy Miklós úr parancsa szólt. A koszos rongyokba öltözött, de fényesen felfegyverkezett sámánok úri fensőbbiséggel vonultak be a várba. Miklós úr azt parancsolta, hogy a követek bármikor szabadon jöhetnek-mehetnek a várból ki és be, és bármely parancsukat rettentő gyorsasággal teljesíteni kell. Egyelőre úgy látszott, hogy a két sámán beéri egy árnyékos sarokkal, és némi morgolódás után hozattak maguknak bort és hideg sültet. Úgy látszik, a menetelés elbágyasztotta őket, mert hosszú alvás után csak este kezdtek el ismerkedni a kastéllyal. De akkor aztán alaposan körülnéztek, még a köpülő asszony szoknyája alá is bekukkantottak, éktelen sívalkodást okozva ezzel. Zoltán és Sebes – mert hiszen ők voltak a marcona sámánok – roppantul élvezte a kivételes helyzetet. Fel-alá mászkálhattak a várban, anélkül, hogy bárki is megkérdezte volna, hogy mi után kutakodnak. Estefelé, miután a sámánok elfenekelték a sokat okoskodó Miksát (az őrség legnagyobb derűtségére), a szokásos esti nyugalom helyreállt a várban.

Izabella úgy döntött, hogy a sebesült mellett virrasztva tölti az éjszakát. Miksát kiküldte a szérúbe aludni és egy kényelmes

karosszékekben elhelyezkedve elbóbiskolt. Éjfél felé járhatott az idő, amikor Izabella halk kaparászásra ébredt könnyű álmából. Felállt és az ajtó felé lépett, ám az hirtelen magától feltáruult. A lány két földöntúli fényben fürdő sámánt látott, akik egyenesen felé tartottak. Sikoltásra készült, de a magasabbik hirtelen odaugrott, és egy mozdulattal befogta a rémült lány száját.

– Hallgass kérlek – súgta a sámán –, nem azok vagyunk, akiknek látszunk. Most elengedlek, de ígérd, meg hogy nem fogsz sikoltani.

A lány lassan bólintott, mire Zoltán, a magasabbik sámán elengedte, de készen állt, hogy bármikor újra elnémítsa, ha megszegni látszana néma ígéretét. A dulakodásra felriadt álmából Dénes is, és kótyagos fejjel próbálta megmenteni a lányt a különös támadóktól. Tántorogva felállt, felkapta a sarokba támasztott vasvillát és a kisebbik alak felé dőött vele. Sebes alig tudott elugrani a gyors támadás elől. Lekapta a fejről a kámzsát és vigyorogva így szólt

– Miért bántod hű szolgádat jó uram? Különben is úgy hiszem, nem illendő gatyában mutatkozni nemes úrhölgyek előtt.

Erre a szóra Izabella fülig pirult, sarkon perdült és pont a mosolygó Zoltán szemébe nézett. Belenézett és úgy maradt. A két fiatal csak nézte egymást és nem bírtak megszólalni, mert amit láttak, az mindkettőjük titkos álma volt. Izabella a lovagot látta, akivel annyit álmodott, Zoltán pedig élete asszonyát. Olyan sokáig tartott ez a bamba állapot, hogy mindketten csak Dénes szavára eszméltek föl.

– Talán bizony a megmentésemre érkeztek az urak vagy háztűznézőbe? – dohogott Dénes, de közben már kitárta a karját a vihogó Sebes felé. Miután megölelték egymást és gyorsan elbeszélték a lassan megnyugvó lánynak, hogy kik ők, és mit akarnak, gondolkodni kezdtek a menekülés módjáról. Beszéltek a kitörésről, különböző szökési

módozatokról, de végül mindet elvetették Dénes rossz állapota miatt. Ekkor szólt közbe a sarokban ülő Izabella.

– Én talán tudok egy megoldást. Bár fáj a szívem, amiatt hogy jó apám ennyi gazságot követett el, mint amit itt elmondatok, de sajnos kénytelen vagyok hinni nektek, mivel a saját szememmel láttam a sámánokat. Lóránt mester gazságaitól pedig állandóan zeng a kastély. Ezért azt kell hinnem, hogy ti csak a jó oldalon állhattok, bárki legyen is a királyotok. Zoltán úr te azt mondtad, fel tudtál mászni a kancellária ablakáig, ezért én felszöktetlek oda, és ott leereszkesz, mint azelőtt. Dénes úr és Sebes pedig egyszerűen kísétálhatnak az ajtón ebben a sámán csuhában.

A férfiak elképedve néztek egymásra, ezután Dénes szólt Zoltán legnagyobb rémületére.

– Valamit tudnod kell szép megmentőm, én Tomaj nembéli Dénes vagyok családod ősi ellensége, és ha kitudódna, hogy közöd van a szökéshez, atyád haragja irtózatossá lesz, és nem tudnám elviselni, hogy jólelkű megmentőm miattam szenvedjen.

A leány lehajtotta a fejét és sokára tudott csak megszólalni.

– Az biztos, hogy apám kolostorba adna, bármennyire szeret is, hiszen a gyűlöletes Apodfi előtt nem mutakozhat gyengének. Mi hát a megoldás? – nézett rájuk szomorúan.

– Gyere velünk úrnőm – szólt csendesen Zoltán.

– Csak rossz sorsom nyugtalanít, jó lovag? – kérdezte Izabella.

– Azt hiszem, a szívem is erre kér – nézett nyíltan a lány szemébe Zoltán.

– Menjünk hát - válaszolt a lány merészen, de mosolyába egy könnyecske is került.

Megbeszélték, hogy miután Zoltán lemászott, a lány jelt ad Sebesnek, aki aztán a hajnali órákban felrugdossa a várórséget, és Dénessel egyszerűen kísétál a kapun. Izabella pedig pirkadatkor követi őket, mintha gyógyfűgyűjtő körútra

menne, ahogy máskor is szokott. Minden a terv szerint alakult, kivéve azt, hogy a jó Sebesnek megint le kellett csapnia a kellemetlenkedő Miksát. Izabella miután magához vette vagyontkáját, gyógyfüves ládáját, ékszereit, lesietett az udvara, lóra ült és csendesen elhagyta a kastélyt. Találkoztak a szikla alatt, még egyszer visszanéztek a reggeli napfényben is komornak ható ősi sasfészekre. Ezután a lányt és Dénest lóra ültették és sietve megindultak a váci rév felé.

Soha nem látott sereg gyűlt össze Vác híres városa alatt. Az ifjú herceg lobogója alatt besenyők, székelyek, szerviensek, de még a Béla-párti német lovagok is egyesültek. A herceg parancsára. Ahogy találkozott a Gyulafehérvárról küldött és a besenyő had, avatatlan szemlélő azt hihette, hogy Béla apja országára tör. De mikor Bagomér vezér utasítására hírvivők indultak a közeli településekre, elmondván, hogy miért gyűltek itt össze, még a helybéli hatalmasságok is támogatták élelemmel a szabadítási akciót. Hiszen már nekik is a bögyükben volt Barcfi hatalmaskodása, de nem mertek szövetkezni a hírhedt Lóránt-féle katonai tömb ellen. Az idősebb Tomaj és Bagomér ispán – a két vezér – kiadták a parancsot az indulásra, mert már nem volt ildomos tovább táborozni ebben a latyakos novemberi őszben.

Ebbe a felbolydult állapotba érkezett az egyik felderítő lovas jelentése, egy különös csapatról, akik éppen most ostromolnak egy kis Esztergom széli kunyhót, melyet csak néhány utazó véd. Az történt ugyanis, hogy miután felfedezték Dénes szökését, Lóránt mester fürkészőket küldött ki, mielőtt Barcfi értesítette volna a dicstelen esetről. Azok miután a sámánok holttestével tértek vissza, kiderült, hogy külső segítséggel történt a dolog. Ekkor már szóltak Miklós úrnak, aki miután hiába kerestette a lányát, akiről az őrség azt mondta, hogy pirkadatkor gyógyfűért indult, egész seregét a szökevények után indította. Zoltánék csak akkor vették észre az üldözőket,

amikor már majdnem elérték a biztonságos Esztergomot. Ekkor azonban már nem volt esélyük a további menekülésre ezért bementek egy aránylag jól védhető üres tanyára a várostól néhány nyíllövésnyire. Felkészültek a támadásra, hiszen a sámánoktól zsákmányolt nagy mennyiségű fegyverrel talán tudják tartani magukat, amíg az érsek katonáinak feltűnik a csetepaté.

Mikor az üldözők körülvették a házat, a védők rájöttek, hogy itt irgalomra nem számíthatnak és csak a Jóistenben bízhatnak, mert ez a horda mindennél vérszomjasabbnak tűnt. Csak azon csodálkoztak, hogy miért nem rohanják le azonnal a házat, de kisvártatva erre is megjött a válasz.

– Adjátok ki a leányasszonyt bitangok, csúf az a harcos, aki egy fogoly lány szoknyája mögé bújik! Ha kiadjátok, megkímélem nyomorult életeteket - dörgött Lóránt mester.

A bent lévők teljesen elképedtek eme szózat hallatán. Azt hitték, hogy a kisasszony szökése nyilvánvalónak tűnik majd, de így a maguk javára fordíthatják a felemás helyzetet. Már éppen tárgyalásokba akartak bocsátkozni, amikor a város felől éktelen láрма hallatszott. A szalmatetőt félrehúзва Béla-címeres csapatokat láttak száguldani a kis ház felé. Zoltán elámult azon, hogy honnan jöhetett a gyors segítség, de Dénes és Sebes már ismerték Béla kémhálózatának hatékonyságát.

Mikor a két sereg összecsapott, Zoltán és Sebes az óvatossággal mit sem törődve kirohantak a házból, lelkesedésükben nem is látva a veszélyt. Csak miután kiértek, akkor látták, hogy a felmentő sereg igen csekély, talán ha két kopjás székel szakszából áll, de már nem volt visszaút. A székelők mikor felismerték fegyvertársukat Sebest, üdvözlő ordításban törtek ki. Sebes is a harc hatása alá került egy pillanat alatt, és üvöltve rohant az ellenség legsűrűbb soraiba. Ezek mintha dühöngő démont látnának, rémülten tértek ki az őrzőgő vitéz elől.

Zoltánnak ismét nem volt szerencséje, hiszen ő egyenesen

Lóránt mester karjaiba futott. A félkarú óriás már az első csapással kiütötte Zoltán kezéből a nehéz kardot és halálos csapásra emelte szablyáját. Zoltán a másodperc tört része alatt felfogta a veszélyt és maga csodálkozott a legjobban, mikor észrevette, hogy lába az óriás halántékán csattan mielőtt le tudott volna sújtani. Ősi erőt érzett magában, agya, mint egy számítógép, félelmetes gyorsasággal irányította testét. Alig érte a sarka Lóránt fejét már az ökle is az ellenfele arcát ütötte csontrepesztő erővel. Körülöttük leállt a harc. A támadók és a segélycsapatok egyaránt bámulva nézték azt a hideg elszántságot, amellyel a fiú térdre kényszerítette ezt a vén csatamedvét. A veszett kun testőrség sem látott még ilyen harcot, ahol a mesterük rongybabaként zuhan össze egy ilyen karcsú vitéz hatékony támadása alatt. És mintha összebeszéltek volna vezérük elestekor, egyhangúlag ugrottak lóra és vágattak el a kastély irányába. Sebes kiáltására az üldözők megtorpantak és tétován néztek az őket leállító lovagra.

– Nem érdemes őket üldözni barátaim, hiszen közel a vackuk és várostromra mégsem készültünk fel.

Eközben egy nagyobb csapat érkezett a város irányából. Az öreg Tomaj vezette őket, aki mikor meglátta a házból kijövő fiát, anélkül ugrott le a száguldó lóról, hogy megállította volna azt. Majd megállt a fia előtt és a kor szokásának megfelelően megszorította annak alkarját. De Dénes nem törődött a besenyő tartózkodással, hirtelen megölelte az öreg hadfit.

Zoltán a csata hangjainak elhalásával sem tudott leengedni a görcsös támadóállásból. Csak állt ott és nem értette, hogy ő hogyan lehetett erre képes. Merőn nézte a földön fekvő embert és még mindig remegett az átélt izgalmaktól. Izabella odament a megdermedt lovaghoz és nyugtatni kezdte halk hangon, valami ősi, anyai ösztöntől vezérelve. Zoltán, mint aki álomból ébredt, lassan a lány felé fordult és az arca kisimult. Megérintette a kedves arcot, és tekintetével köszönte

meg a gondoskodást. Azután felnézett és az öreg Tomajt látta közeledni, karján a sebesült fiával, mögöttük a hűséges Sebessel.

– Uram – szólt az öreg. – Amit a fimért cselekedtél, azt nemzetségünk soha nem felejtí el neked. Kívánj tőlem bármit és megteszem.

Zoltán így válaszolt:

– E rövid idő, amit a fiadal együtt töltöttem, testvérekké kovácsolt minket. Ezért hát csak az a kérésem, hogy ezután úgy szólíthassalak: atyám.

Belenézvén Izabella szemébe, látta, hogy jól felelt. Az öreg ezután Sebes felé fordult és így szólt:

– Jó szolgám mátol fogva Te sem vagy árva, ezután joggal viselheted a Tomaj nembéli Sebes nevet, mint harmadik fiam. Természetesen mivel mindkét fiamnak nagy birtoka és jelentős javadalma van, így a harmadik sem lehet nevéhez méltó birtok nélkül. Így hát Sebes, remélem, hogy a Bélától kapott földed mellett jó sáfára leszel badacsonyi birtokaim felének is.

Lassan teltek a tél utolsó napjai Gyulafehérvárott, a királyi udvarban. A híres esztergomi csata után Zoltán és társai gyorsan visszatértek Béla udvarába. Mire beköszöntött a hideg ők már biztonságban voltak. A tél kegyetlen hófúvásaival szinte megbénította az életet Erdélyben. Csak nagyritkán lehetett kimenni a várból és akkor is csak rövid időre. Az egyetlen szórakozást jelentette, amikor egy hideg, de napsütéses délelőtt medvevadászatra indultak a székel havasokba.

A tél napjai ekkor a hidegnél is keményebb híreket hoztak. Apodfi Dénes és kormánya fellázadt András király ellen, miután kudarcba fulladt a mérgezési kísérletük. Erre András elbocsátotta a bárókat és új kormányt alakított. Apodfi, Barcfi és Keán Gyula, valamint János hercegprímás Frigyes

császárnak ajánlotta a magyar trónt, ha seregei élén betör az országba és megbuktatja Andrást.

Amikor megegyeztek, akkor Barcfi a seregeivel és a félelmetes sámánok csapataival feldúlta Nyugat-Dunántúlt, mintegy bemutatót tartva az új rend módszereiből. Frigyes és a bárók csapatai a Balatonnál egyesültek és megindultak Buda felé. Azonban nem számoltak Béla hadaira, akik Kálmán herceg és Tomaj nembéli Sebes vezetésével erőltetett menetben Budára érkeztek és András király erőivel együtt megindultak az ellenségre. Bagomér ispán székely különítménye délről, míg Sebes szerviensekből és halicsi veteránokból álló csapata északról, Kálmán herceg pedig szemből támadt a pártütőkre.

Kálmán olyan zseniálisan forgatta a három csapatot, hogy két hónap alatt Bécs városáig hatoltak a szövetséges magyar erők. Frigyes komoly hadisarcot fizetett azért, hogy megkíméljék a bécsi polgárházakat, valamint esküt tett a magyar főrendek előtt, hogy lemond minden ellenséges szándékáról. Sebes komoly hírnévre tett szert a hadjárat során. Kálmán herceg többször is elismerő hangon írt bátorságáról, mikor jelentést küldött bátyjának, Bélának.

Zoltán ideges volt e három hónap alatt, hiszen neki Gyulafehérváron kellett maradnia a királyi testőrség parancsnokaként. Napokig komoran rótta a folyosókat, keményen ellenőrizve a felállított őrséget és hosszú csendes lovaglásokot tettek Bélával kettesben. Ilyenkor mind a ketten nagyokat hallgattak, gondolkodtak, de azért jól érezték magukat.

Béla nagyon zárkózott lett, csak gyermekei jelentettek számára felüdülést, még feleségével, Máriával is ritkán beszélt.

Zoltán és Izabella viszonya is visszafogottabb lett, mert a lány sokat aggódott az apjáért és néha árulásnak tekintette a szökését. Az agya felfogta, hogy amit az apja tesz, az gonosz

és kegyetlen dolog, de mégiscsak ő volt az egyetlen rokona ezen a világon. Csak akkor érezte jól magát, ha nagyritkán Zoltán és ő jól felöltözve kiültek a déli napra, és olyankor a fiú sosemvolt gyönyörű meséket mesélt neki egy olyan világról, ami csak ezután fog megszületni. Zoltán sem a csata kimeneteléért aggódott, hiszen azt ismerte tanulmányaiból, hanem barátai életéért.

Azután egy napon, május elején, harci kürt rikkant és a távolból feltűnt egy májusfákkal, orgonákkal feldíszített csapat. A mindig komor Béla is elégedetten nézte ezt a nászmenetbe illő bevonulást. Zoltán szinte repült a várudvarra, hogy minél előbb megölelhesse a barátait. De nem volt sok idejük az ölelkezésre, hiszen Béla azonnal látni akarta a vezéreket.

A sötét trónterem szinte kivilágosodott az ünneplő ruhák sokaságától. Béla a szokásos fekete ruha helyet gyémánttal kivert, arannyal hímzett sötét bizánci ruháját viselte, amelyet Laszkarisz Teodoraszksz bizánci császártól, az apósától kapott. A herceg nem csak a győztesek kedvéért öltözött így, hanem a had előtt érkezett Róbert érsek által hozott hír miatt is, amit ez alkalommal kívánt bejelenteni. A király intésére néma csend lett.

Béla így szólt: – Köszöntöm a győzteseket és köszönöm, hogy megmutatták, az erdélyi király nem vackába bújt, remegő kisegér, hanem igenis harapós székely hiúz, ha az érdekeit vagy az országát gyalázatos kezek illetik. Köszönöm nektek vezérek és köszönöm minden katonámnak és az itthon maradtaknak a segítséget. Lehajtott fővel, tisztelettel mondok köszönetet az elesett hősöknek és hátrahagyott családjuknak. Ígérem, hogy nem feledkezünk meg róluk. Most azt kellene mondanom, hogy pihenjete és ünnepeljete, de én mégis azt kérem, hogy egy hét múlva szálljatok vissza a lovaitokra, mert örömhírt kaptam a jó Róbert érsektől. Olyan hírt, ami véget vet önkéntes száműzetésünknek, és ki-ki

hazatérhet birtokaira és a budai királyi udvarba.

Béla ezen a ponton Mária hercegasszonyra nézett, akinek a szemében hitetlenkedő öröm villant.

– Azt a hírt kaptam – folytatta Béla –, hogy apám, II. András minden magyarok felkent királya kéri fiát, hogy bocsássa meg neki ellene tett balgaságait és térjen haza illő körülményei közé. Továbbá kéri Laszkarisz Máriát, szeretett menyét, hogy nyújtson neki boldog öregkort és legyen Buda gyöngyszeme, udvarának legfőbb hölgye. Hazatérünk...

Erre a bejelentésre harsány éljenzés tört ki a teremben. Azok az emberek, akik Bélával együtt vállalták a száműzetést, alig hittek a fülüknek, hogy végre hazamehetnek a pompás budai udvarba a barátságtalan erdélyi havasokból. Béla csak Mária szemét nézte. Soha nem látta még asszonyát ilyen szépnek, mint most ezt, az örömtől szinte sugárzó tündéri látomást.

Csak a székely vezérek álltak kedvetlenül. Béla észrevette ezt, felállt és odament a számára oly kedves, egyszerűen öltözött székely lófőkhöz. A legöregebb vezérnek megfogta a kerges kezét és szólt.

– Nehogy azt higgyétek, ha elmegyek, elfelejtem ezt a nemzetet, kik első szóra befogadtak és megbíztak bennem, mint királyukban. Az egyik szemem mindig itt lesz rajtatok, és itt hagyom szívem jobbik felét, amit ti tettetek jobbra. Nem csak harcra kellettetek nekem, hanem mint a jobb kezem, legyetek itt a törvényeink és határaink őrzői. Sokszor visszatérek majd óvó hegyeitekbe sorsotokat látni s jobbra tenni. De most mennem kell, hiszen káoszba fullad az ország másik fele, ha továbbra is kétfelé húzzák azt királyai. Értesz-e mondd?

– Értelek uram király és hiszek neked, mert te mindig igazat mondtál és betartottad ígéreteid. Most, ha elfogadsz öreg kezemtől egy áldást, az nagy tisztesség lesz nekem.

A király szó nélkül letérdelt az öreg elé.

– Áldjon meg téged a mi istenünk és kísérje minden lépésed

Csaba királyfi óvó szelleme. Ne felejtse el soha, hogy ez a föld a te hazád, ide élni és megpihenni is mindig jöhetsz, ez a nép téged mindig alázattal vár és büszke arra, ha érted onthatja vérért.

– Ámen – suttogta a csöndbe Róbert érsek, amikor az öreg levette a kezét a király fejéről.

– Nem felejtsem el soha ezt az áldást, és magammal viszem ennek a földnek a válogatott fiait Budára, mint testőrzőimet, hiszen ki másban is bízhatnék. Jó urak – fordult ismét a sokaság felé – mához egy hétre indulunk egész népemmel. A szálláscsinálók már ma induljanak el, hiszen hosszú, fáradságos út lesz ennyi tömérdek emberrel, de ha illőn akarunk Budán megjelenni, akkor együtt kell mennünk minden értékünkkel és emberünkkel. Te pedig érsek úr jelentsd apámnak, hogy az ősz elején engedelmes fiaként minden népünkkel nála megjelenünk.

Vidáman, gond nélkül telt az utazás, ezzel együtt a nyár nagy része. Zoltán mostanra megismerte a tizenharmadik század magyar embereit, és megszerette ezt az életformát. Azonban néha elgondolkozott, hogy ha mondjuk, ezt az időutazást – aminek nem tudni mikor lesz vége – jobbagyként kellett volna eltöltenie, akkor is ilyen boldog és gondtalan lenne? Valószínűleg nem. Mindenesetre élvezte az élet örömeit, és meglepve tapasztalta, hogy egyre kevesebbet gondol az előző életére. Mintha ebbe a korba született volna. Eleinte aggódott az esetleges rokoni találkozásoktól, de mint közben kiderült, a nemrég elhunyt Bor nembéli Ákos úrnak a fia gyerekkorában franciskánus barátok közt nevelkedett és onnan indult külföldi tanulmányaira, tehát senki sem ismerheti. Az igaz ugyan, hogy rossz nyelvek szerint a párizsi egyetemen egy cafka miatti harcban leszúrták és elhalálozott, de itt az élő példa, miszerint ez csak hazug örökségvadászok pletykája.

Szóval jól éltek és minden úgy ment, mint a karikacsapás.

Testőrparancsnokként nem volt túl megerőltető a munkája és az ifjú székely harcosok is hamar megszerették a halk szavú, de kemény fiút. Zoltán bámulatosan hamar testőrt faragott a büszke, de kiképzetlen székely fiatalokból. Olyan hűséges és önfeláldozó csapat lett belőlük, hogy szinte megsértődtek azon, ha Zoltán leváltotta bármelyik makacs, de holtfáradt harcost.

Tomaj Dénes és Sebes naphosszat pókerozott egy Zoltán által titokban a kancellárián fabrikált kártyával. Zoltán somolyogva nézte őket, és magában megjegyezte, hogy nem csak a huszadik századi emberre jellemző a játékszenvedély. Dénes briliáns elméjével hamar megtanulta a játék lényegét és figyelve a lapokat, mesteré vált. Viszont még ő sem vehette fel a versenyt Sebessel, aki ha játszani nem is olyan jól, de ártatlan arccal blöffölni és pofátlanul csalni hamar megtanult. Zoltán eleinte még játszott is velük, de mikor egy nap alatt megszabadították kedvenc lovától és féltve őrzött diktafonjától, többé nem ült le a testvérekkel játszani. A játéknak maga Béla vetett véget, akinek egy este személyesen kellett közbelépni, hogy a két bajnok ölre ne menjen. Később már együtt nevettek az egészen és megfogadták, hogy csak rézpénzekbe játszanak, azt is csak akkor, ha Béla nincs a táborban. Ugyanis az ominózus eset folyamán Béla csak felséges pofonok beígérésével tudta szétválasztani a kakaskodókat.

Szeptember első napjaiban érkeztek Esztergomba, az érseki palotába. Itt a királyi párnak Róbert érsek hosszas előadásokat tartott a száműzetés alatt történekekről. Felkészültek a találkozásra András királlyal és új környezetével. Béla még az érsek személyes kérésére sem volt hajlandó lemondani a bosszúról apja hajdani tanácsadói ellen. Különösen Apodfi Dénes szemeibe szeretett volna belenézni.

A másik kényes téma András király felesége volt estei Beatrix, aki ellen pedig Máriának volt a szívében izzó

gyűlölet, pedig az asszony budai rabsága alatt Beatrix nem viselkedett vele csúnyán, inkább levegőnek nézte. Mária pedig tudta, hogy ez a nő csak veszélyt jelent Béla majdani trónjára. Béla pedig egyedül anyját, a meggyilkolt, gyönyörű Gertrúdiszt tekintette apja méltó társának a trónon. Tehát volt mit dolgoznia a jó érsek úrnak az ellentétek kibékítésén.

Szeptember huszonegyedikén aztán készen állt a menet a budai bevonulásra. Béla és Mária nyitott hintóban indultak el, fényes lovagi kísérettel. A hintó előtt Sebes vitte Béla lobogóját, melyet egyenletesen lengetett az őszi szellő. Béla előreküldte Zoltánt a csillogóan felszerelt testőrökkel. Pest kis faluja tűnt fel a túlsparton, amikor Béla észrevette, hogy Zoltán közeleg lóhalálában Buda felől. Önkéntelenül is megbökte a kocsis vállát gyorsabb tempóra ösztökélve. Mikor meglátta a távoli várat, hirtelen felugrott és kezét a nap ellen szemeihez emelte, majd mint akit szél ütött, rogyott vissza a hintó belsejébe. A vár legmagasabb tornyán fekete gyászlobogót tépett a szél. Ez hirdette, hogy Magyarország királya II. András befejezte földi uralkodását. Mikor a száguldó Zoltán odaért, az aggó Mária karjaiból már kibontakozott a kemény arcú, hirtelen megöregedett herceg. IV. Béla a magyar trón jogos örököse. Ránézett Zoltánra és csak ennyit kérdezett:

– Mikor?

Zoltán lehajtott fejjel mondta:

– Két órája uram.

Béla szemei izzottak a visszafojtott indulattól.

– Láttad?

– Igen uram, mint parancsoltad, jelentettem az érkezésem. Atyád boldog volt és izgatott, az unokáiról kérdezett, nagyon várt uram.

Béla bólintott és így szólt:

– Budára!

Az északi kapu virágdíszei, amit e jeles nap tiszteletére

aggattak fel a budai polgárok, furcsának tunket abban az irtóztos csendben, ami a bevonuló csapatot fogadta. Mintha meghalt volna a város is királyával együtt. Pedig az utcán volt minden ember és némán álltak a királyi menet két oldalán. Az üdvözlő zászlócskák, tisztüket betöltetlen heverték szanaszét városszerte. Ez nem a tisztelet hiánya volt, hanem a város nem érezte helyénvalónak, hogy a régen várt herceget ilyen súlyos órában hangosan ünnepelje. És Béla értékelte mindezt. A városkapu előtt kiszállt a cifra hintóból és éjfélete csödörére ült, mintegy kifejezve mélységes gyászát. A lovon ülő zászlótartók a kopjákön lengő lobogókat földig hajtották Béla kíséretében. És a menet eltűnt a belső palota kapuja alatt.

Később Béla magához hívatta Zoltánt. A trónterem egyik sötét ablak mélyedésében ült a király, egy szál gyertya által megvilágítva. Szomorúan nézett a belépő Zoltánra.

– Soha nem hittem volna, hogy ilyen hidegen látom ezt a csupa tűz embert. Mondd tudós magiszter, megmagyarázzák-e a könyveid, hogy mi a dolgom a világban? – merengett el. – Vajon miért akarta az úr, hogy soha többé ne találkozzon a hűtlen apa és a dacos engedetlen fiú? Keserű győzelem ez Bor nembéli Zoltán. Hogy égethetném fel ezek után az apám átkos kormányzásának örökét anélkül, hogy leghűbb embereim érdekeibe tapossak? Válaszolj te, fiatalon is bölcs ember!

Bár a kérdés költői volt, Zoltán vette a bátorságot és így válaszolt:

– Királyom, te eddig is hű sáfára voltál a rád bízott népnek, és gyarapítani tudtad szűkös javaidat. Most egy egész nép királya vagy és rajtad múlik, hogy lesz-e magyarság e földön büszke nemzetként, vagy elhullunk idegen karmok között. Hidd el, olyan idők jönnek, hogy egy-egy jó döntésedért az egész utókor áldani fog. Viszont, ha tévedsz, az egész nemzet elvérzik. Most kemény idők járnak, de hidd el, én látom azt, hogy csak te lehetsz, aki ezt a kezdődő káoszt átláthatóvá

teszi. Kemény időkre kemény kézzel, ezt tőled tanultam uram. És hidd el tudom, hogy amit csinálsz, azt Árpád törvényei szerint, István szellemében teszed. Jól fogod tenni a dolgod. És ha már eddig eltűrted botor szavaimat uram, még azt hadd mondjam el, hogy ez a helyzet még csak enyhe fuvallat a nemsokára ránk szakadó viharban. – míg beszélt Zoltán, bátran Béla szemébe nézett. A király megdermedve hallgatta a fiút, és suttogta:

– Tehát igaz a nagy sárga lovas, mely eljön nyugat felé fordítva a lovát, és pusztulást hoz a népekre. Ki vagy te, hogy ismered régi dajkám jövődölését?

Zoltánban óriási csata dúlt, de végül felülemelkedett benne a józan ész.

– Uram, mi ott a párizsi egyetemen nem csak számokkal foglalkoztunk, hanem mint azt bizonyára te is tudod, a tiltott alkímiával is. Ez a tudomány nem az aranycsinálást tűzte ki céljául, hanem azt is, hogy meglássunk olyan dolgokat is, ami csak a jövőre tartozik. Hidd el uram, nálam jobban senki sem csodál téged, és senki sem hisz úgy benned, mint én. Hiszem azt, hogy legyőzől sok olyan akadályt, amit le lehet győzni, de ne feledd, az ember csak a maga sorsát formálhatja egyedül, egy egész országét nem. Márpedig neked erre a feladatra kell most vállalkozni. Bocsásd meg uram, hogy elmondtam, ami a szívemen volt.

Béla meleg szeretettel nézett a komolyan álló magas férfira.

– Nemcsak megbocsátom, de el is várom, hogy nekem mindig azt mondd, amit gondolsz. Szavaid alátámasztották elgondolásom helyességét az útról, amit kijelölt nekem a Boldogasszony. A jövőt pedig én is úgy félem, ahogy te mondtad, bár hiszem, hogy te sem láthatsz előre. Köszönöm neked és kérem, hogyha hasznos tanácsod van irányomba, soha ne késlekedj engem azzal felkeresni.

A temetés felülmúlt minden elképzelést a pompára éhes nép

szemében. A világhírű besenyő ménes tizenkét paripája húzta az üvegkoporsós hintót a gályáig, amellyel átkeltek a nyulak szigetére András király végső nyughelyére. A királyi pár és kísérete gyalog ment a kápolnáig. A Róbert érsek által celebrált szentmise után szűk körben a családi kriptába helyezték a király testét. Itt csak Gertrudisz hamvai nyugodtak. Béla és öccse Kálmán herceg egész éjszaka virrasztottak a kriptá előtt.

Elérkezett szeptember huszonkilencedik napja, amikor is hivatalosan királlyá választották a trónörököst. Zoltán és Sebes már előző nap megkettőzték az őrseget a gyűlés helyszínén, és Apodfi volt nádort átszállíttatták egy közeli polgárházba, mivel a király törvényt akart ülni az áruló felett. A zsúfolásig megtelt ideiglenes trónteremben szinte robbanásig feszült volt a helyzet a király érkezése előtt. A Béla-párti nemesek, élükön az öreg Tomajjal szinte minden helyet kisajátítottak a teremben. Az előző kormány tagjai csak a falak mentén kaptak helyet, de ott is csak szűken. Az öreg Keán Gyula tüntetően leült az apródja által elért székre. Erre a többi nagybáró is behozatta a székét, ami az ősi jog szerint megillette őket, mint a honfoglaló nemzetségek leszármazottait. András király szerette, ha a bárók kényelmesen ülnek a hosszú tanácskozások alatt. A kornétás apródok felemelték fanfárjaikat és jelezték, hogy a királyi pár érkezik. Béla és Mária soha nem látott fensőbbiséggel léptek a terembe, amit egynémely főméltóság fölöttébb megmosolygott. De egy pillanat múlva arcukra fagyott a gúnyos mosoly. Amikor a királyné elfoglalta a helyét, Béla állva maradt és korbácsként csattant a hangja.

– Ki merészel leülni a magyarok király előtt?

A kérdés belehasított az izgatott morajlásba és csendre készítette a megjelent nemes urakat. Még a Béla-párti nemesek sem merték volna megkérdőjelezni a volt törzsfők leszármazottainak jogait. Az öreg összeesküvő Keán Gyula

emelkedett szólásra a dermedt csendben.

– Te sem tagadhatod Béla herceg, hogy ősi jogunk van leülni a tanácsok alkalmával. - Szándékosan hercegnek és nem királynak nevezte Bélát, holott őt az apja már hat éves korában megkoronáztatta.

Csak Kálmán herceg és Zoltán vette észre e finom fordulatot Bélán kívül. Ekkor a király Sebeshez fordult

– A hátukon törjétek szét az ősi jogaikat.

Leírhatatlan felfordulás lett úrrá a teremben. Senki sem mert a bősziirt urakhoz nyúlni és úgy tűnt, Béla parancsa hiábavaló volt. Ekkor Sebest anyagi nyugalom szállta meg, amint dühtől kipirult urára nézett. Nehéz léptekkel megindult a terem közepe felé. Karjával igent intett Zoltán kérdő tekintetére, aki erre bólintott az ugrásra készen álló székely testőrségnek.

Pélá nélküli esemény következett, amit még századokon át meséltek a regösök. Sebes fél kézzel megemelte a legalább százötven kilós Gyula urat és ártatlan bocsánatkéréssel az arcán egy ütéssel széttörte a nehéz tölgyfa széket az agg harcos hátán. Zoltán hasonlóképpen járt el Miskolcz nembéli László úrral. Erre kitört a pánik. Az eddig ülő urak felugráltak a megaláztatás elől, de a székely testörök kegyetlenül végrehajtották uruk parancsát. A Béla híveket a kezdeti megdöbbenés után szinte lelkesítette az események sodró lendülete. Mikor a letűnt hatalom utolsó képviselőit is kiebrudalták a teremből, Béla újra felállt és így kiáltott.

– Senki ebben az országban nem ülhet le törvényes uralkodója előtt külön parancsom nélkül. Új rend készül, amelyet ti urak rendeltettek betartani és betartatni. Válasszatok... Válasszatok királyt az ősi jog szerint. Ősapám Árpád örökérvényű törvénye szerint.

A kiröppenő kardok szisszenésével egy időben harsant a kiáltás.

– Béla a mi urunk!

Az új király azt mondta:

– A koronázás előtt még számtalan elintézetlen ügyem van. Ezért kezdjük a törvénynapot, és az ünneplést hagyjuk Fejérvár szép mezeire. Hozzatok élém a volt nádort, Magyarországot megrontó árulóját.

Mikor Apodfi a terembe lépett Béla önkéntelenül is megfogta Mária kezét, amit a nádor azonnal észrevett és gúnyos mosolyra húzta a száját. Béla ezt jól látta, szinte transzba esve felállt és a trón mellé lépett. Mária ránézet férjére és a gyermekkori iszonyatot látta annak szemeiben. Tudta, eljött az ő órája. Fölállt, és mint egy jégkirálynő kiáltotta a terem belseje felé:

– A SZEMEIT... TOLJÁTOK KI AZT AZ ÁTKOZOTT ÁRULÓ SZEMPÁRT!!

Mielőtt Zoltán közbeléphetett volna egy tucat tör villant, tíz kar fogta le a kiáltozó nádort és egy pillanat múlva felhangzott az őrjöngő fájdalom üvöltése a teremben. Bélát is sodorták az események, de titkos bosszúját felesége hajtatta végre. Amikor kihurcolták a hörgő szerencsétlent, Mária felszegte a fejét és életében először királynőnek érezte magát.

A következő két év a hatalom megszilárdítása és a káosz felszámolása jegyében telt. Zoltán segítségével Dénes egy európai szintű kancelláriát hozott létre. Mivel Béla elrendelte, hogy a kérelmezők ezután írásban adják be kérelmeiket.

– Hiszen Te is tudod Zoltán úr, hogy a szó elszáll, de az írás megmarad gyarló emlékezetünk segítésére – mondta egyszer a király. Így minden kérelmet, panaszt hatékonyabban tudtak intézni.

Róbert érsek saját tanítványát, egy jófejű árvagyereket ajánlott Dénes és a király figyelmébe, akik jó szívvel fogadták a Flandriából hazatért írástudó segítségét. A fiú egyre nélkülözhetetlenebb lett és Zoltán javaslatára kancellárrá nevezte ki a király, ezért az ifjú kancellár Zoltán örök híve

lett. Ernyefia Kozárnak hívták.

Tomaj Dénes hosszas rábeszélés után elvállalta a nádori tisztséget és minden fiatal Béla-párti nemes komoly feladatot kapott. Például Barcfi helyett Rátót Domokos lett a tárnokmester, Bánk helyett Gutkeled Miklós a Szlavón bán, Csák nembéli András az országbíró.

Barcfi Miklós sorsa is csak egy hajszálon múlt. A király rá is méltó büntetést akart kiszabni: sírig tartó várbörtönt, teljes vagyonekkobzást stb. De amikor a kancellárián íródott a királyi pátens, Zoltán azonnal felkereste az ispotályban önkéntes szolgálatot vállaló Izabellát és hívta, hogy boruljon Béla lábaihoz könyörgésre.

Zoltán kieszközölte Dénes segítségével, hogy a király egyik pihentető sétája során a leány, mintegy "véletlenül" találkozzon vele a budai vár télikertjében. A gondolataiba merült király szinte megijedt a váratlanul ráköszönő szép, fiatal lánytól. Amikor jobban megnézte rájött, hogy nem udvarhölgy, de valahonnan ismerős neki. Kicsit bosszúsan az előbbi ijedelemtől, keményebben szólt a lánynak, mint ahogyan azt nemeshölgyek megszokhattak.

– Ki vagy Te macskaléptű széllelbélt leányzó, hogy így rám mersz törni?

Szerencsétlen leány annyira megrémült a haragos királyi szótól, hogy nem bírt megszólalni, csak tágra nyílt szemmel nézte az őszülő szakállú, bár még fiatal uralkodót. Béla is rájött, hogy elvetette egy kicsit a sulykot, ezért a lány felé lépett, hogy megvigasztalja, de az hirtelen sarkon fordult és elszaladt. Béla ámulva nézett utána és egy kicsit szégyellte magát. Ekkor az egyik bokor mögül Zoltán lépett ki mosolyogva.

– Nem szokás fecskére kopjával vadászni nagyjó uram.

– Tudom, tudom – dohogta a király –. de olyan hirtelen termett előttem, hogy még eszmélni sem volt időm, szép kis testőrségem van, parancsnok uram – adta vissza a játékos

élcet a király, immár ő is mosolyogva.

– Az az igazság uram, hogy ezt a merénylőt én csempészttem a színed elé.

– Ha ilyen helyes gyilkosokat küldesz rám, nincs kifogásom ellene – vigyorgott Béla –, bár azt hiszem, hogy akkor meg a nagyasszony válna a hóhérommá. De mit akart ez a lány és honnan ismerem?

– Ő Barcfi Izabella uram, aki megmentette a biztos haláltól Tomaj Dénest, majd megtagadva apját, velünk menekült az átkos házból.

A király bólintott,

– De mintha nem fogadott volna el akkor semmi kegyet, csak azt kérte, hogy a betegek mellett szolgálhasson az ispotályban. Különös kérés, de örültem neki, hisz olyan kevés az udvarban az igazi gyógyító. Mit kívánt?

– Apja életéért akart könyörögni, leborulván előtte, uram.

– Hiszen megkíméltem az életét annak az átokfajzatnak.

– Igen uram, de olyan híreket kaptunk a Csáktornyai vár tömlöcéből, hogy nagyon rossz bőrben van és a lánya aggódik az állapotáért.

– Csak nem tetszett meg neked is ez a csinos boszorkány Zoltán úr? – kérdezte Béla somolyogva.

– Bevallom uram, nagyon is – vallotta be zavartan Zoltán.

– Pedig mióta itt vagy, nem állsz nagy szoknyabolond hírében, már azt hittük, fogadalmat tettél ott a messzi országokban, mint a szent lovagok és azért nem keresed a fehérnép kegyeit.

– Egyszerűen nehéz volt újra hozzászokni a hazai élethez uram.

– No hát, ha ennyire tetszik, vedd nőül, és én apja birtokait neked adom hűségéért.

Zoltán annyira megrémült, hogy csak dadogni tudott.

– Ddeeddee ffeeellsséééégg...

– Jól van, ne köszönd, megérdemelted, ami pedig az apját

illeti, hozsád ide azt a gazembert Csáktornyáról és ápolja lány itt a saját házában. Sorsáról majd később döntök.

A király intett és továbbment, Zoltán pedig ott maradt egy félsikerrel és egy egész kétségbeeséssel.

Félórával később mikor Zoltán úgy-ahogy magához tért a házassági parancs utáni sokkból, felkereste a lányt az apja hazahozataláról szóló jó hírrel. Izabella hálásan csillogó szemmel fogta meg a fiú kezét, és csak szorítással jelezte köszönetét, szólni nem tudott. Azután sebesen csomagolni kezdett. Zoltán elámult.

– Hová készülsz jó úrnőm ily gyorsasággal?

– Apámhoz jó lovag, hiszen az előbb mondtad, hogy a király elengedi őt.

– Hát persze, de az utat meg kell szervezni, csapatot állítani kíséretül, és rangodhoz méltó útítársakat találni.

– Mit bánom én a fényes kíséretet és a rangomat Zoltán úr, repülnöm is kevés lenne apámhoz, nemhogy egy napot is várakozzak.

Zoltán rájött, hogy a lány annyira elszánt, hogy akár egyedül is nekiindulna a veszélyes útnak. Ezért így szólt hozzá:

– Látván elszántságod, ha a király elenged, magam szervezem meg utad és kísérlek el, ha megengeded.

Az udvaron kaotikus állapot várta a lesiető Zoltánt. Éppen Sebes készülődött a falujába és környező birtokai megtekintésére. Először, mióta megkapta őket. Zoltán odasietett a káromkodó, úti málháját rakosgató lovaghoz és megbeszélésre félrehúzódott vele egy sarokba. Miután megegyeztek Zoltán látható elégedettséggel távozott, otthagya a fáradtan, lemondóan legyintgető Sebest. Egyből a királyhoz sietett és éppen az ajtón akart bekukkantani, mikor az előcsarnok sarkából Tomaj Dénes rápisszegett.

– Most ne zavard Béla urat barátom, éppen a kancellár van nála, és a királyi birtokokat veszik számba.

– Dénes, nekem sürgősen be kell jutnom őfelségéhez egy nagyon fontos ügyben.

– Beszélj a nádorral – mosolygott Dénes –, hiszen tudod, ha a király el van foglalva, én döntök a kisebb ügyekben.

– Kapóra jössz Dénes úr, azonnal el kell utaznom Csáktornyára Izabella úrnő kíséretében.

– Tévedtem, beszélj mégis a királlyal.

– De a király már engedélyezte Izabella ügyét.

– Igen hallottam, hogy megkérted a kezét az apja híján Bélától.

A kénköves fene egye meg... – gondolta magában Zoltán, viszont hangosan csak ennyit mondott: – Nem teljesen úgy történt az Dénes.

– De tetszik a lány?

– Tetszik, tetszik, de a mostani helyzet talán nem alkalmas házasságra.

– Miért? Most béke van – érvelt Dénes.

– Hagyjuk ezt barátom visszatértemre, most mondd meg, mi úton kéredzkedhetnék el Béla úrtól.

– Azt én elrendezem, viszont illő kíséretet már bajos lesz összeszednem udvari lovagokból, hiszen éppen a napokban rendezi az első bált a nagyszony.

– A kísérettel ne törődj Dénes, éppen most vettem rá Sebes lovagot hogy kis kitérővel kísérjen el minket Csáktornyára a csatlósaival, és utána mehet a birtokaira.

– Gondolom, ez fellelkesítette a jó Sebest?

– Mindenesetre a püspök úr belepirult volna a visszafogott válaszába – vigyorgott Zoltán.

Zoltán szólt Izabellának, hogy akár fertályóra múlva is indulhatnak. A lány csak egy elragadó mosollyal válaszolt és sietett a csomagolással. Zoltán is összehapokoltatta az úti csomagját az apródjával. A saját zsákjából sóhajtván tette ki laptopját, ami az évek során feltöltés nélkül lassan lemerült, még csak egy egység volt az akku kijelzőjén, amit Zoltán

fontosabb felhasználásra őrzött meg. Összepakolván intézkedett hogy az ő és Izabella csomagjait helyezték el a Sebes dolgait tartalmazó szekéren, és előhozatta lovát. Izabella is a lovat választotta, mert eleve úgy öltözött. Zoltán aggódott a lányért, hiszen még szekéren is embertpróbáló az utazás, nemhogy lovon, de a lány lobogó, boldog szemébe nézve néma maradt. Mindenesetre megparancsolta a hintót hajtó kocsisnak, hogy amilyen gyorsan csak tud, kövesse őket.

Izabella még a morgó Sebest is lefegyverezte egy-egy kedves szóval, ragyogó mosollyal. A morc hadfi szinte elájult a boldogságtól mikor Izabella megfogván a kezét, hosszú melengető pillantás után kijelentette, hogy eme szolgálatáért nővéri homlokcsókkal jutalmazza. A legifjabb Tomaj ekkor határozta el, hogy adandó alkalommal ő is kerít egy takaros menyecskét a házába.

Bár Zoltán úr kissé féltékenyen nézte a jelenetet, hiszen a kor szokása szerint ő még csak a kezét sem foghatta meg mátkájának, de egy nővéri csók ellen még neki sem lehetett kifogása.

Végre elindult a menet. Elöl Tomaj zászlót hordozó kopjás lovagolt, utána a Bor nemzettség nemesi lobogóját vivő apród. Mögötte Izabella és Zoltán egymás mellett. Sebes az első tíz kilométeren össze-vissza ténfergett a csapat körül, mire is Zoltán rászólt, hogy bökje már ki, mit akar, mert rossz nézni ezt a vitustáncot. Sebes végül hosszas unszolás után elmondta, hogy szülőfaluja, amit a király neki ajándékozott, Écs egy nyíllövésnyire a Csáktornyai úttól fekszik, és már tizenkét éve nem volt otthon. Izabella szeme könnybe lábadt, mikor látta, mennyire szenved a vitéz. Sebes lelke egyik fele még mindig Zoltánt szolgálta szívvel-lélekkel és minden kérése parancs volt számára, míg a másik fele tiszta szívből vágyakozott szülőföldje után. Izabella maga kérte Sebest, hogy pihenjenek meg éjszakára a faluhoz tartozó nemesi portán.

Éjszaka volt, mikor megérkeztek. Mivel jöttüket a szálláscsinálók már órákkal érkezük előtt jelezték, így rengeteg fáklya lobogott az udvaron. A számtartó, aki az egykori kanász Sebes réme volt, most földig hajolva várta a király lovagját, aki új ura lesz. Természetesen nem ismerte fel Sebesben az egykori Borka fia kanászlegényt, akit annyiszor megvert, néha szórakozásból is. Sebes nem érzett haragot. Akkor ez így volt jó, és nem lenne helyes egy jól bevált embert haragból elmozdítani a helyéről, így kicsinyes bosszút állni. Azt azonban fontosnak tartotta, hogy alkalomadtán közölje vele, hogy kicsoda ő valójában.

A kisasszony számára fenntartott szobában Izabella már vacsora után lepihent, de Zoltán úgy gondolta, hogyha Sebes nem bánná, elkísérné emlékező bolyongására. Sebes nemhogy nem bánta, de megtiszteltetésnek vette, hogy Zoltán személyesen érdeklődik szegényes múltja után. Így hát kettesben indultak az éjszakába a környező zombékok között, mivel a falut nem akarták megijeszteni éjszakai látogatásukkal. Majd reggel.

Gyönyörű éjszakát töltöttek együtt. Sebes megmutatta gyermekora színhelyeit és a fiatal Dénestől kapott tör – AMI MÁR ZOLTÁNÉ VOLT! – történetét hiteles környezetben ismerhette meg Zoltán. Mire megvirradt a két barát fáradtan, de lelkiekben feltöltődve érkezett vissza. Zoltán és Izabella együtt reggelizett, miközben Sebes élete legnehezebb félórájára készült.

Nyolc óra tájban elindultak a faluba. Fényesen öltöztetett kopjas vitézek mentek elől, utánuk Sebes, majd a közben megérkezett hintón Izabella és Zoltán, mint királyi vendégek. A falu előtt – gyönyörű ősi magyar szokás szerint – foszlós fehér kenyérrel – amit az uradalomban sütöttek hajnalban – és sóval várták őket. A só a falu vagy a környék gazdagságát jelezte, amit csak az erdélyi hegyekben bányásztak és igen drága volt kockája. A kenyér – amelyet a falusiak sohasem

ettek – a gabona minőségét jelezte, amit itt termesztettek. Sebes leszállt a lováról és a meggörnyedt előljárót felsegítette a földről. Az öregember rémülten nézett rá, hiszen az urak parasztot csak akkor érintettek, ha utána verni akarták.

– Hát élsz még öreg tanítómesterem? – köszöntötte Sebes. – Ugye nem ismersz meg, vén Öcsöd apó?

– Honnan tudod a nevem, uram?

– Sebes vagyok öreg, a Te régi barátod.

– Te nem lehetsz Sebes uram, hiszen ő régen meghalt, mikor egy ifjú lovag csatába vitte őt, még meg is sirattuk szegény árva kanászfűt.

Az öreg barázdás arcát egy könnyecsepp szántotta az emlékezés hatására. Sebes ekkor azt mondta:

– Emlékezz öreg, mikor farkas tört a falura, Te ugrottál ki egy szál favillával a gyerekek védelmére. Akkor szintén azt hitted, hogy elpusztultam, de este megjelentem a kondával és éjjel együtt készítettük ki a toportyán bundáját az ifjú Tomajnak.

– Hát valóban csoda történt vagy már megcsalnak vén füleim? Te vagy az, fiam? – kérdezte az öreg remegő hangon, de még mindig nem mert Sebesre nézni.

– Én vagyok nagyapó, akit felneveltél apám helyet – kiáltott Sebes és nem törődve a méltósággal, megölelte a könnyező embert.

Zoltán és Izabella egészen elérzékenyültek a jelenet láttán és Sebest magára hagyva az álmélkodó falusiakkal, felfedezőútra indultak a kunyhók között. Bekukkantottak a szegényes paticsházakba, megkavarták az otthagyt gulyásokat hiszen az egész falu kinn volt az új földesúr fogadásán, és bizony a kondérok a tűz fölött maradtak. Izabella végignézte a gyereknepet és ahol kellett, besegített orvosló tudományával. Az elképedt asszonyok eleinte meg sem merték közelíteni a szépségében ragyogó úrasszonyt, de amikor látták, hogy Zoltánnal együtt milyen jókedvűen segítenek a sivalkodó

aprónépen, a saját asszonyi bajaikkal is fordultak a segítőkész lányhoz. Zoltán pedig abban lelte örömét, hogy a kis kunyhók minden szögletébe apró aranydénárokat dugdosott, hogy azt csak később fedezhessék fel. Mint egy korabeli télapó.

Fogalma sem volt a pénz itteni értékéről, mert mióta átkerült e világba soha nem kellett fizetnie semmiért. Így hát egy egész vagyont dugdosott el a házakban, gazdaggá téve ezzel Sebes új tulajdonát, csak a jóakarattól vezérelve.

Délben Sebes jóvóltából ökörsütés volt a faluban, ahol a gyerekek jókedvűen segédkeztek. Később már alkonyat táján, még a tárogató is előkerült. A gyönyörű magyar dallamra nemcsak a falu fiataljai kezdtek el lépegetni, hanem Izabella és Zoltán szíve is felgyúlt és egy megnevezhetetlen hétszáz éves táncban – melyben szerepelt a 13. és a 20 század egyaránt – némán örök hűséget fogadtak egymásnak.

Reggel felé mikor a mulatságban már csak a férfiak vettek részt, Sebes megint csak a maga körülményes módján kezdte el fűzni Zoltánt. Zoltán meglegelve a sok mellébeszélést rászólt Sebesre.

– Mit kívánsz barátom? Kérlek add elő minden vaker nélkül, mert már igen fáradt vagyok.

Sebes, bár nem értette azt a külföldi kifejezést, hogy "vaker", mégis rátért a lényegre. Azt akarta kérdezni, hogy miképpen tudnák magukkal vinni a számtartó gyönyörű leányát anélkül, hogy elhamarkodná a leánykérést. Zoltán belül hirtelen nagyon vidám lett, amiért nem csak ő van megőrvülve ebben a csodálatos világban. Rövid gondolkodás után rájött a megoldásra.

– Idefigyelj testvér! Ugye neked mondta Izabella úrnő, hogy már nagyon szüksége van egy komornára. Igaz?

– Nekem ugyan nem! – vágta rá bárgyún Sebes.

– Tulok! – szakadt ki önkéntelenül Zoltán száján.

Sebesben ekkor kezdett el derengeni a terv.

– Igazad van jó testvérem, sőt ökör! – mondta nevetve Sebes

és mind a ketten úgy vigyorogtak az elfogyasztott bor hatására, mint két elégedett tejbetők...

Reggel aztán alapos fejfájással lóra ültek és Csáktornya felé indultak. Zoltánnak sikerült rábeszélni Izabellát, hogy a csinos számtartólányt fogadják fel komornának. Szemmel láthatóan a leányzónak is tetszett a szolgálat –, de méginkább a délceg Sebes - és örömmel ment kis úrnője után. Az apja meg különösen boldog volt, hiszen az egész nemzetségében senki nem akadt, aki ilyen magas pozícióba emelkedett volna. Két éjszaka eltelt, mire Csáktornyára értek a lovasok. A szekerek és a hintó így is mesze lemaradt a Dunántúl rengetegeiben. Egy testőrszakasz, valamint a három barát értek csak ilyen hamar oda, mert Izabella kíméletlen hajcsárnak bizonyult.

Mire megérkeztek Buda várispán már hallott érkezésükről bolgár kalmároktól, akikkel Zoltánék Écsnél találkoztak. Szegény Budának csak úgy-ahogy sikerült a nyomorult állapotban lévő Barcfít helyrepopofozni és igencsak szidta a királyi hírszolgálatot, miért csak most szólnak, hogy ez a kutya rab a király testőrkapitányának leendő apósa. Tán még minden nap is kapott volna enni. Ki tudja, lehet még túl is élte volna, de így sok pénzt adott volna az életéért. Izabella bárhogya is megfogadta, hogy nem fog sírni, ha meglátja az apját, mégsem tudta megállni, hogy fel ne sikoltson, és ne tántorodjon Zoltán karjaiba.

Az egykor mázsás, erőteljes duzzadó férfi, mostanra csak egy gyenge, magasra nőtt kisfiúra hasonlított, aki riadtan kereste szemeivel a hóhért, hiszen mi másért engedték ki pincebörtönéből. Szemeivel vaksin próbálta felismerni a szemben lévő alakot, de csak a lány sikoltására villant belé az értelem szikrája.

Ekkor csodálatos dolog történt. Az apa azt híván, leányát azért hozták ide, hogy osztozzon keserű sorsában, hirtelen a lány elé ugrott és ércesen zengő hangon így kiáltott

– Aki a lányomat bántani meri, az halál fia! – és

kétségbeesett erőfeszítésében szét tépte a kezein lévő kopott pányvát.

A rémült ember dühkitörése több várbéli foglárt is nevetésre készítetett, de a nevetés nyomban elhalt, mikor a lányt tartó Zoltán haragos kiáltását meghallották.

– Elhallgatsz nyomorult féreg, vagy a kezemmel tépem ki a nyelved.

Barcfi immár megszokva a napfényt megfordult és fejbőlintással köszönte meg a segítséget. Majd Izabella felé nézve szinte lánya lábai elé hullott. Zoltán intésére két csatlós felnyalabolta a beteg embert és egy vezetéklóra emelték. A kis csapat köszönés nélkül vágatott ki a kapun. Buda ispán úgy vágta orra a legközelebb álló vihogót, hogy annak orra a fülei közé lapult.

– Máskor megtanulod te tinó, hogy nem röhögsz ki egy urat még akkor sem, ha százszor is fogoly, mert engem csapnak meg érte – mondta haragosan a többi nevetőnek is.

Sebest visszaengedték birtokai vizitálására, vele küldték a Luca nevű újdonsült komornát, akinek így igen rövid lett a szolgálata Izabellánál, és amilyen gyorsan csak tudtak, visszatértek a székesfővárosba.

Barcfi egész úton nem tért magához, csak félrebeszélt, és semmi jelét nem adta annak, hogy megismerné a körülötte állókat. Egyre csak Lóránt mestert hívogatta, hogy ne szökjön meg, hanem kerítse elő elrabolt leányát. Izabella minden tudását latba vetette és Budáig ki sem mozdult a beteget szállító hintóból. Budán azonnal minden szó nélkül beköltözött az üresen álló Barcfi házba és csak Zoltán gondoskodásának köszönhető, hogy nem halt éhen. Zoltán saját cselédeiből odaküldött néhányat, és testőreiből kettőt odaállított a kapu elé, nehogy valaki megpróbálja bosszúból megölni a beteget. Mindezt csak Izabella iránti érzelmei vezették, semmint Barcfi biztonsága, hiszen ő is szenvedett a nagyúr hatalmaskodó kénye kedvétől.

1236 nyárutóján Béla király komoly lépésre szánta el magát. Elrendelte az apja által adományozott (elherdált) királyi várterület visszavételét és az ezidőtájt történő adományozások felülbírálatát. Kozár kancellárral és írnokaival hetekig bújták a tekercseket, majd a visszavételekről okiratokat állítottak ki, melyeket királyi futárok szállítottak az érintett nagybároknak. Ez természetesen nem zökkenőmentesen, de Béla kemény, határozott fellépése és jelentős katonai erő alkalmazása lehiggasztotta a nagyhangú bárókat. Persze ez csak a felszínen látszott így.

Egy szép augusztusi napon Béla tanácsot hívott össze, amelyen Zoltán, Dénes és Sebes is részt vett. Kozár kancellár előtt egy jól látható pecséttel lezárt tekercs feküdt. A király arca rettenetes feszültségről árulkodott. Béla szinte vonaglott a dühtől. Intésére Kozár felállt és olvasni kezdte az irományt.

– Bélának, ki e néven negyedik a magyar királyok sorában, II. Frigyesről, ki felkent német császár. Felséges füleink sajnálattal hallják, miszerint Te meg mered nyirbálni jó barátaim némely magyar báró és főnemes jogait és birtokait. Figyelmeztetlek, hogy eme jogokat és birtokokat jó emlékezetű apád, András király, ki nekünk személyes jó barátunk volt, adományozta eme személyeknek, nemes szolgálataikért. Ezennel felszólítalak téged, hogy a birtokokat szolgáltasd vissza, valamint mivel uralkodásból tanácsra szorulsz a magyar főrendek szerint, hódolj be országgoddal felséges személyünknek, és fizess nekünk évi hűbéradót. Valamint... —

– Elég! — kiáltott felgyúlt arccal Béla. — Most Ti is láthatjátok, hogy ez az arcátlan kutya mit merészel. A gyenge apámtól kicsikart, elrabolt földek teljes kifosztását nemesi cselekedetnek nevezi, és személyes barátainak a lázadó főurakat. Valamint az is benne áll ebben a levélben, hogy estei Beatrixot, szerelmes apám megcsúfolóját, emlékének

bemocskolóját illő jussal adjam ki követének, e levél hozójának. Nádor, intézkedj hogy azt a nőszemélyt saját ruhájában, saját ékszereivel a követeknek kiadják. Az illő jussa pedig az, hogy megkímélem az életét. Frigvest, aki pedig tavaly előttetek esküdött, hogy többé nem avatkozik magyar ügyekbe, szóra, válaszra sem méltatom. Urak készüljetek, mert ebből háború lesz. Mozdósítsátok székely erőimet Bagomérral az élen. Minden nemes küldjön csatlós sereget csepeli táborunkba. A fővezér Kálmán herceg. A vezérek Bagomér ispán, Tomaj nembéli Sebes, Bor nembéli Zoltán és Tomaj Dénes. Felderítő és fürkésző egységek parancsnoka Rátót Gyula, a tartalékkal Türje nembéli Dénes úr rendelkezik. Menjete urak és vigyétek a parancsaimat!

Izabella egészen kétségbe esett, mikor megtudta, hogy Zoltán lesz az egyik vezénylő parancsnok. Most, hogy apja már jobban volt (bár nem beszélt senkivel), egyre többet találkoztak és az udvarban is komoly jegyespárként voltak nyilvántartva. Sebes és Luca kézfogóját ők is kéz a kézben hallgatták végig, és titokban mind a ketten mondták az eskü szövegét. A leány apja miatti aggodásával Zoltán meg tudta magyarázni a királynak, hogy miért nem házasodnak egyelőre, de ahogy Barcfi egyre jobban lett, már nem volt több kifogás, hiszen Zoltán azt mégsem mondhatta, hogy ha a különös időutazás véget ér –, mert ebben bizonyos volt – akkor a lány magára marad. Végül azonban arra is rájött, hogy ebben a világban jobb tisztos özvegyasszonynak lenni, mint különös vénlánynak.

Ahogy Béla megjósolta, Frigyes az előző évinél nagyobb sereggel betört az országba és dúlni kezdte a határmenti falvakat. Kálmán herceg megindította seregét. Egy ideig együtt lovagolt a két barát, Zoltán és Sebes. Sebes különösen vidám volt, hiszen ő harcra született és csak a csatákban érezte jól magát. Zoltán kérdésére, hogy nem sajnálta-e otthagyni az ifjú asszonyt, sebes nagyon furcsán nézett rá és

azt válaszolta:

– Zoltán úr, hiszen a had a férfi legnagyobb szerelme, asszonynak meg a birtokon a helye. Egyébként pedig, amilyen alázatos teremtés volt az esküvő előtt Lucácska, olyan vadmacska lett tekintetes Luca asszonyként – mondta büszkén a vitéz és nem értette, hogy Zoltán miért nevet olyan harsogóan, hogy majd leesik a nyeregből.

A Balaton előtt a sereg háromfelé vált. A már ismert taktikán csak annyit változtattak, hogy most a főszereg két hullámban fog támadni. Zoltán, amikor Kálmán herceg közölte vele, hogy az első hullám parancsnoka lesz, egyszerre volt büszke és egy kicsit rémült is. Nem azért volt rémült, mert félt a haláltól, hiszen jó kiképzést kapott stratégiából otthon, az itteni harcmódból pedig Sebestől, hanem a rá bízott csaknem ezer ember sorsa aggasztotta, de amikor megkezdődött a csata, már nem volt ideje ilyen dolgokkal foglalkozni.

Soha nem hitte volna, hogy egy ilyen csata milyen észveszejtően gyors és dinamikus és, hogy ilyen nagyok a veszteségek. Mire észbekapott, már ő is a többiekkel rohant ordítva, kardját lengetve a kopjások után. Vértől csatamos, hörgő lovak között küzdöttek, megállás nélkül rohanva. Az első halálos csapásokat, amit kiosztott, szinte csak az életösztön vezérelte. Nem is gondolt a halálra, csak tobzódott a vér és a gőzölgő lovak szagától állattá alacsonyodva a túlélésért. Nem volt ideje csatarendet tervezni, szárnyakat vezényelni, vagy akár egyetlen parancsot is kiadni. A vezérnek itt az volt a dolga, hogy élen járjon az utat mutatva, és dühöngőbb legyen a hadak Istenénél.

Még azt sem vette észre, hogy egy német lándzsa átdöfte a combját. Csak amikor a lovat is kiszúrták alóla és az apródja eléugrott a vezeték lóval, akkor észlelte, hogy mintha nehezebben ugrott volna fel a lóra.

Aztán egycsapásra vége lett mindennek. Csak a futó német

hátaikat látta maga előtt, mikor felharsant Kálmán herceg kürtje, amely megtiltotta az üldözést. Szinte eufórikus hangulatban volt és megértette, hogy a férfiakat, míg a világ világ, ez az érzés fogja háborúra sarkallni. Visszafordította a lovát és végignézett a holtakkal borított csatamezőn. Szinte annyi magyar feküdt ott, mint német. Csak a székely csapatok legendás bátorsága és vakmerősége segítette győzelemre a csapatot. Kálmán herceg lovagolt oda hozzá, fáradtan mosolyogva. A herceg nagyhírű bajvívó volt és ennek a tudásnak köszönhetően sértetlenül keveredett ki a harcból.

– Zoltán úr, bevallom, eleinte aggódtam a bátyám döntése miatt, amikor téged nevezett ki főserег első parancsnokának, de azt hiszem felesleges volt. Mondhatom, hogy ilyen örült bátorsága csak annak van, aki most forog először csatában, vagy már a századik ütközetét vívja. Bizonyára ott, messzi földön számtalan csatában vettél részt. Bátorságodról, bár a harc még nem dőlt el, személyesen teszek jelentést Bélának. És most jó vitéz, köztess be komoly sebedet, hiszen még ma ki akarom verni országomból eme sátán fattyakat.

Zoltán csak ekkor észlelte, hogy combjából patakzik a vér. Megkereste a segítő sátrát és nagy csodálkozására Sebessel találkozott, aki most már tényleg sebes lett. A fiúnak az arcán éktelenkedett egy óriási vágás. Jókedvűen kiáltotta a bebicegő Zoltánnak.

– Na jó testvérem, látom te is sorban álltál egy jó kis csapásért. Engem meg itt, szakadt gatyának néznek – szólt oda torz vigyorral, mikor elkezdték összevarrni az arcát.

– Aztán fáj e? – kérdezte még mindig vigyorogva, mikor egy legény árnikával kezdte mosni a sziszegő Zoltán sebet. Zoltán csak bólintani tudott. – Na, akkor nyugodj meg testvér, holnap reggel még ordítani is fogunk mind a ketten, mert húzódik a seb – tette hozzá kajánul a hímzett arcú vitéz.

Mire Zoltán végzett, éppen kiadták 'lóra' jelet. Most még dolgozott benne az adrenalin, még friss volt a kezelés

kiváltotta sokk, ezért nem nagyon érezte a fájdalmat. Estig üldözték a németeket, de csak a hátukat láthatták, olyan gyorsan takarodtak kifelé az országból. Másnap reggelig hajtották őket, míg a magyar gyepük végére érkeztek. Itt a herceg egynapos pihenőt rendelt el. Zoltán mély álomba zuhant és dél felé kízó fájdalomra ébredt. Megpróbált felülni és úgy elordította magát, hogy a mellette alvó legények felugráltak az ijedtségtől. A dinnyefejú furcsán röhögő alakban, aki előtte fetrengett a vidámságtól, Sebest vélte felismerni. A feldagadt fejű vitéz még mindig rázkódva a nevetéstől átnyújtott Zoltánnak egy vörösborral teli tömlőt. Zoltán mohón kapott utána és alaposan meghúzta. Hamar ki akarta ütni magát, hogy ne keljen éreznie a kízó fájdalmat. Azután hirtelen eszébe villant valami. Kiáltott az apródnak, hogy hozza ide a zsákját. Mindig hordott magával a zsákjában két doboz Semicillint és két doboz Algopyrint. Egyszer rég, katonatiszt korában olyan torokgyulladást kapott egy gyakorlat alkalmával, hogy megfogadta, ha kirándulni megy a természetbe, mindig lesz vele egy-két gyógyszer, ha ott ragadna valahol betegen, ne kelljen szenvednie. Kirázott két-két pirulát mindegyik dobozból és odanyújtotta a gyanakodva bámuló Sebesnek.

– Franciahonban vettem ezt a gyógyírt – magyarázta – jól tesz a sebnak. Nem múlik el tőle, csak megúszod nagyobb baj nélkül. – Csak azt felejtette elmondani, egészbe nyelje le.

Sebes miután elrágcsálta a gyógyszert, fancsali pofával így szólt:

– Bizonyára igen drága gyógyír volt, hiszen ez még a medveepénél is keserűbb, ami igen hatékony szer más férfibajokra.

Ezután Zoltánon volt a röhögés sora, amikor az elképedt Sebes előtt víz híján borral kapta be a gyógyszert és nem rágta tíz keserű percen át.

Napnyugtakor a sereg nagyrésze táborn bontott. Zoltán nem tudott lábra állni, ezért a megnémult Sebessel szekérre rakták, és erős kísérettel Budára küldték. A sereg elindult Bécs irányába. Keserves zötykölődés vette kezdetét a rossz utakon. Mire feltűnt Buda vára, már a győzelmes sereg is utolérte őket. Így együtt vonultak be az ünneplő tömegtől körülvéve. Mint azt később megtudták, újra Bécsig hajtották az ellenséget, de mire odaértek, a bécsi kalmárok már összekészítették a tetemes összeget hadi sarc gyanánt, és magukban elátkozták a tehetetlen Frigyeszt, aki miatt évente kifosztja őket a magyar sereg.

Izabella olyan szerető gondoskodással vette Zoltánt körül, mintha már házasok lennének. Csak azon csodálkozott, hogy minden sebesült magas seblázzal tért haza, csak Sebes és Zoltán sebe volt tiszta és gyógyulófélben lévő. Zoltán pedig mosolyogva gondolt a két üres dobozra, amit jótékonyan őrizve nyelt el a Balaton vize.

Különös, törökös kámzsába öltözött alak kért bebocsátást a királyi palota egyik hátsó ajtajánál 1236. december 20-án, hajnalban. A palotás vitéz először ki akarta ebrudalni a kéregetőnek hitt alakot, de az egy gyűrött papiruszt mutatott fel, rajta Béla töredezett pecsétjével. Erre a pecsétre aztán az előtérbe engedte a vándort a kapus, de tüstént Zoltán úrért szalasztotta az egyik ott csellengő apródot. A fiúnak nem kellett felkeltenie a parancsnokot, hisz az már kétlépésnyire szembejött vele, az őrséget ellenőrizvén. Mikor meglátta az idegent az előtérben, kissé bosszúsan fordult oda az őrhöz, hogy felelősségre vonja. Ám ekkor az idegen leemelte fejéről a kámzsát és ránézett a fiúra. Zoltán soha nem felejt el azt a kék szempárt, amit időutazása első, még néma korszakában látott és mindig olyan jóságosan nézett rá. Ez az egyébként fiatal arc most nagyon öreg volt, de a szemek mámorosan csillogtak.

– Julianus... – bukott ki Zoltánból a felismerés.

– Az vagyok uram – szólt a barát boldogan, mert végre valaki felismerte. – Örömmel látom, hogy megjött a hangod Zoltán úr. Kérlek, azonnal vezess a királyhoz, aki már Béla ugye?

– Igen, igen, már nagyon várt téged – mondta Zoltán és közben intett a fejével, hogy rohanjon az apród a király inasához.

– Gyere atyám a trónterembe, urunk hamarosan érkezik – és menet közben intézkedett, hogy a fáradt papnak nyissanak szobát a várban, vigyenek be elegendő ételt és italt, valamint fűtsenek be a fürdőházba, amit amúgy csak Zoltán használt rendszeresen.

Béla, lábán könnyű szattyán csizmában, de még hálóköntösben érkezett. Zoltánra rá sem hederítve, egyből a térdre hulló baráthoz rohant. Felemelte a földről és mélyen a szemébe nézve csak azt kérdezte:

– Megtaláltátok őket?

A barát felemelte a fejét:

– Igen, uram.

Zoltán csendesén kiment és behúzta maga mögött az ajtót. Kint aztán felidézte, amire e tárgyban emlékezett. Négy szerzetes indult el ideérkeztekor, hogy felkutassák a messzi Ázsiában élő magyar gyökereket.

Az Ottó fráter vezette kis csapatból csak ketten értek célba, Juliánus barát és Bernát testvér. Bernát testvér rögtön a megérkezésük után, valamilyen tisztázatlan ázsiai nyavalyában elhunyt. Juliánus egyedül tért vissza a jó hírrel, és Zoltán azt is tudta, hogy egy hét múlva a fráter visszaindul a Volga felső folyásához, hogy megkeresse az otthagyt magyarorságot és elvigye nekik Béla hazahívó üzenetét. És tudta, hogy azt az üzenetet nem kapják meg soha...

- * -

Ahogy azt napjaink történelem könyvei is megírják, Julianus barát egy hét múlva, felszerelve elindult a Volga felső folyásához Béla király üzenetével

- * -

1237 gyönyörű, rügyfakasztó tavaszában járunk, mikor nem csak a növények hozták meg áldásos virágaikat, hanem Zoltán is nagy elhatározásra jutott. Eldöntötte, hogy feleségül kéri Izabellát. Nem szólva a dolgról senkinek, felkereste az öreg Barcfit a pihenőházában. Kivárta az alkalmas pillanatot, amikor Izabella lepihent és ekkor lépett be a magába roskadt férfihoz.

Miklós úr – hála leánya gondoskodásának –, testileg teljesen rendbejött, csak a csúfos bukása okozta lelki traumát nem tudta feldolgozni. Izabella szándékosan nem beszélt neki erről, mint ahogy Apodfi megvakíttatását is csak a cselédek szóbeszédéből hallotta. Amikor a lányát üldöző csapat csúfos vereséget szenvedve, félholt vezérüket hozva visszatért, már látni is kellett volna a közelgő vészt. De mikor Lóránt mester egy éjszaka kirabolta a kastélyt és otthagyta a dühöngő Barcfit, az akkor is csak annyit tett, hogy budai házának védelmébe vonulva várta a király halálát, mert Apodfi szerint ezután csak Beatrix fia lehet a következő a trónon, aki még meg sem született. Váratlanul, érte Béla zökkenőmentes, gyors hatalomátvétele, és mielőtt a főurak tanácskozhattak volna, Béla mindegyiküket elfogatta, és az ország különböző pontjain bezáratta.

Barcfinak bebörtönzése után rengeteg dolog teljesen új fényben tűnt fel a múltból, és adott tanácsot az esetleges jövőre. Múltját lezárta és várta az alkalmat, hogy bizonyíthassa megváltozott énjét. Már csak Izabella boldogsága érdekelte és keserűen vette tudomásul, hogy az udvari lovagok sohasem jönnek a házukba udvarlásra. Azt

ugyan tudta, hogy még mindig fogoly, és csak Béla szavain múlik további sorsa, saját élete mégsem érdekelte csak a lányát akarta boldognak látni és dicső harcban meghalni.

Zoltán belépése felizgatta Barcfi Miklóst, hiszen nem ismerte fel az egykori álbarátot. A fényes megjelenésű testőrkapitány belépése eszébe juttatta fogoly voltát. Kihúzta magát ültében és keményen várta az ítéletet. De mikor Zoltán megszólalt, akkorát nézett, hogy tátva maradt a szája.

– Barcfi Miklós uram, most nem mint öfelsége testőrző kapitánya jöttem hozzád, hanem mint egy ember, aki kérni szeretne valamit. Ismerem egykori nagyságodat, ismerem rettenetes híred, de most mint féltő, szerető apát kerestelek meg, hiszen jól tudom mindenekelőtt az volnál. Bor nembéli Zoltán a nevem, nemzetségem utolsó sarja vagyok a zoltánok közül. Mint ahogy leányod is az utolsó Barcfi leszármazott. Most, mint apát kérdezlek Miklós úr, nekem adod-e leányod, Izabella kezét, miután szokás szerint becsülettel megkértem az apjától? Kívánod-e nagyúr, hogy egyesüljön a Bacfi és a Bor nemzetség apai áldásoddal? Szólj hát, nagyúr!

Barcfi a meglepetéstől felugrott. Most hogy visszanyerte régi súlyát, szinte félelmetes volt. Rég nem használt hangszálaival ezt sziszegte:

– Csak a Barcfi vagyon kell, lovag úr?

Zoltán rezzenéstelenül állta a fagyasztó karvalytekintetet, és még fagyasztóbb nyugodtsággal így válaszolt

– Régen nincs neked már semmid Barcfi Miklós. Egy nagy kincsed van még, a leányod, az pedig nekem is a legértékesebb drágakő ezen a világon – ezzel sarkon fordult és az ajtó felé indult, mikor egy fájdalmas hang megállította.

– Állj meg Zoltán úr, esdve kérlek, hiszen csak rossz lelkiismeretem szólt az előbb. Azt hiszem, hogy megbántam már minden fondorlatos gaztettemet és nem várok megértést, sem feloldozást, már csak a lányomnak élek, mert ő így akarja. Leghőbb vágyam, hogy Bélának bizonyíthassam, hogy

tudok hű katona is lenni és nemcsak cselszövő báró. Nem a tömlöc tette ezt velem fiam, hanem lányom odaadása, hogy újraértékeljem az életemet. Amikor elrabolták, meghalt a szívem egy darabja, az a rész, amelyik gonosz volt, csak nem tudtam időben bizonyítani úgy, hogy ne tűnjön köpönyegforgatásnak, mint inkább a dicső halál megváltásának. Fiam, nekem már nem kell ezen a földön semmi, csak egy ló és egy harci szablya, amivel elérhetem ezt az álmomat, és az, hogy megcsókolhassam a leányom mirtusszal övezett esküvői homlokát.

Barcfi e beszéd alatt délcegen állt, de lerogyott és arcát a kezébe temette. Zoltán úgy érezte, hogy megértette a magányos férfi vezekelni akaró szavait és így szólt:

– Miklós úr, a leányodat nem elraboltuk, hanem önként jött velünk a kastélyodban folyó gázságok láttán.

– Tudtam – hörrent fel a vén harcos, de felemelt kezét hirtelen Zoltán felé nyújtotta. – Köszönöm neked jó lovag, hogy akkor kimentetted őt a várból és ezzel megkímélted a megaláztatástól. Beszélj a lányommal és, ha az ő kívánsága egyezik a tiédde, akkor örömmel adom atyai áldásomat e frigyre, ha szavaimnak még van értéke ezen a világon. Egy szóra még ifjú lovag, kérlek, beszélj a nádorral, hogy eszközöljön ki nekem egy kihallgatást a királynál, ahol vezekelni akarok és feloldozást kérni, nem az enyémére, hanem a lányom irgalmára.

– Leányod felőli jóindulat már megvagyon a királynál uram, hiszen legtudósabb gyógyítói egyike, viszont ha szívedben is az van, ami a szádon, úgy a király is kegyelemmel fogja szavaid meghallgatni.

Ezzel Zoltán kilépett a teremből és a lány szállására indult. Odaérve látta, hogy a szolgáló is elszunnyadt az ajtó előtti székben, így halkán bement a szobába. Izabella félig ült, félig feküdt a kemény ágyon, mert még olvasott mikor elérte a jótékony álmot.

Kezében egy bizánci biblia mives kiadása volt, amit Mária nagyasszonytól kapott utolsó szülése levezetésénél. A fiú gyönyörködve nézte az alvó lányt és úgy gondolta, jól döntött akármi is legyen a vége. Izabella a nők rejtélyes érzékével megérezte, hogy van valaki a szobában, felriadt, mint egy felröppenő madár.

– Te vagy az Zoltán úr? Nem hallottam a szolga jelzését, ne haragudj, kissé fáradt voltam. – Fel akart állni az ágyról, de nem tudott, mert Zoltán elétérdelt. Elővonta kebléből a télikertből lopott tavirózsát, amely egyébként a király szemefénye volt, és szóltanul a leány ölébe tette. Izabella ránézett és máris mondta:

– Igen, százszor is igen, te megnémult drága bolond – és áthágva a szabályokat hirtelen megcsókolta térdelő kérőjét, majd így folytatta: – Siessünk apámhoz szerelmem és mondjuk el neki is a jó hírt.

– Apádtól jövök, gyönyörű virágom és már áldását adta a frigyre.

– Úgy hiszem, te mindenre gondoltál, ami örömet okoz nekem. És mi lesz a királyi engedéllyel? – kérdezte félve a lány.

– Ő lesz a te kérő násznagyod hercegnőm, ha te is akarod – mondta Zoltán eltelve a kicsorduló boldogsággal.

Együtt mentek át Barcfi Miklóshoz, aki megérezvén, hogy eljön ez a pillanat, legszebb ruháját felöltötte már, és boldogan várta a pár beléptét. Mikor a lány akadozó hangon kérte apjától a szülői áldást, a nagydarab férfi sírva ölelte át a két fiataalt és a legszebb atyai áldást adta, amit lehet. Nyakából lecsatolta régen holt felesége jegygyűrűjét és Zoltán kezébe nyomta, hogy húzza fel a lány ujjára, azzal pecsételve meg a mátkaságot. Zoltán otthagya apjával a boldog lányt, és Déneshez sietett, hogy elújságolja a jó hírt, de mikor belépett a kancelláriába, egyedül Bélát találta ott egy pergamen felé görnyedve. Kiosonni már késő lett volna, mert a király intett,

hogy várjon, mindjárt abbahagyja.

– Remélem Zoltán úr, az esküvőd hírével jöttél hozzám – Zoltán ámuló arcát látva hozzátette –, ugyanis olyan kellemes cékla színű a fejed és az orrodig se látsz a boldogságtól, mivel most rúgtad fel az egy évre való piros tentámat.

Zoltán csak most látta, hogy a csizmája merő festék. A király harsogóan nevetett.

– Egy óra múlva a trónteremben várunk a nagyasszonnyal. Jövendő arádat se felejtsd az ispotályban.

Zoltán rohant, mint a szélvész. Az apródját Izabellához szalajtotta a hírrel, míg ő a fürdőházba sietett. Egy óra múlva a trónterem előtt találkoztak. A lány nagyon elszántnak tűnt, mint aki azt hiszi, elszakíthatják választottjától. Erősen belekapaszkodott Zoltán karjába és beléptek a kitaruló ajtón...

Az ajtó feltárult és a fiatal pár belépett a trónterembe. A király mosolyogva nézte őket és Mária is barátságosan tekintett a Barcfi lányra. Zoltán és Izabella letérdelt az uralkodó pár előtt.

– Keljetek fel gyermekeim – szólt Béla ünnepélyesen. – Add elő a kérésed Bor nembéli Zoltán úr!

Zoltán nagyot nyelt azután elkezdte.

– Királyom, szeretem ezt a leányt tiszta szerelemmel, feleségemül venném, és az lenne a kérésem, hogy engedélyezd ezt a frigyet. A lány, bár apja kitaszított, bűnös ember, mindig feltétlen, odaadó híved volt és hűen szolgált téged legjobb tudása szerint...

Ekkor Mária folytatta a gondolatot.

– És legkisebb lányodat is ő segítette világra!

– Jól van jól, nem kell engem meggyőzni erről – zsörtölődött Béla. - Természetesen engedélyezem a házasságot, valamint nászajándéku az elrekvirált Barcfi földekből a pilisi kastélyt és a hozzátartozó öt falut adom. A kancellár még ma elkészíti az adománylevelet. És mikorra tervezitek?

– Uram, engedelmeddel mához egy hétre tartanánk a

kézfogót és egy hónap múlva az esküvőt.

– Rendben van – bólintott Béla. – A kézfogó a csepeli vadászházban tartassék, míg az esküvő a pilisi kastélyotokban. A királyi szakácsok és étekhordók, valamint minden kellő ember a rendelkezésekre áll. Rendezetek vadászatot az esküvő előtt erdeimben, hiszen rengeteg vendégre és fényes mulatságra számítok...

– ...aminek megrendezését bízzátok rám – szólt közbe kegyesen a királyné, akinek bizánci vére forrt, ha mulatságról, bálról volt szó, hiszen a hűvös Erdélyben évekig nem volt erre lehetősége.

– Köszönöm jóságtokat uram, úrnőm – hajtott térdet Izabella és Zoltán is újra meghajolt. Eközben a trón jobb oldalán álló Dénes nádor jelentőségteljesen köhécselni kezdett, mire Béla feleszmélt és így szólt:

– Egy pillanat lovag úr, majd elfelejtettem. Magamnak kívánom a kikérő násznagy posztját, mielőtt még holmi nádoroknak odaigérnéd e fontos szerepet.

– Megtisztelsz uram – mondta nevetősen Zoltán.

– Még egy fontos ügy. Kérlek, mérj ki méltó büntetést egy gaz tolvajra, aki télikertem legszebb tavirózsáját elorozta – tette hozzá kárörvendően Béla, Dénes pedig igyekezett nem Zoltán szemébe nézni.

– Engedelmeddel uram, azt én teszem meg – mosolygott cinkosan Izabella.

– Úgy legyen! – fejezte be a kihallgatást Béla.

Lázás egy hét kezdődött. A nagy sürgést Zoltán olyannyira nem bírta, hogy sokszor és ok nélkül ellenőrizgette a legtávolabb felállított őrbódékat, valamint napokig méregette a vár legkülsőbb bástyájának megerősítési lehetőségeit. Végre aztán megérkezett Sebes és ekkor meg a vadászatba hajszolták magukat napestig.

A kézfogó után romlott a helyzet, mert az esküvőig lévő egy

hónap iszonyatosan lassan telt. Leutaztak a pilisi kastélyba rendet tenni az esküvőig. Zoltán bejárta új tulajdonuk minden zegét-zugát. Az egész szolgálaton kívüli testőrség és minden nélkülözhető szolga a vár csinosításával volt elfoglalva. Zoltán és Izabella esténként holtfáradtan tért meg, ki-ki a maga szobájába és alig váltottak napközben néhány szót. A kitűzött nap előtti héten megérkeztek a nádorral a királyné ceremóniamesterei, akik előkészítették az esküvő minden részletét. Fontoskodásukkal Zoltán agyára mentek és az utolsó előtti nap, mikor már százötvenedszerre próbálták el az egész ceremóniát a fiú – nemes egyszerűséggel – elküldte őket a radai rossebbe. A kényes mesterek, franciák lévén nem értették az udvaron kívüli szlenget, ezért dicséretnek vették a megnyilvánulást és jóleső érzéssel levonultak a borospincébe, ahol összetévesztették a francia borokat a tüzes hegyaljaival, és boldog kábulatban töltötték a hátralévő időt. De legalább nem voltak láb alatt.

Eljött a nagy nap. Óriási sátrakat húztak fel a vár melletti fennsíkon, a hajnal óta idesereglő vendégek részére. Úgy látszott a királyné a fél országot idecsődítette. Mikor már nem volt szabad sátor, akkor érkezett meg Róbert érsek felmentő serege, akik a vár aljába harminc darab lehajtható oldalú, óriási jurtát telepítettek. Az ácsok által előzőleg legyártott rengeteg kecskelábú asztallal és lócával, amit különböző prémekkel terítettek le és majd háromszáz étekhardó szolgálával elviselhetővé tették a várakozást a vendégek számára. Már az esküvő előtti órákban is hihetetlen mennyiségű étel és ital fogyott, amitől Zoltán, aki még soha nem látott ekkora méretű ünnepséget, megijedt, hogy a lagzira semmi sem marad. Dénes ekkor vigyorogva hívta ki Zoltánt a keleti bástyára és megmutatta neki a szekerek végelláthatatlan sorát, ami Buda irányából a kastély felé kanyargott, minden földi jóval megrakva. A király ajándéka.

Vendégekkel, szolgálakkal és mindenfajta gyülevész néppel

együtt, úgy háromezer ember tolongott a vár körül. Mintha ostromra készülnének. Az országos méltóságoknak és a megjelent főrendeknek, báróknak a lovagteremben terítettek. Ide cipelték be a királyi pár úti trónszékeit is. Az asztalsor egyik végén, a főhelyen a királyi pár, szemben velük Zoltánék ülnek majd. A királyhoz közelebb a nagybárok, Zoltánékhoz közelebb a Béla-párti ifjú nemesek és hadvezérek ülnek. Hogy a másik asztalsorhoz is kerüljön koronás fő, Kálmán herceg foglalja el a főhelyet a szép Saloméval. Míg a másik végén Róbert érsek ül. Köztük a magyar nemesség színe-java és az itt tartózkodó követek.

De ez még a jövő zenéje volt. Egyelőre csak egy idegbeteg vőlegény, háromezer ember, egy nyolc órája öltözködő menyasszony és egy sugdolózó Tomaj testvérpár várta a király megérkezését.

Az öreg Barcfi bezárkózott a szobájába Róbert érsekkel és immár két órája gyönt neki, egyre tisztuló szívvel. Zoltánt végül betuszkolták egy üres szobába öltözködni. Végre aztán felharsant a királyi kürtszó, mely Béla megérkezését jelezte. Fertályóra múlva a király nyitott be a szorongó fiúhoz.

– Eljött hát az idő, fiam. Kérjük ki a menyasszonyt és legyen meg Isten akarata.

Zoltán, ahogy tanulta, beállt a sorba a király után, akit most a legnagyobb országos méltóságok fogtak közre. A királyon a már ismert bizánci ruha volt. Zoltán egy szibériai tigris bundájából készített, arannyal kivert mentét viselt, alatta égkék selyeminggel. Az ing felett könnyű ezüst páncélt viselt. Lábán testhez simuló nadrág és térdig érő szarvasbőr csizma feszült. Oldalán drágakövekkel kivert damaszkuszi szablya lógott, amit Barcfitól kapott, amikor visszatértek a kastélyba és megmutatta a fiúnak elrejtett, titkos kincsesládát.

Az ifjú pár azonban nem fogadta el, lévén rablott kincsekről volt szó, ezért felajánlották Róbert érseknek az egyházi iskolák bővítése céljából. Csak ezt a kardot és egy gyémántos

fejdísz tartottak, meg amit Izabella anyja viselt az ő esküvőjén. Mikor a kikérő menet odaért a lányos szobához a kísérők sora kettévált, a király az ajtóhoz lépett és beszólt. Az ajtó ekkor kitárult és a kérők bemehettek.

Középen állt a sűrűn lefátyolozott menyasszony, aki az apja kezébe kapaszkodott. Oldalán a királyné, mint a lány anyjának helyettesítője, mellettük Salome és néhány udvarhölgy.

A király halk hangon elmondta az ideillő rigmust, majd kissé hangosabban, hogy a kinn állók is hallják, Barcfihoz fordult és szólt:

– Így hát, adod-e leányod ennek az ifjúnak, kinek nevében én kérem őt, Béla a magyarok királya?

Az utolsó néhány szó nem volt benne a hivatalos leánykérő szövegben. A király ezt hatalma elismerése miatt mondta, egykori ellensége, Barcfi által.

Barcfi a megkeményedett arcú királyra nézett és szó nélkül borult új ura lábai elé. A király arca megenyhült és nagyon halkán, hogy újra csak a közelebb állók hallhatták, ezt mondta:

– Hallottam megbánásodról Barcfi Miklós. Ne félj, megkapod a lehetőséget arra, hogy dicső harcban halj meg, vezéri jelvényeiddel.

Az idős harcos hálásan felnézett a királyra.

– Véremmel hálálom meg jószágodat, királyom.

– Most pedig állj fel és válaszolj apaként a kérőknek.

Barcfi kiegyenesedett és arcán büszke kifejezéssel így szólt:

– Áldásom adom e frigyre, mint apa és elengedem leányom a házamból, mert tudom jó kezekben lesz.

Mondata végén felcsendült a lantosok által kísért női karének, kik a leányból asszonnyá válás szépségét énekelték meg. Elöl Barcfi a lányával, mögötte a király és a vőlegény, lassú, kisé színpadias lépésekkel levonultak a vendégek közé. Ott először az ifjú pár hintaja gördült elő, pompáján még a király is elámult és az aranyozott hintó a vendégek között is

hangos elismerést váltott ki. A bakon Sebes ült és mellette a nádor teljes besenyő hercegi díszében, befogva tizenkét, soha nem látott szépségű, tüzes paripa a világhírű besenyő ménesből. Dénes jegyajándéka. Zoltán és az ifjú menyasszony felszálltak erre a mesebeli járműre. A királyi pár hintaja is előgördült, ahová nagy meglepetésre Béla az örömapát is felinvitálta. Kálmán herceg hintója következett, melybe teljes érseki díszében Róbert érsek is felszállt. Ezek után csatlakozott a menethez még kilencven hintó és megszámlálhatatlan lovas vendég, mind-mind ragyogó ünneplőbe öltözve. Amikor a menet félúton lehetett Esztergomhoz, hirtelen előtört az erdőből Zoltán testőrszázada, mintegy megrohamozva a menet elejét. Az ördögös fickók azonban nem karddal támadtak, hanem szétválva hintók előtt, elrobogva mellettük friss, illatos virágessövel borították be az első három hintót.

Majd a jókedvű székely legények a menet elejére álltak és vidáman nótázva vezették a sort. Esztergom előtt Bagomér erdélyi vajda csatlakozott a menethez, válogatott székely harcosaival, akik mind egy-egy zászlót tartottak a kezükben: a királyét, Kálmán hercegét, a Bor nemzetségét és a Barcfi lobogót. Minden zászlótartó az adott hintót vette körül. Esztergom népe kitódult az utcára és virágos ágakkal integettek a menetnek. Zoltán előreszólt Sebesnek, hogy gondoskodjon majd a város megvendégléséről.

Az esztergomi vár kápolnájának homályos hűvösségében esküdtek egymásnak örök hűséget. Mikor a menet visszaindult a pilisi kastélyba a nyájas vendégek egy része vad asszonyrablónak alakult át. Az időközben lóra ült Dénes vezetésével, egy önfeledt, óvatlan pillanatban kiemelték az újasszonyt Zoltán mellől, és vad vágásban vitték a menettől egyre távolabb. A bambán bámuló ifjú férjet Sebes figyelmeztette:

– Súlyos váltságot fizetsz vőlegény uram, ha nem ugratsz

azonnal utánuk – és nevetve mutatott a mellettük ügető csődörre, akit Zoltán Pentium névre keresztelt, lévén az az ő lova.

Ekkor a fiú feleszmélt végre és ledobva könnyű ezüstvértjét, a kísérők ütemes tapsa mellett, nyeregbe pattanva a kedves rablók után eredt. Már majdnem leérték a Dunához a rablók, amikor a rövidebb úton érkező Zoltán előttük tűnt fel rémületes gyorsasággal – és amit székely testőreitől tanult – átugrott harmadiknak Dénes rémült lovára és törét játékosan barátja torkának szegezte. Ezzel megmentette a menyasszony és saját maga becsületét és kivívta az egyszeri rablók harsány éljenzését. Dénes leugrott a lóról, átült a Zoltánéra, ezzel egyben átadva a menyasszonyt is, akire eddig hímes tojásként vigyázott. Zoltán pedig megkapta ifjú feleségétől az első szenvedélyes asszonyi csókot.

Az esküvő utáni nyár boldogan telt. Kálmán herceg boszniai hadjárata sikerrel végződött és ezután Bosznia és Halm is magyar fennhatóság alá került. Zoltán nem vett részt a hadjáratban, de most nem is igen bánta, hiszen ifjú feleségével varázslatossá bővült a világ. A nyarat a kastélyban töltötték, de ősszel beköltöztek budai otthonukba, mert az esőzések miatt egyre járhatatlanabbak lettek az utak. Zoltán ettől kezdve szorongva várta Julianus visszatérését, hiszen tudta milyen hírral érkezik. Egy bágyadtan napos októberi délután ez is bekövetkezett. A kancellár álmosítóan duruzsolt és az urak épp-hogy odafigyeltek rá . Zoltán a törét pörgette unalmában, Sebes laposakat pillantva nézte Tomaj Dénes nádori pálcáját csapkodta halkan a csizmájához, de még a király is ásítózott, mikor kintről hangos szóváltás hallatszott be. Zoltán, mint testörparancsnok, felugrott hogy utána nézzen a dolognak, de még nem ért el az ajtóig, már tudta miről van szó. Kinyitotta a hatalmas ajtót és ott állt előtte Julianus barát. Nyomorult állapotban volt, alig állt a lábán és

az arca rettenetes kétségbeesést árult el. Zoltán szótlanul félreállt, utat engedve Ekkor már mindenki állt a trónteremben a királyt is beleértve. Julián zokogva borult a földre és közben ezt hajtogatta:

– Elkéstem, elkéstem uram, bocsáss meg...

Béla intett az egyik apródnak, aki egy kupa borral rohant a feldúlt szerzeteshez. Az egy hajtásra kiitta annak tartalmát. Béla kérlelte.

– Beszélj atyám, mi történt? – Julianus sóhajtott és, mint egy végleg kimerült ember lerogyott a trón lépcsőjére és halkan elkezdte:

– Mire odaértem uram, már csak haldoklókat találtam. Magyarok voltak, mint mi..., a gyökerek. Árpád apánk hátrahagyott nemzetsége. Már készültek az útra, amikor rájuk tört a sárga veszedelem. A tatár kán serege a messzi Karakorumból. Azt beszélik, a mongol kutyák letarolták egész Ázsiát, mielőtt lemészárolták véreinket. Szörnyű öldöklés volt, a szopós csecsemőt sem kímélték, pedig a mieink is vitézül ellenálltak, lévén ősi magyar harcosok, mintegy hússzezren voltak.

A király megrendülten mormogta maga elé:

– Eljött hát... A jóslat beteljesült. A nagy sárga lovas nyugatnak fordult...

Julianus folytatta

– Egyenlőre nincs veszély, a kán visszalovagolt a sivatagba. A volgai és szuzdali fejedelemségek felkészültek a harcra. A kijevi hercegség a pápa által a keresztény világ segítségét kéri, ha összefogunk, van remény.

Béla felrezzent

– Igen a pápa majd segít, új keresztes háborút hirdethet. Julianus most pihenj meg, de nemsokára indulsz a pápához követségbe. Jobb, ha őszentsége élőszóval hallja, milyen nagy a veszély.

Zoltán irtózatot vívott önmagával. Tudta, itt csak egy

európai összefogás segíthetne és a kunok majdani megbecsülése. Tudta, de nem lehetett szólnia. Hiszen itt a földön még a legnagyobb tudással sem lehetünk Istenek... vagy mégis? Hisz Isten az, ki a jövőt formálja akarata szerint. Zoltán nem érzett magában ennyi erőt. Ki az, aki vállalja a felelősséget a történelem megváltoztatásáért? Egyáltalán megváltoztathatná-e egyedül generációk sorsát? Vajon milyen magasságokba emelkedhet egy nemzet, ha irányítja, ha csak egész kis időre is egy kontinens sorsát? Ki az, aki ezt a terhet el bírja viselni akár egyetlen másodpercre is? Zoltán nem bírta. Kezeivel a fejét fogva kirohant a trónteremből. Senki nem törődött vele, mindenki a szerzetes körül csoportosult, kérdésekkel bombázva azt. Egyedül csak Sebes látta Zoltán arcán a tusakodást és az eleven kétséget. Kisietett utána a teremből és a télikertben utolérte. Zoltán egy kis fának támaszkodva állt és reszketett a felelősség súlyától.

– Mi történt testvérem? – kérdezte Sebes aggódva. – Nem gondolnám, hogy a csatától félsz. Talán a feleségedet félted?

– Nem testvérem, azt hiszem, ezt nem értenéd meg, akárhogy magyarázom, de még Dénes sem, sőt maga Béla sem. Így hát csak úgy segíthetsz, ha hagyod, hogy harcomat magammal egyedül vívjam, és feltétlenül megbízz bennem, akármilyen furcsa dolgot, mondok, vagy kérek a jövőben.

– Érted – szölt Sebes –, ha a halálba küldesz is, boldogan és vakon megyek.

1239 őszét írtuk, mikor az országban minden időknél nagyobb az elégedetlenség. Nem a kis emberek elégedetlenkednek, dehogy, hiszen az ő soruk, ha nem is lett sokkal jobb, mint a boldogult András óta, de azért mégis csak biztosabban éltek mint öt évvel ezelőtt. A nagybárok, az ország tényleges kiskirályai lázadtak örjöngve Béla ellen, hiszen nem elég az adományozott földek erőszakos visszavétele, de még az állami jövedelmeket sem magyar főnemeseknek adta bérbe uruk,

mert soha nem látta volna hasznát, hanem istentelen, pogány, szaracén és zsidó kalmároknak. Ráadásul a keresztény világ feje, IX.Gergely pápa engedélyével. Árpád urunk forog a sírjában – gondolták a nagyurak – és még nem is tudták, hogy az előrelátó király, milyen istencsapását zúdíttja rájuk.

Történt ugyanis, hogy a tatár kán elől menekülő kunok követet küldtek Bélához, hogy befogadná-e őket udvarába. Gyönyörűen felékszerezett, sebhelyes vadállatoknak tűntek a magyar főrendek szemében, de az udvarhölgyek jóleső borzongással nézték a kemény izmú, büszke pillantású érzéki barbárokat. Vezetőjük, Kutaj vezér ősz haja ellenére, minden magyar nemesnél délcegebb volt. Mikor Béla fogadta őket a trónteremben, bevonulásuk után azonnal a földre borultak a király előtt. Béla így szólt:

– Keljetek fel nemes követek és adjátok elő, mit kívántok!

Julianus barát tolmácsolt a kun vezérnek. Az öreg Kutajnak láthatóan jól esett, hogy nem nézi őket a király legyőzött állatnak.

– Fényesarcú erdélyi oroszlán, minden idők legnagyobb fejedelme – kezdte Kutaj és Béla nagyon is tisztában volt vele, hogy ezek a hangzatos címek mindennaposak a keleti udvarokban. – Nagy vezérünk Kötöny, alázattal kéri, fogadd udvarodba negyvenezer jó harcosával és annak minden népével együtt. Menekülünk oltalmad alá, alázatosan legnagyobb fejedelem, hisz Batu, a pusztító elűzött minket kipszák őseink sztyeppéiről. Készek vagyunk élni és halni szolgálatodban ó király.

Ezután kirakták a kun király, Kötöny ajándékait. Az udvaron kinn hagytak tíz arab telivért, melyek még a tomaji lovakkal is felvették a versenyt szépségben és gyorsaságban. Majd negyven besenyő rabnő következett, kiknek láttára Dénes szeme felvillant a dühtől, de a király nyugtatóan nézett a nádorra, ami a lányok feltétlen szabadságát garantálta. Végül jöttek a kincsek: a számtalan prém után arannyal, ezüsttel

kivert kardok, damaszkuszi pengék és a királyné számára mindenféle ékszer, illatos olaj és rengeteg kasmíri selyem, valamint egy kis ládikó bors, ami hatalmas kincsnek számított akkoriban. Béla leginkább egy egyszerű, de hihetetlenül jól megépített nyeregnek örült titkon, míg Dénes a kardokat nézegette kedvtelve, Mária pedig teljesen el volt bűvölve a keleti csecsebecsék tömkelegétől. Persze ezek a dolgok nem vették el a király esztét, hiszen akkoriban Béla fél Európa kincseiben dúskálhatott volna, mivel a legütőképesebb hadsereg felállítására volt képes egy esetleges európai háború során. De Béla nem erre rendeltetett. Határozott mozdulattal felállt és elsétált a büszke követek előtt. Azok önkéntelenül összehúzták magukat az Árpádfiból áradó királyi fensőbbtség előtt. Béla keményen szólalt meg, mintegy érzékeltetve az elkövetkezendő kemény időket, amit a magyar udvarból csak ő sejtett és talán Julianus.

– Tudod vezér, hogy mi az ára?

Kutaj szinte összeroskadt a feléje áradó vaskemény akarattól. Végül halkán, alázattal válaszolt.

– Tudom uram, a kereszt oltalma...

Béla szinte extázisban nézett a trón felett álló Mária szoborra.

– Legalább negyvenezer új bárány neked Istenem, uram – suttozta.

– És ugyanennyi fegyveres, akiknek nincs más választása, csak a harc – tette hozzá Tomaj Dénes józanul, de a király már máshol járt a gondolataival.

– Julianus barát és negyven testvére veled megy téríteni a táborotokba. Elvárom, hogy királyi testvérem, Kötöny elsőként vegye fel a szent kereszt hitét. Azután bejöhetnek birodalmunkba, és méltó helyet jelölünk ki néktek ezen országban.

A visszatérő Kutajjal és követeivel együtt néhány szerzetes is érkezett Kötöny király táborába, természetesen Julianus

barát vezetésével, hogy megkereszteljék a kunokat és prédikáljanak nekik, közvetítvén az igét a barbárok között. Julianus, a sikertelen eredetkeresés után igen komor ember lett. Napokat töltött vezekléssel, étlen, egy kis vízen tengődve, és szöges övet viselt a testén, befelé fordítva. A kunok között némileg jobb kedvre derült, hiszen téríthetett és talált is egy több nyelven beszélő fiatal embert, aki a messzi Bokhara városában tanult napkeleti bölcsességet Kötöny megbízásából. Ez a fiú már ismerte a krisztusi hit alapjait és boldogan vállalta, hogy segít a kun vezérek és családjaik megtérítésében, mert jobban hittek azok egy közülük valónak, mint akármilyen nyugati papi méltóságnak. Mivel a Detre nevű fiú beszélt latinul és csak néhány alapvető dolgot kellett tisztáznia, így Julianus, Róbert érsek engedélyével pappá szentelte, aki a keresztségben a Bernát nevet kapta, emlékeztén Julianus társára, aki a Volga felső folyásánál nyugodott. Olyan lendülettel folyt a keresztelés, hogy egy hónap múlva Bernátot Bélához kellett küldeni Budára, hogy hozzon még magával papokat segítségére. Béla Úriás pannonhalmi apát közreműködésével még negyven szerzetest indított útnak a Vereckei-szoros felé, ahol a kun tábor állt.

Senki, még csak nem is gondolta volna az udvarban, hogy a kunok betelepítésének máris ekkora ellenségei vannak, akik még a szent frátereket sem kímélik, csakhogy megakadályozzák Bélát a terve végrehajtásában. Még félúton sem jártak, amikor egy rablócsapatnak álcázott zsoldossereg elhajtotta a papokat, mint a marhákat a vásárra. Lóhalálában esett be egy reggel a félholt futár, akit a regéci várból küldött a Miskolcz nembéli Buzád úr, Béla feltétlen híve. Azt a hírt hozta a legény, hogy egy félkarú óriás által vezetett, jól felszerelt rablóbanda megtámadta és elhurcolta a térítőket Boldogkőnél. Zoltán – mikor meghallotta, hogy régi ellensége a félkarú Lóránt mester életben van és újabban bérrabolgatásba kezdett –, maga indult Budára, hogy

beszámoljon a királynak eme gazemberről. Béla egyből fogadta Zoltánt, és alaposan kikérdezte, majd homlokát ráncolva így szólt:

– Nem hinném, hogy ez csak bujkáló rablók magánakciója lenne, sokkal inkább földjeiket féltő urak felbérelt martalócairól lehet szó.

Zoltán bólintva helyeselt, majd ezt mondta:

– Bizonyára igazad van uram, hiszen mindenki félti a földjét a köztudottan rengeteg jószágot tartó kunoktól. Bár már betakarították az őszi termést, de azt is tudják, ha a kunok beözönlenek legelőikre, akkor onnan soha nem lehet őket kizavarni, csak harc árán.

– Igen, érthető, de a bihari királyi síkságon jól eltelelnének állataikkal.

– Így igaz királyom, csakhogy ezen földek szomszédai nem jutnának hozzá ezután egy-egy darab kikanyarított birtokhoz, hiszen a kunok bizonynyal fegyverrel védenék a földet, amit Te uram kijelölsz nekik, és ami rendjén is lenne, ha ezek a bárócskák nem keresnék az alkalmat, hogy bárhol beléd kössenek. Már az is nagyon felpaprikázta őket, hogy állami bérletek egy részét izmaelitáknak és szerezcseneknek adtad ki, hát még a földjeik visszavétele, amit boldogult apádtól harácsoltak. Azt hiszem, nem vagy túl népszerű ezek között a duzzogók között, már megbocsásd őszinte szavaim királyom.

– Az biztos, hogy ezek között kell keresni a rablók felbujtóit is – mondta Béla. – De az igazi tetteseket soha nem fogjuk megtalálni. Nem értik ezek a fafejű, mulatozó, borbán magyarkodó nemesek szégyenei, hogy csak az országot akarom megerősíteni negyvenezer jólképzett harcossal, és ezért nem csak a királynak kell áldozatot hoznia, hanem az egész országnak. Közel az ellen és az urak még ma is a kicsinyes belháborúkat tartják fontosnak, és azt hiszik, ilyen és ehhez hasonló akciókkal megakadályozhatják az ország, az ő országuk megmentését. Nehéz ma uralkodni egy ilyen

széthúzó országban, ahol a király szava csak akkor ér valamit, ha azt pallossal mondja ki. De ha kell, saját kezemmel verem ostoba fejükbe akaratomat – kiáltotta a király, már lángoló dühvel. – Mondd meg Zoltán úr, mit tegyek? Előbb-utóbb úgyszemint elengedik őket, de ha nem szabadítom meg őket, akkor a pápa fog hangosan tiltakozni, nem beszélve Uriás apátról. Ha meg nekik megyek, akkor meg azzal vádolnak az urak, hogy a magyar vér nem drága nekem a kunok érdekében. Te Zoltán úr már sokszor adtál olyan tanácsot, mintha látnád a jövőt, kérlek, mondj most is egy bölcs megoldást.

Zoltán sokáig habozott, hiszen ez a dolog nem volt történelmi esemény, így a történelemkönyvekbe nem került bele, tehát csak a maga tapasztalataira támaszkodhatott.

– Úgy gondolom uram, hogy csak egyféleképpen lehet kezelni ezt az esetet. Ha sikerülne elkapni a banditákat, és példás büntetést produkálnánk, akkor talán lehütenénk kissé ezeket a forró fejűeket, akik isten szent papjai ellen mernek cselekedni.

– Legyen hát – mondta Béla. – Ennek a Lórántnak a fejét kopján hozzátok elé. Menj hát, vigyél magaddal egy század székely vitézt és egy kopjás szakaszt Sebes lovag vezetésével, valamint Barfit, az utóbbi most bizonyíthat...

Zoltán elindult a csapat élén, mellette ott lovagolt Sebes és egy kicsit lemaradva, magába mélyedve, de alapvetően derűsen ott lovagolt Barcfi Miklós volt tárnokmester is, az ellenség egykori kenyéradó gazdája. Az október végi bágyadt napsütés hangulatossá tette a díszruhájukat lassan ledobáló, fákkal teli tarka hegyoldalakat. Ellovagoltak Zoltán kastélya mellett és csak egy könnyű ebéd miatt álltak meg.

Izabella erősen aggódott Zoltánért, de az apja iránti féltés is ott lobogott a szemében. De azért büszkeségét sem tudta takargatni, hiszen élete két értelmét látta harci díszben együtt lovagolni, akiktől minden magyar nő szíve gyorsabban vert volna. Barcfi szálas, erős, oroszlanos külseje mellett a karcsú

Zoltán egy leopárd halálos eleganciájával mozgott a könnyű páncélzatban. Délben aztán folytatták az útjukat és hamarosan átkeltek a Dunán, ahol megejtették első éjszakai pihenőjüket. Gyorsan haladtak, így egy hét múlva egy ködös reggelen, csendben megérkeztek Buzád úr várába, a festői Regécre. Zoltán ámulva nézte a kicsiny várat, ami aprósága ellenére csodálatosan volt megépítve.

Ez a vár ma már csak romjaiban látható a hegy tetején ahol a századok és a barbár idegen kezek csak néhány omladozó falacskát hagytak hátra. Így hát megbocsátható, hogy Zoltán egy pillanatra elfelejtkezett küldetésükről és bejárta a váracska minden zegét-zugát Buzád úr lelkes idegenvezetése mellett. Az öregnek jól esett Zoltán dicsérő szava egy-egy furfangos védelmi megoldás láttán. Miskolcz nembéli Buzád úr már javakorabeli embernek számított a maga ötvenkét évével, hiszen még Barcfi is csak negyvennégy éves volt. Hét leánygyermek lakott vele együtt, mind karcsú hegyi gazella volt, nem különösebben sok ésszel megáldva, de hát itt nem is az számított. Mindannyian hallottak már a király tudós testőrkapitányáról és a legendás Sebesről, aki a harcok magyar démona volt. Az egész vár szent borzadályal hallgatta amint a jó vitéz a megérkezésüket követően éktelen horkolásba kezdett a vár toronyszobájában. Bizony a jó Sebes az utóbbi időben egy kicsit megpocakosodott, ezért a gyors lovaglás megviselte kissé. Persze ez nem azt jelenti, hogy hősünk elhízott volna, csak a szünetet követő mulatozások és a csatározások hiánya kényelmessé tették a jó lovagot. Azonban semmi helyrehozhatatlan nem történt, hiszen Sebes erősebb volt, mint valaha.

Barcfi Miklós és a vár ura sohasem szívlelhette egymást, de a vendégjog előírta, hogy jó pofát kell vágni a nemszeretem látogatókhoz is. Tehát Miklós úr csak a megbeszélésekhez jött elő a szobájából, egyébként pedig a környező tájat tanulmányozta a toronyból. Gyakorlott szemmel hamar

felfedezte, hogy az erdős hegyoldal melyik részén élhetnek emberek, és hol vannak csak hevenyészett táborok.

Zoltán engedélyével székely fürkészőket küldött szét az adott irányokba, leellenőrizni a táborhelyeket. Nemsokára meg is volt az eredmény, az egyik csapat azzal tért vissza, hogy nem messze innen északi irányban, az útról nem látható barlang előtt papi ruhás személyeket lestek ki, akikre láthatóan sokan vigyáztak. Onnan tudták bizonyosra, hogy Lóránt is a táborban lehet, mert a legények beszámoltak egy manóforma apró emberről, aki bohóckodva gúnyolta a szerencsétlen szerzeteseket. És mint tudjuk, Lóránt mintegy kabalát, mindenhova magával cipelte csúf törpéjét. Ezuttal egy kisebb csapatot láttak ellovagolni. Gyorsan szedelőzködtek és a három vezér elindult kikémlelni a terepet. Már az útnál jártak, mikor a kísérők csendre intve leszállították az urakat a lovacról, majd gyalog kezdtek felmászni a hegyoldalon.

Fentebb érve már láthatóvá vált egy barlang szája, amely előtt ott ültek az elrabolt papok néhány sötétképű fegyveressel körülvéve. Lórántot és Miksát nem látták sehol, de ez nem jelentette azt, hogy nincsenek ott. Mivel az egész társaságból Zoltán volt a legmozgékonyabb, ő vállalkozott a feladatra, hogy közelebb kúszik a táborhoz. Amit ott hallott, attól kishíján felkiáltott. Az egyik katona éppen azt mondta:

– Bizony furcsa idők járnak most, egyik pillanatban még öljük a németet, most meg keblünkre öleljük – a többiek bólogattak. – Azt még megértem, hogy Frigyes herceg szerint a kunok csak tatár előőrsök és az ifjú király elveszejtí az országot, ha beengedjük őket. Ez rendben van, pusztuljon az idegen horda. Megvédjük mi magunkat bárki fia ellen, mint ahogy mindig is tettük. Csak azt nem értem, mi a jó az ebfajzat németjének abban, ha eme papokat összefogdossuk, majd egy hónap múlva elengedjük Isten hírével. És ez a kis vendéglátás megér nekik egy halom aranytallért. Lóránt úr

reggelre ígérte, hogy visszatér, és mindenki kap a zsákmányból bőven. Meg azt is mondta, hogyha a német zsoldjába állunk elfejtik minden bűnünket és feloldoztat minket a papjaival. Ki tudja milyen lesz a német szabadság?

Zoltán hangtalanul visszakúszott, és amikor már hallótávolságon kívül jutottak, elbeszélte, hogy mit hallott a tűznél. Visszatértek a várba és megbeszélték a hallottakat.

– Ismerem azt a kígyó Frigyet – mondta Barcfi, miután Zoltán még egyszer elismételte a hallottakat –, de azt nem hittem volna, hogy ezt meg meri tenni magyar földön. Tudja, hogy ezzel csak késlelteti a kunok betelepítését, de megakadályozni nem tudja. Úgy tesz, mintha szeretné, hogy a tatár kán betörjön hozzánk, és ne legyen megerősítve a határ.

Zoltán felsóhajtott és ezt gondolta: "Lám egy kevés kis időt eltöltve Béla mellett még az egykori ellenség is másképp látja a dolgokat. Józanabbul." – hangosan viszont ezt mondta

– Mindenestre azért jöttünk, hogy ezt megakadályozzuk, de azt hiszem, jól látod a lényeget Miklós úr. Ez a főreg viszályt szít, és csak az Isten a megmondhatója, mi lett volna, ha lefogatunk néhány nagyhangú urat, azt hívnék, hogy közülük van a dologhoz. Bár istenemre, még ez is elkövetkezhet. Szólj jó Sebes, mi legyen a terv, hiszen látom a szemedben, hogy már készen is vagy vele.

Sebes mosolygott és így szólt

– Valóban kész tervem van már, csak az kell, hogy ti is elfogadjátok – mondta és Zoltán majd falra mászott az álszerű mosolygásától, miközben szétvetette a tenni akarás.

– Mondd már testvér, mert ha tovább húzod, még hozzád vágom ezt a teli kupát.

Sebes fontoskodó arccal felállt és a következőket mondta:

– Lóránt mester az út két oldaláról is jöhet. Így nem várhatjuk az út és a berleg között. Arra gondoltam, hogy legényeimmel megmásszuk a hegyet a másik oldalról az éjjel, és a barlang felett elhelyezkedünk. Reggel mikor megérkezik

Lóránt, és a lovakat leszerszámozzák, lerohanjuk őket fentről. Valószínűleg menekülni fognak az út felé, de ti az út másik oldalán lévő csalitosból könnyedén feltarthatjátok őket. A vár felé nem menekülhetnek, erről majd Buzád úr katonái gondoskodnak – az öreg rábólintott. – Már csak az út másik végét kell lezárni a kopjásokkal, hogy bezáruljon a csapda. Úgy gondolnám, hogy a csalitba te húzódj Zoltán úr, a gyors kopjásokat pedig Miklós úr vezesse – rendelkezett az ifjú, majd elégedett arccal helyet foglalt.

Mivel ellenvetés nem akadt, így elfogadták a tervet és megtették az előkészületeket. Mire eloszlott a hajnali pára, már mindenki a helyén volt. Alig tűnt fel a nap, mikor lódobogás hallatszott az út keleti oldalán. Feltűnt egy lovascsapat, élükön a hatalmas, barázdált arcú Lóránt mesterrel. Mögötte közvetlenül Miksa ügetett, majd a marcona harci sasok következtek, a mester személyes tanítványai. Már úgy tűnt, hogy minden simán megy, amikor az egyik fogoly ájtatos reggeli imájában az égnek emelte a szemét és észrevette Sebes egyik katonáját a barlang fölött. Önkéntelenül is elkiáltotta magát örömeiben, amint meglátta a király címerét a bőrpáncélon. Erre aztán az összes fogoly pap felnézett, ami persze azonnal feltűnt az öröknek. Szegény, rosszul rejtőzködő katona azonnal kapott egy nyilat a mellébe, és az őr már kiáltott is a berobogó Lóránt mester felé, az meg azonnal megfordította a lovát, és az út felé kezdett el vágatni. Miksa szorosan a nyomában volt és csak így lehetett, hogy éppen ki tudtak surranni a kopjások között, akik még nem értek az út teljes szélességébe.

Barcfi látta, hogy az ő posztján van a rés és pont a főkolompós menekülhet el, habozás nélkül utánuk fordította a lovát, de még előtte rohamra vezényelte embereit. Sebes a kiáltás után azonnal megindította a támadást, amivel kellőképpen meglepte az ott tartózkodókat, ám a sasok megfordítván lovukat mesterük után akartak iramodni. Ekkor

Zoltán is mozgásba hozta szakaszát, hogy feltartóztassák a menekülni vágyókat. Irtózatossá vete kezdetét.

A martalócok szó szerint az életükért harcoltak, hiszen tudták már az elején, mielőtt belefogtak a vállalkozásba, hogy amennyiben valami nem a terv szerint alakul és megtalálják őket, akkor nincs számukra kegyelem, hiszen így is rengeteg gaztett volt a rovásukon, aminek a negyedéért is kivégezték volna őket. Úgy tűnt, hogy a kopjasok sorfalát áttöri a fergeteges támadó veteránok hada, de Zoltán ekkor embereivel hátra támadta a lovasokat, akik így fordulni kényszerültek. Ember ember ellen harcolt ordítva, hörgöve és úgy tombolt a két tábor, hogy még a nap is elbújt a felhők mögé ennyi brutalitás láttán.

Zoltánnak nem volt ideje az apósára gondolni, mert ő is felizzott a harc hevében és csak az ellenséget látta, levetkőzve minden humánus gondolatát. Aztán egyszer csak ott álltak egymással szemben Sebes és Zoltán, csodálkozva, hogy köztük elfogyott az ellen. Már csak néhány pár küzdött, de a túlerőben lévő segélycsapatok ezeket is hamar legyűrték. Az eredmény negyven halott és ebből csak öt Zoltánéktól, volt néhány sebesült és vagy tizenöt fogoly.

A papok még a csata kezdetén fürgén beszaladtak a barlangba, így hiánytalanul megmenekültek. Közben Buzád úr is odaérkezett a katonáival és elvezették a foglyokat a vártömlőbe. Csak ekkor tűnt fel, hogy Barcfi még nem tért vissza. Miután alaposan átkutattak mindent a közelben, semmit sem találtak, bevonultak a várba és csak találgatni tudtak, hogy mi történhetett. Késő este volt már, Zoltánék elszunyókáltak a tűz mellett mikor a kapuőr kürtjére felrezzentek. Lesiettek, és csak néztek mereven az eléjük táruló látványra. Az udvarban Barcfi állt, mellette a megkötözött vinnyogó Miksa és előtte a porban egy tágra nyitott szemű, meglepetést tükröző, véres emberi fej hevert. Lóránt mester megdőbbsen feje volt az...

1240 hótól csillogó decembere szörnyű, véres telet hozott a kijevi nagyhercegség minden lakójára. Szvetoszlav és Danoló hercegek kétségbeesetten készültek fel a város védelmére. Már harminc napja ostromgyűrűben voltak, körbefogta őket az ifjú Batu kán. A kán két, egyenként tízezer főből álló tumenje, melyek a sereg elitjét képezték. Szubudaj Bagatur közvetlen parancsnoksága alatt álltak. Az öreg vezér már sok harcot látott és mérhetetlen magasságokba emelkedett a tatár hierarchiában. Nem volt olyan vezér az öreg Dzsingisz birodalmában, aki megérte volna az ötven évet. Szubudaj Bagatur már csaknem hatvan éves volt. Életét és gazdagságát annak köszönhetette, hogy Temudzsin, minden idők legnagyobb Dzsingisz kánja, fényességes orcája minden sugarát reá szórta. Magyarán soha nem követett el hibát és a csatákban bölcs vezérnek bizonyult. Emiatt lehetett ő az ifjú sólyom, Batu nevelője is. Batu, Szubudaj segítségével hamarosan a legelső vezérré küzdötte fel magát. Szubudaj tanításai kérlelhetetlen, véres gyilkossá tették. És emiatt hamar elnyerte nyugati hódítók fővezéri tisztét. Ez a törekvő fiú vezette Dzsingisz két tumenjét is a "Győzhetetleneket" és a "Tombolókat". Tulajdonképpen ez a húszezer ember alkotta nyugati invázió gerincét. Ezek a katonák részt vettek a kínai hadjáratban és saját kegyetlen törvényeik szerint éltek. Ebben a táborban a kímélet elfelejtett szó volt.

Batu már három hete táborozott az aranyvárosnak nevezett Kijev alatt. Harcosainak azt mondta, hogy a gyönyörű aranykupolák, amik körbeölelik a várost, mind tömör aranyból vannak és bármelyik tatár vitéz, aki részt vesz az ostromban, bátran törhet belőle. Ezért aztán a tatár hordák kettőzött erővel próbálták bevenni a várost, amelyet maroknyi hős védője egy hónapja tartott. Mit sem ért itt az arany és a gazdagság, mikor nem volt mit enni, még a gyermekeknek

sem. Nap, mint nap várták az urali és szuzdali fejedelemség felmentő seregeit, de ők sem érkeztek meg soha.

Hogyan is érkezhetett volna egy lemészárolt sereg?

Az ostrom vélhetőleg utolsó napján a védők felkérték a hercegeket, hogy szökjenek ki a laza gyűrűn és kérjenek oltalmat a magyar király országában. Így megőrizhették az ősi harcos kijevi vért, és ki tudja, ha irgalmas az ellen, akkor még visszatérhetnek, mint elűzött bajnokok. Daniló herceg nehezen búcsúzott a családjától, a szépséges Másától és egyszem fiától, a nyolc éves Szasenykától, ki már gyönyörű apró vitézzé fejlődött. Vinni nem tudták őket magukkal, mert ki tudja, mi történik az áttörésnél. A hajnal még nem jött el mikor a két herceg kiszökött a várból. Batu minden lépésükről tudott, de nem akadályozta meg a szökést, mert úgy gondolta, hogy ez mindennél ékeőbb bizonyíték lesz a nyugat számára, ha a két nagyúr szájából hallják a veszedelmet. A reggel első bíbor fényénél következett be Kijev eleste. Először égő nyilak tízezrei zúdultak a városra, majd a vérszomjas csapatok beözönlöttek az égő falak résein, hosszú, hömpölygő csatasorban. A kijevi férfiak házuk, padlásuk mögött alakították ki utolsó védőbástyájukat, de a rettenetes csorda, embert nem kímélve előzőnlött mindent. Már az asszonyok is a tetőn voltak gyermekeikkel a forró kondérok mellett, és ott is haltak meg tatár nyílvesztől átütve. Gyermekeiket vérengző acélkopják döfték át és ez a halál még kíméletes is volt, hiszen a tehetetlen csecsemőket lidérces máglyára hányta az őrző sereg. A pusztításnak a bevonuló Batu sem vetett véget. Lovával a székesegyházba léptetve saját kardjával vágta le a benn remegő árvák hadát, és parancsára ledöntötték a megfeszített istenség szobrai is. Kijev égett és a város halott volt. Gyermekek ezreinek néma üvöltése járta be a várost. Éjjel után még a tatár harcosok sem mertek a kanyargós utcákon járni, mert az aranytornyok felett lebegett a legyilkolt ártatlanok szelleme.

1240 szilveszter éjszakáját Zoltán a keleti gyepük őrző parancsnokaként töltötte. Egyedül volt a táborban, ha a hatszáz válogatott határőrzőt és saját székely vitézeit nem számoljuk. Egyedül volt olyan értelemben, hogy egyetlen meghitt barátja sem kísérte. Saját maga kérte ezt a megbízatást, hiszen nem bírta tovább az udvarban. Otthon nap, mint nap csak a vetéseiket féltő, bosszús nagyurak seregeivel találkozott, akik habzó szájjal üvöltöttek Béla körül a kunok ellen.

Napirenden voltak az országban a kisebb csatározások a marháikat terelő kunok és a földjeiket védő nemesek között. Érdekes módon minden összecsapás előtt a környéken jártak némely keskenyszemű, alázatos, apró kalmárok, akik németajkú kereskedőkkel összefogva szédítettek egy-egy bikanyakú magyar nemest, mielőtt az rácsapott volna az áthaladó kun marhahajcsárokra. Zoltán tudta, hogy ezek tatár kémek, akik Frigyes embereivel szították a gyűlöletet a betelepített kunok ellen. Való igaz, hogy a kunok sem voltak minden esetben ártatlan báránycák és ők is sokszor kezdeményeztek csetepatét, de ezek az esetek korántsem voltak olyan súlyosak, hogy szót érdemeltek volna. De a bujtogatók által kreált összecsapásokban bizony rengeteg halott termett. Már a kun vezérek is elégedetlenkedtek, hiszen nem ezt ígérte nekik a király. Kötöny vezér minden befolyására szükség volt, hogy féken tartsa a magukból kikelt pásztorokat.

Ugyanez a higgadt józanság Béla részéről nem volt jelen. A király mintegy révületben élte meg ezeket a napokat, és csak az eljövendő keresztes háborúra tudott gondolni. Éppen ezért az ország ügyeit a nádor Tomaj Dénes vezette, de egyedül nem volt elég erre a feladatra, hiszen nem lehetett ott mindenhol.

Kijev eleste után sem tért észhez a magyar nemesség, még

mindig azt hitték, hogy az országot nem fenyegetheti veszély, mert ugyan ki mer packázni a nagy magyar királlyal és seregeivel. Zoltán annyi meddő beszélgetést folytatott Bélával, aki a homályos célozgatásokat csak túlzott aggodalomnak gondolta, hogy végén maga kérte a királytól, hogy helyezze őt a keleti határszélre, mert első kézből akar tájékozódni a helyzetről. Dénes, aki egy meghatározhatatlan sugallatra hitt Zoltán sürgető szavainak, saját kezűleg írta meg a határőr okmányt, hiszen ki más lehetett volna méltóbb erre a tisztre, mint egy Zoltán, aki nevétől fogva is a gyepük őrzője.

Más volt tanulni a történelmet és más volt saját szemmel látni, hogy az ország, másban bízva belerohan a legnagyobb veszedelembé eddigi történelme során. Itt már az őszinte szavak sem segíthettek volna, ha elmondja mi fog történni. Ennek a kornak még az olyan haladó szellemű, nagy tudású emberei, mint Dénes sem hitték volna el, hogy létezik hatalmasabb erő, ami őket is összeroppantathja. És nem hitte el a nyugat sem. Béla 1240 januárjában rádöbrent, hogy a pápa az imádságon kívül semmilyen segítséget sem ad. Felemésztette erejét a II. Frigyes elleni hasztalan háborúskodás. Bélának már csak egy apró lökésre volt szüksége ahhoz, hogy mozgásba lendüljön, és ez a lökés egy pöröly borzalmas erejével csapott le királyra.

Ezen a reggelen, mint mindig, Zoltán még hajnal előtt elindult, hogy ellenőrizze a felállított őrszemeket. Bihar nevű székely legénye kísérte csak ezeken az utakon. Álmosan poroszkáltak a hajnali ködben, nem szólva egymáshoz. Egyszer csak a láp felől halk hangokat hallottak. Nem magyar beszéd volt. Zoltán intet Bihornak, hogy lépésben menjen a legközelebbi őrszemig és hozzon segítséget. Ő pedig leszállt a lóról és kardját kivonva letérdelt egy nagy kő mögé. Eltelt egy lélegzetvételnyi idő és Zoltán azt hitte csak képzelődött, de ekkor halk lábak surranását hallotta a kő másik oldalán. A környező lápos csobogása és a derékig érő sejtelmes köd kissé

lehűtötte Zoltán harci kedvét és úgy gondolta, megvárja az erősítést, de nem volt rá ideje. A túlsó oldalon lévők úgy gondolhatták, hogy elmentek a lovasok és kisurrantak a kő mögül. Négyen voltak.

Zoltán elszánta magát, hogy mégegy tatár kém nem juthat az országba. Félelmetesre felfújta az arcát és hangos ordítással a lopakodókra rontott. A behatolók azt hallották, hogy hátuk mögül a pokol tör rájuk, ordító, kardot rángató démon képében, önkéntelenül is rémült kiáltásban törtek ki. Iszonyodva néztek a démon háta mögé, ahonnan a pokol többi ördögét várták. Ám a kiáltás lassan elhalt az ajkukon, mikor észrevették, hogy egyedül van a támadójuk, és csak ordít, de nem jön közelebb. Zoltán is rájött, hogy nem elég a megadáshoz a félelmetes megjelenés, valami komolyabbat kellene ahhoz produkálnia, hogy a kémeket feltartóztassa. Ezért aztán felkattintotta féltve őrzött öngyújtóját, amitől a négy ember újra elhitte, hogy tűzokádó ördögfajzattal van dolguk, hát fegyvereiket eldobva némán megadták magukat. Zoltán majd szétrepedt a büszkeségtől, hogy ő a nagy bajnok, egyedül lefegyverezte a kémeket. A baj csak ott volt, hogy a Zippo gyújtó egy idő után átforrósodott és bitangul égette a hős határőr kezét. Zoltán félt eldobni a tűzszerszámot, mert látta, hogy ezzel sakkbán tartja rémült kémeket. Mielőtt felordított volna, szerencsére megérkezett Bihar a felállított őrszemekkel. A katonák lefegyverezték, és Zoltán elé hurcolták a négy embert. Ekkor a Zoltán mellett álló halicsi zsoldos őrszem hangos kiáltással a foglyok elé vetette magát. No, erre már ő is alaposabban megnézte őket, majd mélyen meghajolt az előzőleg kémeknek hitt férfiak előtt, hisz látta őket néhányszor Béla udvarában. A kijevei hercegek álltak előtte összetörve a bánattól, és elcsigázva a másfél hónapos menekülés minden gyötrelmétől...

Zoltán és kísérete másnap reggel váltott lovakon száguldott Buda felé. Csak annyi időre álltak meg, hogy kicseréljék a

lovakat, és esetleg egy órát pihenjenek. A farkasordító hidegben nem volt gyerekjáték a fagyos pusztákon való lovaglás. A hercegeket a kétségbeesés, míg Zoltánt a türelmetlenség kényszerítette eme halálos vágtára. Az a hét, mire Budára értek, felért egy évtized kemény munkájával. Még a trónterembe is fagyott ruhájukban csörtettek be. Béla felismervén hercegi rokonait és hű emberét, szakítva a maga által hozott parancssal, azonnal széket hozatott a három embernek. Némi meleg bor és a rájuk rakott medvebőrök hatására lassan felengedett a beléjük költözött fagy, beszélni kezdett a két herceg. Elmondták az egész ostromot, a szökést, és sírva beszéltek otthonyhagyott szeretteikről, akiknek sorsáról mit sem tudtak. Béla, akkorra már értesült Kijev elestéről és arról, hogy a városban senki sem maradt életben, felállt és megrendülve lépett a két férfihoz. Mindkettőjük vállát egyszerre átfogva, mély fájdalommal a szemükbe nézett és így szólt:

– Sajnálom...

Danilo fejedelem felnézett és űzött tekintetében a felismerés villant. Szinte hang nélkül ezt rebegte:

– Szasenyka is?

A király csak bólintani tudott, majd ellépett a fájdalmukban egymásra rogyó két testvértől. Hosszan nézett ki a színes rózsablakon maga elé meredve, aztán sarkon fordult és szokatlanul éles hangon belekiáltott a félhomályba.

– Nádor! – Dénes szótlanul előlépett és csak a fejét hajtotta meg a király előtt. Béla szinte éveket öregedve dörögte.

– A kardot nádor, hordasd végig a véres kardot az országban... aki most ellenszegül annak azonnal feje vétessék. Emlékeztess az urakat az ősi szövetségre. Én IV. Béla magyar király elrendelem, minden magyar főrend és birtokos nemes azonnali és feltétel nélküli hadba lépését, valamint táboromba vonulását egész hadra fogható népével. Az ősi törvény alapján tegyenek félre minden viszálykodást, sérelmet és

engedelmeskedjenek a királyuknak. Legalább most, az utolsó órában. Azután a királyi állandó csapatokkal Te magad és Zoltán úr haladéktalanul erősítsétek meg a keleti gyepeket, szervezzétek meg az ország védelmét, míg a sereg készen nem áll.

Harminc lovas hírnök száguldott a parancs után egy órával az ország minden szeglete felé. Kezükben hordozták a végveszély ősi jelképét, a véres kardot. Némán, komoran száguldottak be minden településre e jelképpel. Láttukra a parasztok elővették fokosaikat, az urak pedig elbúcsúztak asszonyaiktól és szó nélkül indultak összes épkézláb szolgáljukkal Buda felé. Persze nem mindenki. A legnagyobb bárók még most is csak a vállukat vonogatták, és elmésen ismételtették, hogy egye meg Béla, amit főzött. Akkor kérte volna őket, mikor elvette az adományozott földjüket. Így az ország hadinépének nagy része távol maradt.

Azért a Duna két partján lévő királyi, harci táborba így is özönlött a nép. Béla, miután hiába várta a főurak érkezését, a mai Óbuda területére gyűlést hívott össze számukra, amin nagyrészüket meg is jelent. Ebbe a zsibongó, nagyhangú sokadalomba érkezett egyszerre a tatár kán követsége. Béla a Duna partján felállított vezéri sátorba fogadta a főurakat, és ide kérte a tatár követeket is. A felékszerzett, sebektől borított tatár harcosok meghajlás nélkül, büszkén sorjáztak be a sátorba. A nádor nem volt jelen, ő a határszáron teljesítette szolgálatát, így helyét katonai tanácsadóként Sebes foglalta el. A király mellett a trónon most Kálmán herceg ült, mint a délvidék ura. A tatár alaposságra jellemzően a követek tudtak magyarul. Még mielőtt a király engedélyt adott volna nekik a szólásra, a mongol vezér elkezdte a mondanóját.

– Magyar király. A világ rettenthetetlen urától, a fényesarcú Batu kántól hozok neked parancsot ki a Karakorum legbátrabb és legvérengzőbb tigrise. A nagyúr azt parancsolja

neked, hogy hódolj be előtte és engedd át országod az ő kényének. A kegyes félisten haragos szemeit megenyhítheted, ha az áruló kun kutyákat kiszolgáltatod neki. Amennyiben viszont gyenge kis seregeddel megpróbálsz ellenállni, akkor megérezheted vihareként tomboló, győzhetetlen tumenjeink pusztító erejét. Akkor ezen országban a csecsszopóknak sem kegyelmezünk, hanem éhes kutyáinkat etetjük velük.

Az utolsó mondatokat a követ már csak kiáltva sorolta, mert a teremben összegyűlt forrófejű urak hangoskodni kezdtek a fenyegetés hallatán. Azután minden úgy történt, ahogy a király legvadabb rémálmaiban sem gondolta. Mielőtt Sebes vagy Kálmán herceg megakadályozhatta volna, a nagyhangú borgőzös bárók kardot rántottak és lekaszabolták a megdöbbszent követeket. A sátorban a vér semmivel össze nem téveszthető émelygős szaga terjengett. A király megállította az ugrani készülő Sebest, majd arcát a kezébe temetve halkán így szólt.

– Mit tettetek bolondok, nem tudjátok mit tettetek, halálra ítéltetek egy országot...

Becse főlovászmester, egyike a leghangosabbaknak, röhögve válaszolt a királynak:

– Mit tettünk volna király, megöltük a nagyhangú ellenséget. Vagy tán félted eme mongol kutyákat, mint az gyalázatos kunokat?

Talán ha nem ez a helyzet, talán ha nincs ekkora vész, akkor ezekért a szavakért a fejével fizetett volna a tudatlan báró, de most Béla csak ránézett és így szólt:

– Majd a csatamezőn mutasd meg, hogy mekkora vitéz vagy, ha ezer ilyen áll előtted. Akkor majd mondhatod a téged védő kunoknak, hogy gyalázatos. De amíg a részeg, ostoba fejetek csak ilyen könnyű győzelemre sarkall, addig ne merészed a szádra venni egyetlen hűséges katonámat sem, bárhol legyen annak szülőhelye!

A király ezekkel a szavakkal elhagyta a hetvenkedő

orgyilkosok sátrát.

Zoltán és Dénes együtt lovagoltak a Vereckei-szoros előtti síkságon. Zoltán, bár tudta, hogy mi fog következni, még mindig harcolt magával. Mert azt is tudta, hogy abban a harcban, ami napok múlva bekövetkezik, Dénes nem lehet győztes. Azt gondolta, hogyha néhány utalást, vagy homályos célzást adna a csata kimenetelére, akkor talán barátja megmenekülhet. Ez talán nem lenne akkora beavatkozás az idő kerekébe, de nem tudta rászánni magát, hogy akár egyetlen szót is szóljon. Gyötrődött, nem értette, hogy miért sodorta ide a sorsa, ha erkölcsi gátat szab neki a történelem megváltoztatása miatt. Egyszerűen nem tudhatta, mit tehetne és, hogy ő is itt fejezi-e be az életét, vagy másra hívatott? Ezeket, a kínzó kérdéseket csak úgy tudta eloltani lelkében, hogy megfogadta magában, sodródik az eseményekkel, és adandó alkalommal mégis beavatkozik, hiszen már az is természetellenes, hogy ő ebben a közegben van. Akár ez is okozhat a történelemben visszafordíthatatlan változásokat, még ha talán soha nem fogja is meglátni ezeket. Ha ez a sorsa, akkor boldogan hal meg itt, ahol mindig is szeretett volna élni.

Ugrin, kalocsai érsek érkezését várták a szoroshoz és a két barát nem bírta kivárni a tudós pap érkezését. Ugrin nem csak egyházi férfiú volt, hanem bölcs hadvezér és dicső katona is. Kálmán herceg egyik legfőbb bizalmasa és a két barát jó ismerőse. Már feltűnt a távolban egy vörös egyházi lobogó, így Zoltánék a lovakat megsarkantyúzva vágtaiba kezdtek, hogy minél előbb megölelhessék a jó érseket. Ugrin feldúltan érkezett. Csak akkor enyhült meg kissé mikor meglátta a kéttagú fogadó bizottságot. Mikor a táborba értek az érsek elbeszélte nekik a szörnyű követgyilkosságot. Dénes szinte őrjöngött dühében, hogy nem lehetett jelen.

– Ha ott lettél volna testvérem, akkor sem tehetél volna semmit – mondta Zoltán.

– Igazad van fiam – bólogatott az érsek, de Dénes közbevágott.

– És Béla, ő mit tett? Ugye megbüntette a forrófejűeket?

Ugrin szomorúan ingatta a fejét.

– A király tehetetlen volt, hiszen pont ezeknek az örülteknek a támogatását kéri. Bevonult Kálmánnal és Kötönnyel Budára és álló napig tanácskoztak. Ezután kijelentette, hogy Kötöny lesz az egyik fővezér és a herceg a másik.

Dénes újra közbevágott.

– Gondolom ez meg az uraknak nem fért a fejébe.

– Való igaz – folytatta az érsek –, erre a hírre néhányan elhagyták a táborn, de ezzel inkább erősödünk, nem pedig gyengültünk. A nagyobbik baj azokkal van, akik el sem jöttek. A Keánok például azt üzenték, hogy akkor hívják őket, ha a kunok kitakarodtak az országból, de még sorolhatnám a sértődött esztelenek neveit. Béla most azon gondolkodik, hogy az álnok Frigyeset hívja segítségül. A székelyeknek elég lesz Erdélyt megvédeni, ha ugyan meg tudják, mert onnan Kadán seregei közelednek a kipcsák pusztákról. Nekünk kell feltartani az első rohamokat, míg a királyi seregek összegyűlnek. Van e fürkészőtök, aki meg tudja mondani, mennyire van ide Batu?

Zoltán meredten nézett maga elé és halkán ezt mondta.

– Már csak egynéhány nap és itt lesznek.

A másik két férfi döbbenten meredt rá.

– Honnan tudod te ezt ilyen pontosan?

Zoltán rádöbbsent, hogy csapdába került. Arra gondolt, hogy semmilyen homályos mese itt nem lenne elég.

– Megálmodtam – mondta egyszerűen.

Az érsek felsóhajtott, mire Zoltán hozzátette.

– Más hadjáratok előtt is volt már ilyen atyám, tanúm rá Dénes.

– Istentől kapott képesség ez Zoltán úr, jól kell tudnod sáfárkodni eme álmokkal.

– Csak tudnád, milyen nehéz ez atyám! – válaszolta csendesen a fiú.

Március tizedikéig bejárták az összes védelmi pontot és felállították a csapatokat. Zoltán stratégiai képességei remekül megfeleltek ennek a fontos feladatnak. Tanulmányaiból tudta, hogy az elkövetkezendő öt nap valamelyikén megindul a horda a hágón át. Ekkor váratlanul futár érkezett és Zoltánt visszarendelte Budára, mivel Kálmán emlékezett rá a balatoni csatából és tisztjei egyikévé akarta tenni csakúgy, mint Sebest. Zoltán legelőször a királyhoz ment és addig csűrte-csavarta, amíg rábeszélte Bélát, hogy Sebest inkább tartsa maga mellett, hiszen a fiú már nemegyszer megmutatta, hogy a király leghűségesebb embere. Ezután elővette a fiút, és azt mondta neki:

– Emlékszel-e testvérem, hogy egyszer azt mondtam neked, hogy eljön a napja, amikor valami szokatlant kérek tőled?

– Amire én azt válaszoltam, hogy akár a halálba is megyek érted pusztá kézzel. Igen emlékszem.

– Hát most eljött az idő. Körülbelül egy hónap múlva óriási vesztes csata lesz a Hernád folyónál, kérlek ne kérdezd, hogy honnan tudom, hiszen te is tudod, hogy nem vagyok kém. Egyszerűen csak tudok néhány dolgot látni a jövőből, amit más nem. Ez amolyan deák praktika. Varázslat.

– Mint a diktafon? – kottyantott közbe Sebes tudálékosan.

– Igen, mint az. Azt akarom, vagy ha úgy tetszik, a testvér jogán parancsolom, hogy a táborozás utáni első éjszaka ne hagyd magára Bélát. Mielőtt megérkeztek minden faluban hagyj hátra öt-öt lovat egy megbízható embernél. Ha menekülni kell, te soha ne add át a lovad senkinek, Bélát is inkább vedd magad elé, ha a lova nem bírná. Már rábeszéltem hogy a királynét küldje Trauba, arra a szigetre, amit a velencei kalmárok a bencéseknek ajándékoztak, és amin Béla apátságot alapított. Velük megy Izabella és a te feleséged is. Bármilyen

helyre sodor benneteket a sors, Bélát soha ne hagyj egyedül, ne engedj csüggedni, és mindig a szigetre tartsatok. Ott soha nem érnek utol benneteket.

– És te testvér, te hol leszel? – kérdezte Sebes.

– Ha lehet, veletek, de ha másképp alakulna, akkor te ehhez tartsd magad.

– Jó, jó – legyintett Sebes, de Zoltán megállította.

– Esküdj! Esküdj mindenre, ami szent neked – dörrent Zoltán hangja. Sebes megfordult és hangja komolyra fordult.

– Esküszöm!

1241március első felében tizenkettedike és tizenharmadika között a tatár sereg a Vereckei-hágón keresztül betört az országba. Tomaj nádor és Ugrin érsek egy maroknyi túlélővel, véres fejjel menekült vissza Budára. Erre a hírre a lázongó urak nagy része is bevonult a táborba. Időközben megérkezett Frigyes herceg is, aki egy Vácig portyázó tatár különítményt megtámadott és megfutamított. Mint egy győztes hadvezér, úgy vonult be a táborba, alig száz emberével, ahol az elégedetlenkedő főurak lelkesen ünnepelték. Frigyes a táborba érkezésével már, mint egy vezénylő parancsnok, Béla tudta nélkül összehívta a vele szimpatizáns magyar urakat. Fejedelmi trónusán ülve nyájasan hellyel kínálta a pompától ámuldozó urakat, kényelmes karosszékekben. Már ez a gesztus is megfogta a Frigyesben egy kicsit is kételkedőket, mert a magyar királynál ez tiltott dolog volt. A körbehordozott kupák tüzes tokaji borokat tartalmaztak, ami szinte azonnal fellobbantotta az urak lelkét. Frigyes felállt és behézelő hangon így szólt:

– Üdvözöllek titeket magyarhon legnagyobb, legbátrabb urai. Amint ti is értesültetek róla, én már az első napon komoly győzelmet arattam a tatár hordák felett. – Azt persze elhallgatta az álnok herceg, hogy ez az előőrs mindössze húsz tatár könnyűlovásból állt. – Így azt hiszem, hogy méltán

elvárhatnám Bélától a fővezéri tisztet.

Az urak zajosan helyeseltek

– Ám én egy szerény ember vagyok, aki nem vonja kétségbe Kálmán herceg ehhez való jogát. Viszont azt nem tűrhetem én, egy keresztény uralkodóház sarja, hogy összesített seregeinket – melyből az ő emberei csupán százan voltak – egy pogány, tatár kém vezesse. – Az urak dörgő éljenzésbe kezdtek. Frigyes, arcán kegyes mosollyal intette le a hangoskodókat és folytatta:

– Ezért azt hiszem, hogy a dicső múlttal rendelkező magyar harcosoknak nincs szüksége semmiféle idegen, pogány, barbár segítségre. Úzzük el táborunkból ezeket a kémeket, és csak tiszta keresztényi sereg álljon ki a csöppet sem félelmetes ellenséggel szemben.

A részeg fejek menten kiáltozni kezdtek

– Úzzük el a pogány kunt...! Zavarjuk el a véres pusztítókat...! Éljen Frigyes fővezér!

Senki sem tudta megmondani később, kinek a szájából hangzott el először a végzetes mondat.

– Öljük meg a kun királyt... Bitóra a vén zsvánnyal.!

És az urak kiözönlöttek a sátorból és a jól időzített német harcosokkal a kun vezéri sátor felé vonultak. A kiürült tanácsban csak Frigyes maradt az egyik szolgájával. Arcán sátáni vigyorral Frigyes így szólt:

– Ostobábbak ezek a magyarok, mint hittem, ha most Béla ellen küldöm őket, tán még azt is megölik ezek az ökrök – hahotázott. – Készülj Ditreich hazatérünk, hiszen elvégeztük a dolgunkat. Bélának már vége.

Az örülden kavargó tömeg a német zsoldosok irányításával körülfogta Kötöny sátrát. A néhány testőrző legényt pillanatok alatt levágták. Kötöny értetlenül nézett ki sátrából és eszmélni sem maradt ideje, durva kezek kirángatták. Egyet villant a gyilkos szablya és az izgatott, vérszomjas tömeg farkasordítása mellett a kun vezér levágott feje egy kopja

végére szúrva, véres mementója lett egy ország pusztulásának.

Béla futárt küldött a palotából, hogy nézze meg, mi az oka ennek a szörnyű hangzavarnak. Mikor a futár visszatért a borzalmas hírrel, a király a trónra rogyott és azt mondta.

– Elvesztünk Dénes... Bevégeztetett!

A Csepel-sziget környéki kun táborba csak késő este jutott el a hír. Kutaj, mint a király után az első vezér, éktelen haragra gerjedt. Megszólaltak a tárogatók, a tábor minden részéről hírül adva a gyászt. A sátrak lakói kiözönlöttek a gyülekező térre, és pengéikkel megvágva magukat, ősi temetési dalokat énekeltek. Éjfélkor megérkezett a táborba Tomaj Dénes, de a vezérek tanácsa meghallgatás nélkül visszafordította. Mikor a hajnal első sugarai áttörték a tavaszi égboltot, Kutaj kilépett a negyvenezer virrasztó harcos elé.

– A király halála nem maradhat bosszú nélkül. A magyarok elárultak minket és ezzel a lépéssel bizonyították, hogy nem kellünk a hazug magyar királynak. Testvéreim! A vezéri tanács úgy döntött, hogy a mai nap a bosszú napja, a holnapi pedig újra a vándorlásé. Holnap kivonulunk ebből az országból dél felé, az óvó balkáni hegyek közé. Az asszonyok a jószágokkal induljanak a déli határra, a férfiak pedig azonnal fegyverbe álljanak.

És a kun seregek a magyarok ellen fordultak. A csepeli táborhoz legközelebb Bulcsú Csanádi püspök és Barcfi Miklós seregei álltak, körülbelül öt-öt ezer emberrel. Mikor Tomaj Dénest elzavarták a táborból, egyenesen ide sietett és tanácskozássra hívta a két vezért.

– Jól figyeljetelek urak – szólt hozzájuk a nádor. – A király azt akarja, hogy a kunok ne bomlaszthassák szét a budai tábor. Talán megrohannak benneteket, de nem szabad engednetek, hogy áttörjenek. Persze az amúgy is rossz helyzetet sem akarjuk még jobban elmérgesíteni, ezért csak a legutolsó esetben bocsátkozzatok harcba. Inkább próbáljatok tárgyalni

velük. Béla maga fog a táborba jönni, hátha meg lehet még menteni az egyezséget. Ez a negyvenezer lovas végzetes veszteség lenne az ország számára, de ha menni akarnak, semmi esetre se tartsátok fel őket fegyverrel. Miklós úr, a leányod biztonságban van a királynéval Trauban. A király szeme rajtad, légy bölcs és ne kövess el ostobaságot.

– Köszönöm nádor, hogy megnyugtattál a lányomat illetően. Mondd meg a királynak, hogy hűséges szolgája leszek és számíthat rám.

Dénes úr bólintott, majd távozott a táborból. Csanád püspök és Miklós úr hosszú félkaréjba állították seregeiket, így mutatva, hogy csak feltartóztatni akarják az esetleges támadókat, nem pedig harcra készíteni. Kiadták a parancsot a hadnagyoknak, hogy csak a püspök vagy Barcfi kürtjelére lehet csatába bocsátkozni.

Így álltak hajnalig készenlétben, mikor is dél felől felmorajlott a föld. A kunok tíz laza sorban helyezkedtek el és megálltak egy nyíllövésnyire a magyar tábortól.

A magyaroktól követ lovagolt a kun vezérek elé és ékes szóval kérte azok bocsánatát a király nevében. Ígérte, hogy a bűnösöket megbüntetik és kérte, hogy vonuljanak vissza békével és készüljenek a közös ellenség fogadására. Kutaj rezzenéstelen arccal hallgatta végig a követ beszédét, de válaszra sem méltatta. Az állt egy darabig, majd dolgavégezetlenül távozott. Mikor a követ visszatért a magyar vonalak mögé, Kutaj rekedten felordított, kivonta kardját. Hangját átvette az egész sereg.

Hátborzongató volt hallani ezt a panaszos sakálüvöltést, ami negyvenezer torokból hangzott fel. Ezután a vezér hirtelen leengedte a kardját, mire sok ezer nyílvesző sötét erdeje, gyilkos méhekként suhant a magyar tábor felé. Ez a támadás megölte a csapat egyharmadát, köztük Bulcsú püspököt is. Ekkor felrikoltottak Barcfi harci kürtjei és a magyar csapat összetömörülve, támadásba lendült a hatszoros túlerővel

szemben. A kunok nem számítottak ilyen öngyilkos lépésre, ezért kissé megzavarodtak a támadó magyarok láttán. Mielőtt újra feszíthették volna íjaikat a kis magyar csapat már belerobbant a kun sereg közepébe.

Barcfi tudta, hogy ha menekülni kezdenének, akkor is egy-egy kun nyílvesző áldozata lenne mindőjük. Nem maradt más csak a dicső halál. Szinte boldog volt a gondolattól, hogy ha itt elesik, akkor Izabellának nem kell szégyenkeznie többé az ő neve hallatán. A támadó harci elefánt erejét érezte magában és örjögve csapott szét a nála kisebb testű kunok között. Szeme tűzben égett, szája boldog mosolyra húzódott és karja számolatlanul osztotta a halált. A kunok eleinte szétváltak előtte, de aztán Kutaj intésére lassan elszigetelték a harcosaitól. Barcfi a harc hevében nem vette észre, hogy elterelik a főszeregtől. Csak amikor szembekerült egy kopjás századdal, akkor nézett körül erősítésért. Belátta, hogy ügyes csellel csalták el, ránézett az előtte sebesen közeledő ellenségre, majd kardját egy pillanatra tisztelgésre emelte. Így tisztelgett a szembejövő halál előtt és felordítva belerohant a kopják sűrűjébe. Néhány perccel később egy gyors lovas Barcfi levágott fejével, végigszáguldott a csatatéren, magasra tartva azt.

A megmaradt vitézek kürtszóra egyszerre fordultak meg és lovuk nyakára simulva, a magyar tábor felé vágtattak. Így is a tízezer vitézből csak néhány százan érkeztek meg Budára. A nádor a hírre válogatott csapatokat küldött a helyszínre, de már csak a holttesteket találták ott. A kunok elvonultak dél felé, pusztítva mindent, ami útjukba került. Béla nem akarta üldözni őket, hiszen nem gyengíthette erejét még azzal is, ezért szomorúan visszahívta csapatait. Felkészültek egy sokkal nagyobb csatára.

A hír, hogy a tatárok megszállták Erdélyt, már nem is érintette váratlanul a királyt. Pesten ekkorra körülbelül hatvanezer ember gyűlt össze. Március 23-án Béla kiadta a

parancsot az indulásra. A tatár hordák addigra már elérték Vácot, de az indulás hírére Batu visszavonta csapatait a Hernád keleti partjára, ott állítván fel állandó táborát. Az indulás előtti este Béla haditanácsot tartott. Zoltán a nehézkes harci vérték helyett az itthoni hadi gyakorlóját öltötte magára, ejtőernyős ugrócsizmájával kiegészítve. Nagy feltűnést keltett vele a csatában, de Bélát a ruha különösebben nem érdekelte. Gyönyörű ezüst vérték csillogtak a fáklyák tüzeiben és Zoltánon meg a királyon kívül mindenki ünneplőbe öltözött. Bélán egyszerű fekete bársony ruha volt és csak a karját védő könnyű páncél. Öccse, Kálmán nehéz lovasvértbe öltözött, de a hercegtől ez nem volt szokatlan viselet, mert szinte mindig hadban járt. A komor csendben felállt a király.

– Urak, holnap hajnalban megindulunk az ellenségre. Őseink földjét barbár hódítók tapossák és legyilkolták az egész keleti országot. Erőnk legyen bármilyen csekély, a szívünkkel kell harcolnunk, hiszen a magyar kard mindig csodákra volt képes. Mint annyiszor a kétszázötven év alatt, most is egyedül kell szembeszállnunk a hódító csapatokkal. A nyugat ölbé tett kézzel várja, hogy megnyerjük nekik a háborút. Lám az osztrák még a szövetségesünket is ellenünk fordította és eliszkolt a veszélyből. Nem engedhetjük, hogy mi is Oroszország vagy Kijev sorsára jussunk. Tanulnunk kell abból, hogy a széthúzás csak vereséget okoz. Éppen ezért a magyar sereg egyedüli vezérő parancsnoka kizárólag én leszek. A csatákat Kálmán fogja irányítani, de ott leszek veletek a végveszély órájában. Most pedig szólj öcsém!

Kálmán herceg felállt és szokásos dörmögő hangján belekezdett a csatarend felosztásába és a parancsnokok kijelölésébe. Már mindenki megkapta a feladatát, ahogy Zoltán kérte, Sebes a királyi testőrséget vezette, csak Zoltán nem kapott feladatot. Mikor Kálmán befejezte a felsorolást, felfigyelt Zoltán értetlenkedő tekintetére.

– Te Zoltán úr, maradj kissé a tanács után, mert rád a király

különleges feladatot bízna.

Zoltán bólintott és hátralépett, miközben a vezérek kimentek a teremből. Mikor az ajtó bezárult és a király egyedül maradt a fiúval, Béla csak nagysokára szólalt meg.

– Régóta figyelek téged Bor nembéli Zoltán. Bölcsességed nem evilági, ebben biztos vagyok, de nem firtatom a titkod. Sokszor éreztem, hogy úgy nézel rám, mintha tudnád, hogy a következő pillanatban mit fogok mondani. Ez eleinte megrémített, de ma már tudom, hogy csak a magyarság javát szolgálod. Talán egyszer elmondod életed történetét, és akkor megtudok rólad némely egyéb dolgokat is, amit most még elrejt az idő. Éppen ezért csak te lehetsz az, aki a csata előtt egy igen fontos feladatot végrehajt. Benned megbízom, te sohasem vágytál pénzre, hatalomra. Úgy hiszem, és ezt csak neked mondom el, ezekkel az urakkal nem nyerhetünk. Talán egy európai összefogás megmenthette volna ezt a népet, de úgy hiszem, túl erős az áradat és elsodor minket, ahogy azt tette szomszédainkkal. Ha úgy hozza a sors, én a népemmel halok. Árpád unokái nem bújhatnak el, mikor az ország felett keselyűk köröznek. Tehát Zoltán úr a parancsom a következő. Mivel ebben az országban csak egyetlen biztonságos helyet ismerek, Visegrád várát, ezért elviszed a kincstár egy részét oda, és elhelyezed egy, csak a Mária, Kálmán és az én általam ismert helyre. Ha a dolgok rosszul alakulnak, akkor eme kincsek segíthetnek új csapatokat szerezni, ha ezek kudarcot vallanak. Miután elhelyezted, azonnal utánunk jössz és elfoglalod a kijelölt helyed mellettem.

Zoltán másnap hajnalban, miután elbúcsúzott Sebestől és Dénestől – még nekik sem árulva el, hogy hová tart –, egyedül hajtva egy kis gyors mozgású kocsit, Visegrád felé hajtott a kis hegyi utak mentén. Egész úton a király szavai zengtek a fülében, aki érzékeny lényével megérezte, hogy Zoltán nem e korból való. A király szavai, és a magányos szekerezés ledöntötte Zoltán lelkében az utolsó akadályt is, elhatározta,

hogy mindent elmond a királynak, ahogy visszaér a táborba.

Úgy gondolta, amennyiben csak egy részét is elhiszik a történetnek, akkor a király személyesen megy a kunokhoz. És ha rá tudja venni őket az együttműködésre, akkor hátba támadhatják a tatárokat. Ha a király mindent tudni fog, akkor nem táborozik le Muhi közelében, hanem a síkságon marad, és el tudja húzni a döntő csatát, amíg a kunok felfejlődnek.

Már nem érdekelte, ha megváltozik a történelem, úgy gondolta, hogy ezt az isteni hatalmat nem hiába bízta rá valamely erő. Világosan látta már, hogy ő azért jött ide, hogy megtörje a magyar népet sújtó évszázados átkot. Miután elrejtette a kincset, eszébe jutott, hogy a laptopján az egyik stratégiai programon lemodellezhetné az elképzelt ütközetet. és veszteségek nélkül találhatná meg a megoldást. Az akku kijelzőjén maradt utolsó egység talán elég lesz. Bekapcsolta a gépet egy bezárt szobában, és szinte bambán meredt az évek óta nem látott képernyőre. Lókantárhoz szokott kezei nehezen találták meg a billentyűket és nehezen igazodott el a programjai között. Szeme állandóan az akku kijelzőjét figyelte, és magában imádkozott, hogy kitartson végig. Tíz perc alatt sikerült a modellező programot lefuttatni és közben rájött, hogy így van esélye a magyar csapatnak a győzelemre.

Örömeiben nagyot kiáltott és mindezt még egy ellenőrző fájl segítségével is át akarta nézni. Keresgélgni kezdett az alkönyvtárban, de már nem emlékezett a névre. Hirtelen előugrott egy ismerős kód és Zoltán azt hitte megtalálta. Csak mikor már lecsapott az enter billentyűre jutott eszébe, hogy honnan ismerős ez a kód, és hogy mekkorát hibázott. De már késő volt... A szoba falai hirtelen kitágultak és egyenletesen pörögni kezdett a horizont. Mielőtt elájult, utolsó gondolata az volt:

– Lehattünk volna Istenek?

- * -

Mikor felébredt kába álmából újra a tíz évvel ezelőtti szobában találta magát. Az ablakok kitörve és az arcát vér borította. Valószínűleg a kitört ablaktábla okozta a sérülést. Kintről Tibi bácsi, a gondnok hangját hallotta, aki azt mondta, hogy törjék be az ajtót, mert a vihar biztos kárt tett a benn dolgozó fiúban, hiszen a villám pont ebbe a szobába csapott be. Zoltán rádöbrent, hogy csak álmodta az egész történetet és nagyon fájt neki, hogy mindez csak vízió volt. Csak ült az asztalnál és siratta a meg nem történt eseményeket, soha nem volt barátait és soha nem ölelt feleségét. Siratta a véres történelmet, és azt, hogyha csak álom volt is, de majdnem sikerült a csoda. Mikor rátörték az ajtót, némán hagyta, hogy a hordágyra tegyék és ellássák a sebét, amely nagyon csúnya volt, mert az ablak szétszabdalta az arcát. Nem törődött senkivel maga körül. Mikor végre felemelték és vitték volna a mentőautóba az öreg Tibi bácsi utánuk szólt:

– A holmiját is vigyék!

Zoltán lábához rakta a hátizsákját és a kezébe nyomott egy hosszú hideg tárgyat. Zoltán felemelte a kezét, hogy megnézzze mi az, és abban a pillanatban leugrott a hordágyról.

Amit a kezében tartott az Sebes ékkövekkel kivert nyúzó töre volt...

Vége

Epilógus

1241 április tizenkettedikén a Muhi pusztán Batu kán hatalmas csapást mért IV. Béla seregeire. A magyar sereg nyolcvan százaléka elpusztult. Elesett a csatában az országnagyok közül: Ugrin kalocsai érsek, Mátyás esztergomi érsek, Gergely győri püspök, Jakab nyitrai püspök, Rajnáld erdélyi püspök, Tomaj Dénes nádor, András országbíró, Rátót Domokos tárnokmester, Gutkeled Miklós szlavón bán.

A király menekülése közben életüket áldozták testükkal felfogva a Bélának szánt csapást: Hontpázmány András és öccse Tamás, Póknembéli Móric, Gutkeled István, Ákos nembéli Mátéfia Detre, Balog nembéli Miklós, Aba nembéli Lőrinc és Sándor, Rátóti Lőrinc, Csák nembéli Máté... és még rengeteg hős, akiknek nevét nem őrzi az utókor. Nem beszélve a rengeteg magyar vitézről, akik a Hernád partján adták életüket a hazáért – mintegy negyvenötezer ember. A király hosszú hanyattatások során megmenekült, de öccse, Kálmán herceg belehalt a csatatéren szerzett sérüléseibe.

Egy év múlva a tatár hordák, talán a nagykagán halála miatt, kitakarodtak az országból és a történelemben Béla, mint a második honalapító, Országépítőként vonult be a halhatatlan magyar királyok sorában.

De ez már egy másik történet...

- * -

Ajánlom ezt a könyvet szüleimnek, akik mindvégig hittek bennem, feleségemnek Erikának, aki odaadóan ápolt az írás alatti betegségeim során és gyermekeimnek; Krisztinának és Gergelynek, akik visszaadták a hitemet a világban. Valamint Iszlay Sándor tanár úrnak, a kemény székeleynek, aki egykor a magyart verte belém.

- * -

Debrecen, 2008.
Borítóterv: Szabó András
Szerkesztette: Pápay Aranka